

FIFA®

ФУТЗАЛ ПРАВИЛА ГРИ

2020/21

Міжнародна Рада Футбольних Асоціацій

Президент:	Джанні Інфантино
Генеральний Секретар:	Фатма Самура
Адреса:	FIFA-Strasse 20 P.O. Box 8044 Цюріх Швейцарія
Телефон:	+41 (0)43 222 7777
Вебсайт:	FIFA.com

ФУТЗАЛ

Правила Гри

2020/21

Затверджено Комітетом арбітрів ФІФА та Радою ФІФА

Ця книга не може бути відтворена або перекладена повністю або частково будь-яким способом без дозволу FIFA.

Набуває чинності 1 червня 2020

Ця книга була відтворена та перекладена з англійської мови українською з дозволу Міжнародної Ради Футбольних Асоціацій (FIFA) від 29 липня 2020. Українська Асоціація Футболу засвідчує правильність та точність перекладу.

ПРИМІТКИ ЩОДО ПРАВИЛ ГРИ З ФУТЗАЛУ	6
ПРАВИЛО 1 - МАЙДАНЧИК ДЛЯ ГРИ	10
1 Поверхня майданчика	10
2 Розмітка майданчика	10
3 Розміри майданчика	12
4 Штрафна площа	13
5 10-метрова позначка	14
6 Зони заміни	14
7 Кутова площа	14
8 Технічна площа	15
9 Ворота	16
10 Зміщення воріт	18
11 Реклама на майданчику	19
12 Реклама на сітці воріт	19
13 Реклама в технічних площах	19
14 Реклама навколо майданчика	19
ПРАВИЛО 2 – М'ЯЧ	20
1 Якість та параметри	20
2 Логотипи на м'ячах	21
3 Заміна непридатного/пошкодженого м'яча	21
4 Додаткові м'ячі	21
5 Зайві м'ячі на майданчику	22
6 Гол, у випадках лопнувшого / непридатного м'яча	22
ПРАВИЛО 3 – ГРАВЦІ	23
1 Число гравців	23
2 Число замін та запасних	23
3 Заповнення листа гравців та запасних	24
4 Процедура заміни	24
5 Розминка	25
6 Зміна воротаря	25
7 Порушення та санкції	26
8 Вилучення гравців та запасних	27
9 Зайві особи на майданчику	28
10 Забитий гол за наявності зайвої особи на майданчику	28
11 Неправильний повторний вихід гравця з поля	29
12 Капітан команди	29

ПРАВИЛО 4 – ЕКІПРУВАННЯ ГРАВЦІВ	30
1 Безпека	30
2 Обов'язкове екіпування	30
3 Кольори	31
4 Інше екіпування	31
5 Гасла, заяви, зображення та реклама	34
6 Порушення та санкції	35
7 Нумерація на формі гравців	36
ПРАВИЛО 5 – АРБІТРИ	37
1 Повноваження арбітрів	37
2 Рішення арбітрів	37
3 Права та обов'язки	38
4 Відповідальність офіційних осіб матчу	40
5 Міжнародні матчі	41
6 Екіпування арбітрів	41
ПРАВИЛО 6 – ІНШІ ОФІЦІЙНІ ОСОБИ МАТЧУ	42
1 Асистенти арбітрів	42
2 Права та обов'язки	42
3 Міжнародні матчі	45
4 Резервний асистент арбітра (РАА)	45
ПРАВИЛО 7 – ТРИВАЛІСТЬ МАТЧУ	46
1 Тайми матчу	46
2 Закінчення таймів матчу	46
3 Тайм-аут	46
4 Перерва між таймами	47
5 Недограний матч	47
ПРАВИЛО 8 – ПОЧАТОК ТА ПОНОВЛЕННЯ ГРИ	48
1 Початковий удар	48
2 Спінний м'яч	49
ПРАВИЛО 9 – М'ЯЧ У ГРІ ТА НЕ У ГРІ	50
1 Вихід м'яча з гри	50
2 М'яч у грі	50
3 Критий ігровий майданчик	50

ПРАВИЛО 10 – ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТУ МАТЧУ	51
1 Зарахування голу	51
2 Команда переможець	51
3 Удари з 6-метрової позначки	52
4 Голи на виїзді	54
ПРАВИЛО 11 – ПОЗА ГРОЮ	55
ПРАВИЛО 12 – ФОЛИ ТА НЕНАЛЕЖНА ПОВЕДІНКА	56
1 Штрафний удар	56
2 Вільний удар	58
3 Дисциплінарні заходи	59
4 Поновлення гри після фолів та неналежної поведінки	66
ПРАВИЛО 13 – ШТРАФНИЙ ТА ВІЛЬНИЙ УДАРИ	68
1 Види ударів	68
2 Процедура	68
3 Порушення та санкції	70
4 Накопичені фоли	71
5 Штрафний удар, починаючи з шостого накопиченого фолу кожною командою в кожному таймі (ШУШНФ)	71
ПРАВИЛО 14 – 6-МЕТРОВИЙ УДАР	76
1 Процедура	76
2 Порушення та санкції	77
3 Зведена таблиця	79
ПРАВИЛО 15 – УДАР З БОКОВОЇ ЛІНІЇ	80
1 Процедура	80
2 Порушення та санкції	81
ПРАВИЛО 16 – ВКИДАННЯ ВІД ВОРИТ	82
1 Процедура	82
2 Порушення та санкції	82
ПРАВИЛО 17 – КУТОВИЙ УДАР	84
1 Процедура	84
2 Порушення та санкції	84

Сторінка

ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ФУТЗАЛЬНИХ АРБІТРІВ ТА ІНШИХ ОФІЦІЙНИХ ОСІБ МАТЧУ	87
СИГНАЛИ	88
РОЗТАШУВАННЯ	101
ТРАКТУВАННЯ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	122
ФУТЗАЛЬНІ ТЕРМІНИ	140
ТЕРМІНИ АРБІТРІВ	149

ПРИМІТКИ ЩОДО ПРАВИЛ ГРИ З ФУТЗАЛУ

Офіційні мови

Правила гри з футзалу видаються англійською, французькою, німецькою та іспанською мовами. Якщо у формулюванні є якісь розбіжності, то превалює англійський текст.

Інші мови

Національні футбольні асоціації (ФА), які перекладають Правила гри з футзалу 2020/2021, можуть отримати від FIFA шаблон-макет для видавництва, звернувшись за адресою: refereeing@fifa.org. Національним ФА, які виробляють перекладену версію Правил гри з футзалу, використовуючи цей формат, пропонують надіслати копію до ФІФА (чітко вказавши на передній обкладинці, що це офіційний переклад їхньою національною ФА), щоб він міг бути розміщений на FIFA.com для загального використання.

Застосування Правил гри з футзалу

Те, що однакові Правила гри з футзалу застосовуються в кожному матчі в кожній конфедерації, країні, місті та селі по всьому світу є визначальним досягненням, яке необхідно зберегти. Це також можливість, яку треба використовувати для блага футзалу скрізь.

Тим, хто займається навчанням офіційних осіб матчу та інших учасників гри, слід підкреслити, що:

- арбітри повинні застосовувати Правила гри з футзалу в рамках «духу» гри, щоб допомогло їм провести чесні та безпечні матчі;
- кожен повинен поважати офіційних осіб матчу та їхні рішення, пам'ятаючи та поважаючи цілісність Правил гри з футзалу.

Гравці несуть основну відповідальність за імідж гри, і капітан команди повинен відігравати важливу роль допомагаючи забезпечити, що Правила гри з футзалу і рішення арбітрів дотримуються та є захищеними.

Зміни в Правилах гри з футзалу

Універсальність Правил гри з футзалу означає, що гра по суті однакова у всіх частинах світу та на кожному рівні. Окрім створення «справедливих» та безпечних умов, в яких Грається матч, Правила гри з футзалу також повинні сприяти участі та задоволенню від самої гри.

Історично склалося, що ФІФА дозволила національним ФА деякою гнучкістю змінювати "регламентні" Правила гри з футзалу для конкретних категорій футзалу. Однак ФІФА твердо вірить, що національним ФА слід надавати більше варіантів змін аспектів організації футзалу, якщо вони принесуть користь футзалу в їхній власній країні.

Те, як грають у футзал, і як арбітри трактують правила гри, повинні бути однаковими на всіх футзальних майданчиках у світі. Однак внутрішні потреби країни у футзалі повинні визначати, як довго триває гра, скільки осіб можуть брати участь та як карається певна неспортивна поведінка.

Отже, національні ФА (а також конфедерації та ФІФА) тепер мають змогу змінити всі або деякі з наведених нижче регламентних норм Правил гри з футзалу, за які вони несуть відповідальність:

Для молодіжних команд, команд ветеранів, інвалідів та масового футзалу:

- розмір майданчика для гри;
- розмір, вага та матеріал для м'яча;
- відстань між стійками воріт і їх висота від поверхні майданчика до поперечини;
- тривалість двох(однакових) таймів гри (і двох однакових таймів додаткового часу);
- обмеження на кидок м'яча воротарем.

Крім того, щоб дозволити національним футбольним асоціаціям подальшу гнучкість для користі і розвитку їх місцевого футзалу, ФІФА схвалила наступні зміни, що стосуються категорій футзалу:

- жіночий футзал більше не окрема категорія і відтепер має той же статус, що і чоловічий футзал;
- вікові обмеження для молодіжного та ветеранського футзалу були скасовані -- національні футбольні асоціації, конфедерації і ФІФА мають гнучкість для визначення вікових обмежень для цих категорій;
- кожна національна футбольна асоціація сама встановлюватиме, які змагання на нижчих рівнях футзалу визначаються як масовий футзал.

Національні ФА мають можливість затвердити деякі з цих модифікацій для різних змагань - не потрібно застосовувати їх універсально або застосовувати всі. Однак ніякі інші модифікації не допускаються без дозволу FIFA.

Вкидання від воріт - обмеження на вкидання м'яча воротарем.

ФІФА затвердила певні обмеження на вкидання м'яча воротарями для молодіжних команд, команд ветеранів, інвалідів та масового футзалу, за умови схвалення національною футбольною асоціацією або конфедерацією, що організовує змагання, або ФІФА - в залежності від того, що є придатним.

Посилання на ці обмеження можна знайти в наступних розділах:

Правило 12 - Фоли та неналежна поведінка

Вільний удар також призначається, якщо воротар робить кожне з наступних порушень:

[...]

- там, де це заборонено внутрішніми правилами для молодіжних команд, команд ветеранів, інвалідів та масового футзалу, кидає м'яч безпосередньо за середню лінію (вільний удар повинен бути виконаний з місця, де м'яч перетнув середню лінію).

Правило 16 - Вкидання від воріт

- там, де це заборонено внутрішніми правилами для молодіжних команд, команд ветеранів, інвалідів та масового футзалу, якщо воротар кидає м'яч безпосередньо за середню лінію, вільний удар повинен бути виконаний командою суперників з місця, де м'яч перетнув середню лінію.

Філософія, що лежить в основі цього обмеження, полягає в сприянні креативному футзалу та стимулювання технічного розвитку.

ФІФА просить національні футбольні асоціації інформувати її про використання цих модифікацій, на якому рівні та особливо з яких причин вони застосовуються. Ця інформація може визначити ідеї / стратегії розвитку, які ФІФА може перенести для розвитку футзалу в інші національні футбольні асоціації.

Управління поправками до Правил гри з футзалу

Правила гри з футзалу востаннє переглядались у 2014 році. Для кожної запропонованої поправки в центрі уваги має бути справедливість, добросовісність, повага, безпека, задоволення учасників та те, як технології можуть принести користь грі. Правила гри з футзалу також повинні заохочувати участь усіх, незалежно від походження та можливостей.

Попри деякі випадки, Правила гри з футзалу повинні зробити гру максимально безпечною. Це вимагає від гравців проявляти повагу до своїх суперників, а арбітри повинні створювати безпечне середовище, жорстко спілкуючись з тими, чия гра занадто агресивна та небезпечна. Правила гри з футзалу втілюють у своїх дисциплінарних визначеннях неприйнятність небезпечної гри, наприклад "Грати в нерозважливій манері" (попередження = жовта картка / YC) та "загроза безпеці суперника" або "використання надмірної сили" (вилучення = червона картка / RC).

Футзал повинен бути привабливим та приємним для гравців, офіційних осіб матчу та тренерів, а також глядачів, вболівальників, адміністраторів тощо. Ці поправки повинні допомогти зробити гру привабливою та приємною

щоб люди, незалежно від віку, раси, віросповідання, культури, етнічної приналежності, статі, сексуальної орієнтації чи втрати працездатності тощо, брали участь та насолоджувались своєю участю у футзалі.

Ці поправки мають на меті спростити гру та привести багато аспектів Правил гри з футзалу у відповідність до футбольних положень, але оскільки багато ситуацій є "суб'єктивними", а арбітри є людьми (і, таким чином, допускають помилки), деякі рішення неминуче викликають дискусію та обговорення.

Правила гри з футзалу не можуть трактувати кожну окрему ситуацію, тому там, де немає прямого положення, FIFA очікує, що арбітри приймуть рішення в рамках «духу» гри, використовуючи «розуміння футзалу» - це часто включає питання, «що було б в інтересах футзалу?»

ПРАВИЛО 1 - Майданчик для гри

1 Поверхня майданчика

Поверхня майданчика повинна бути рівна та гладка, і мати в складі неабразивні поверхні, бажано з дерева або штучного матеріалу, відповідно до регламенту змагань. Небезпечні поверхні для гравців, представників команд та офіційних осіб матчу заборонені.

Для змагань між командами національних асоціацій-членів ФІФА або в матчах міжнародних клубних змагань, рекомендовано використовувати футзальну поверхню, яка вироблена та встановлена компаніями, які мають офіційну ліцензію FIFA Quality Programme for Futsal Surfaces з відповідними логотипами якості:

FIFA Quality

IMS – International Match Standard

Майданчики зі штучним газоном дозволяються у виняткових випадках і тільки в змаганнях національного рівня

2 Розмітка майданчика

Майданчик повинен бути прямокутним та розмічений лініями (переривчасті лінії заборонені), які мають бути безпечними (тобто не слизькими). Ці лінії входять в розміри площ, які вони обмежують і повинні чітко відрізнятися від кольору майданчика.

Майданчик повинен мати розмітку тільки лініями, зазначеними Правилем 1.

Там, де використовується багатоцільовий зал, допускаються інші лінії за умови, що вони іншого кольору та чітко відрізняються від футзальних ліній.

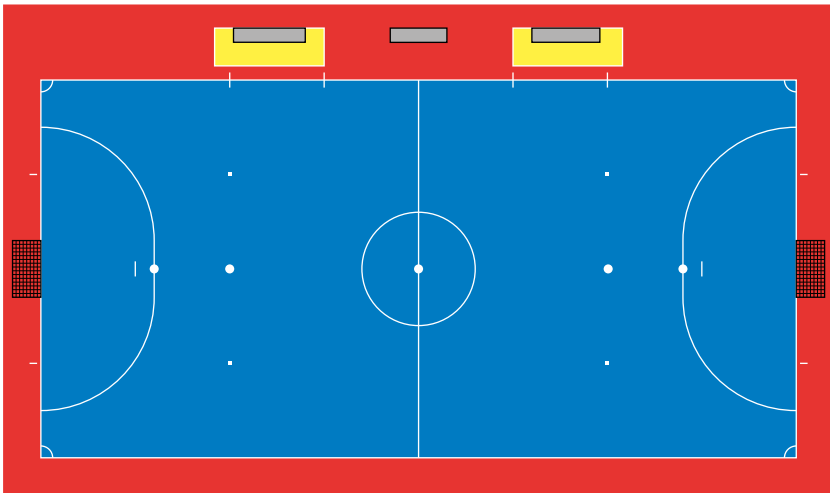
Якщо гравець робить несанкціоновані позначки на майданчику, гравця необхідно попередити за неспортивну поведінку. Якщо арбітри помічають, що це робиться під час матчу, гра повинна бути зупинена, якщо вони не можуть застосувати перевагу, а гравця-порушника має бути попереджено за неспортивну поведінку. Гра повинна бути поновлена вільним ударом на користь команди суперника з місця, де був м'яч в момент зупинки гри, якщо м'яч не знаходився всередині штрафної площі (див. Правило 13).

Дві довгі лінії, які обмежують майданчик для гри, називаються боковими лініями. Дві коротші лінії називаються лініями воріт.

Майданчик для гри розділяється на дві половини за допомогою середньої лінії, яка з'єднує середні точки двох бокових ліній.

Центральна позначка радіусом 6 см відмічає середину середньої лінії. Навколо неї проводиться коло радіусом 3 м.

За межами майданчика в 5 м від кутової площі і під прямим кутом до лінії воріт та відокремленою від неї проміжком 5 см повинна бути проведена позначка, щоб гравці команди, які захищаються відходили на цю відстань при кутовому ударі. Ширина цієї позначки становить 8 см та довжина 40 см.

3 Розміри майданчика

Довжина бокової лінії має бути більше довжини лінії воріт.

Всі лінії повинні бути шириною 8 см.

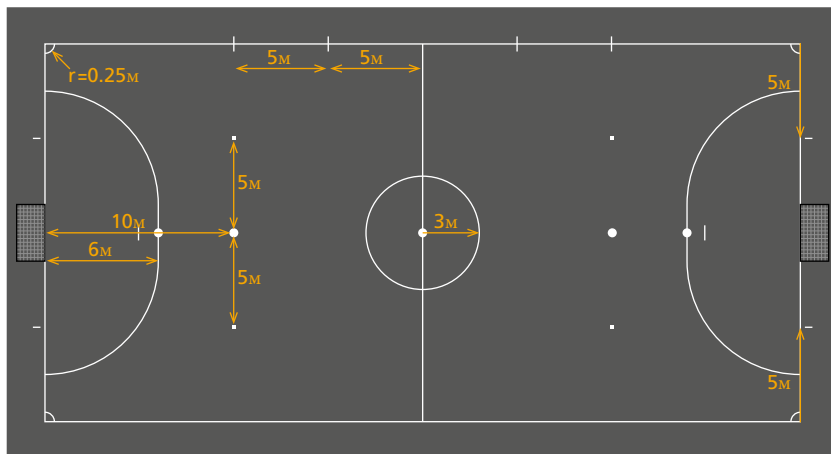
Для неміжнародних матчів розміри такі:

Довжина (бокової лінії):	Мінімум	25м
	Максимум	42м
Довжина (лінії воріт):	Мінімум	16м
	Максимум	25м

Для міжнародних матчів розміри такі:

Довжина (бокової лінії):	Мінімум	38м
	Максимум	42м
Довжина (лінії воріт):	Мінімум	20м
	Максимум	25м

Регламент змагань може визначати довжину бокової лінії та лінії воріт в межах вищезазначених вимог.

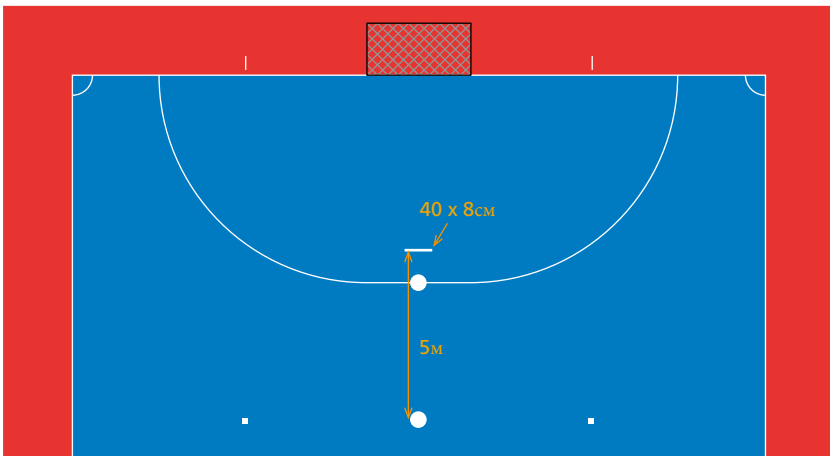

4 Штрафна площа

Дві уявні лінії довжиною 6 м проводяться із зовнішньої сторони кожної стійки воріт під прямим кутом до лінії воріт; з кінців цих ліній із зовнішнього боку стійок проводяться чверті кіл, кожна радіусом 6 м у напрямку до найближчої бокової лінії. Верхні частини кожної чверті кола з'єднуються відрізком довжиною 3,16 м, проведеним паралельно до лінії воріт між стійками. Площа, обмежена цими лініями і лінією воріт, називається штрафною площею.

У кожній штрафній площі наноситься позначка на відстані 6 м від середньої точки між стійками воріт і рівновіддалена від них. Це кругла відмітка радіусом 6 см.

У штрафному майданчику, на відстані 5 м від позначки 10 м, потрібно зробити додаткову позначку (лінію) для того, щоб воротарі, які захищаються, дотримувались цієї відстані, коли призначений штрафний удар, починаючи з шостого накопиченого фолу (ШУПШФ). Ця позначка робиться шириною 8 см і довжиною 40 см.

5 10-метрова позначка

Друга позначка наноситься на відстані 10 м від середньої точки між двома стійками воріт та рівновіддалена від них. Це кругла відмітка радіусом 6 см.

Дві додаткові позначки, відповідно на відстані 5 м зліва та праворуч від позначки 10 м, повинні бути зроблені на майданчику, щоб вказати мінімальну відстань, яку повинні дотримуватися гравці, коли удар виконується з 10-метрової позначки. Це круглі відмітки радіусом 4 см кожна.

Уявна лінія, що проходить через ці позначки, на відстані 10 м від та паралельно лінії воріт, позначає межу площини, де, якщо в ній вчинено фол ШУШПФ, команди можуть вибрати між пробиттям ШУШПФ з 10-метрової позначки або з місця, де було вчинено порушення.

6 Зони заміни

Зони замін - це ділянки бокової лінії напроти лави запасних:

- Вони розташовуються перед технічною площею, на відстані 5 м від середньої лінії, мають довжину 5 м. Вони позначаються з кожного кінця відрізками ліній, кожна шириною 8 см і довжиною 80 см, з яких 40 см проводиться на майданчику, а 40 см за його межами та мають ширину 8 см.
- Зона заміни команди знаходиться на тій половині майданчика, на якій команда захищається, і змінюється в другій половині матчу та між таймами додаткового часу, якщо такі є.

Більш детально щодо замін та відповідної процедури наведено у Правилі 3

7 Кутова площа

Чверть кола радіусом 25 см проводиться з кожного кута всередину майданчика. Ширина лінії (кутової площі) становить 8 см.

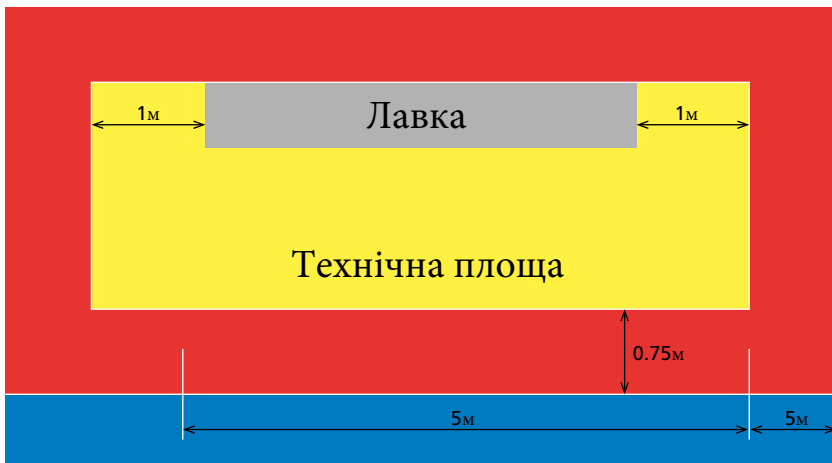

8 Технічна площа

Технічна площа є спеціальною зоною для офіційних представників команд та запасних. Незважаючи на те, що розміри та розташування технічної площі можуть відрізнятися у різних спортивних спорудах, наступні рекомендації застосовуються:

- технічна площа продовжується на 1 м в обидва боки від місць, призначених для сидіння, і вперед до відстані 75 см від бокової лінії.
- для позначення технічної площі рекомендується використовувати розмітку.
- Кількість осіб, яким дозволяється перебувати в технічній площі, визначається Регламентом змагань.
- Особи в технічній площі:
  - визначаються до початку матчу відповідно до правил змагань;
  - повинні поводитися відповідально;
  - повинні залишатися в межах площі, за винятком особливих обставин, наприклад фізіотерапевт / лікар, який виходить на майданчик, з дозволу одного з арбітрів, щоб оцінити травмованого гравця.
- Лише одна людина одночасно має право стояти та передавати тактичні вказівки з технічної площі.
- Запасні та фітнес-тренер можуть розминатися під час матчу в зоні, передбаченій для цього, позаду технічної площі. Якщо такої зони немає, вони можуть розминатися вздовж бокової лінії, якщо вони не перешкоджатимуть руху гравців та арбітрів та ведуть себе відповідально.

Зона заміни і технічна площа

Безпека

Регламент змагань повинен містити мінімальну відстань між обмежувальними лініями майданчика (бокові лінії та лінії воріт) та бар'єрами, що розділяють глядачів (включаючи бар'єри з рекламою тощо), завжди таким чином, щоб забезпечити безпеку учасників.

9 Ворота

Посередині кожної лінії воріт встановлюються ворота.

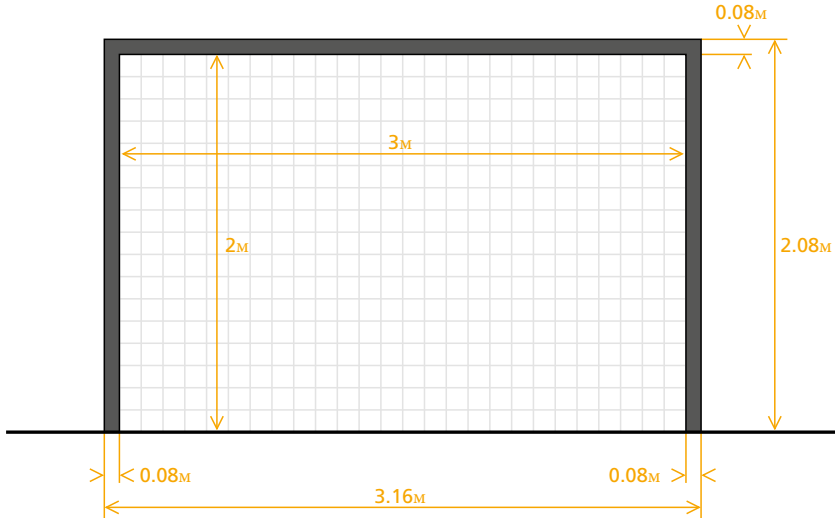
Ворота складаються з двох вертикальних стійок, розташованих на однаковій відстані від кутів майданчика та з'єднаних угорі горизонтальною поперечною.

Стійки та поперечина повинні бути виготовлені з дерева, металу або інших схвалених матеріалів. Вони повинні бути квадратної, прямокутної, круглої або еліптичної форми та не повинні бути небезпечними для гравців. Відстань (по внутрішньому вимірюванню) між стійками становить 3 м, а відстань від нижнього краю поперечини до поверхні майданчика становить 2 м.

Обидві стійки та поперечина мають однакову ширину та глибину 8 см. Сітки повинні бути виготовлені з пеньки, джуту, нейлону або інших схвалених матеріалів та прикріплятися до задньої частини поперечини та стійок відповідними засобами. Вони повинні бути належним чином закріплені та не повинні заважати воротарю.

Якщо поперечина зміщується або ламається, гра призупиняється, поки її не відремонтують або поставлять на місце. Якщо відремонтувати поперечину неможливо, матч потрібно завершити. Використання мотузки для заміни поперечини не дозволяється. Якщо перекладину можна буде відремонтувати, гра поновлюється спірним м'ячем в місці, де гра була зупинена, якщо тільки це не було в штрафній площі (див. Правило 8).

Стійки воріт та поперечини, за кольором, можуть бути різного кольору.

Ворота повинні мати стабілізуючу систему, яка запобігає їх перекидання. Вони не повинні прилягати до землі, але повинні мати належну вагу ззаду, щоб дозволити воротам помірно рухатися, не загрожуючи безпеці учасників.

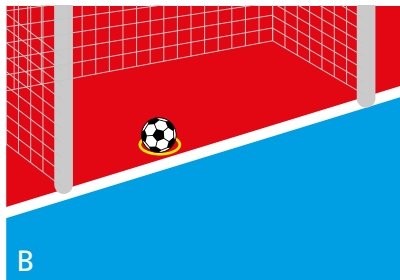
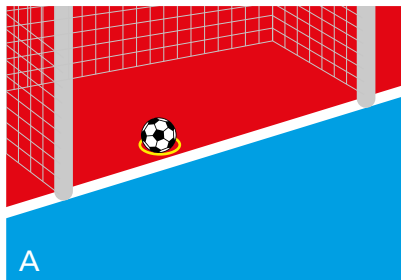
Переносні ворота можуть використовуватися, лише якщо вони відповідають цій вимозі.

10

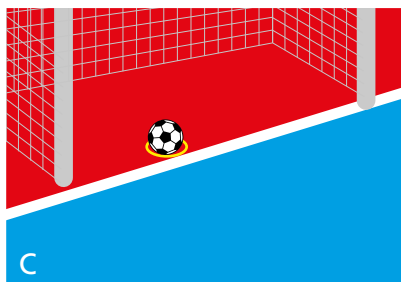
Зміщення воріт

Арбітри повинні використовувати наступні рекомендації щодо розташування воріт по лінії воріт та зарахування голу:

Ворота встановлено правильно

Ворота зміщені

A = Гол зараховано.

B = Якщо обидві стійки воріт торкаються лінії воріт, арбітри повинні зарахувати гол, якщо м'яч повністю перетнув лінію воріт.

C = Вважається, що ворота зміщені, коли принаймні одна зі стійок воріт не торкається лінії воріт.

У випадку, коли ворота зміщені чи перевернуті, навмисно чи випадково гравцем команди, що захищається (включаючи воротаря), перед тим, як м'яч перетне лінію воріт, арбітри повинні зарахувати гол, якщо б м'яч потрапив у ворота між стійками при нормальному положенні.

Якщо гравець команди що атакує, навмисно чи випадково зміщує чи перевертає ворота, гол не зараховується, та:

- якщо це було випадково, гра поновлюється спірним м'ячем;
- якщо це було навмисно, гра поновлюється вільним ударом і гравець повинен бути попереджений.

11 Реклама на майданчику

Якщо правила змагань цього не забороняють, реклама на поверхні майданчика дозволяється, за умови, що це не відволікає та не бентежить гравців чи арбітрів або не перешкоджає видимості обмежувальних ліній.

12 Реклама на сітці воріт

Якщо Регламент змагань цього не забороняє, дозволено розміщення реклами на сітках воріт за умови, що це не заважає чи не перешкоджає огляду гравців чи арбітрів.

13 Реклама в технічних площах

Якщо Регламент змагань цього не забороняє, розміщення реклами на поверхні в технічних площах допускається за умови, що це не відволікає та не бентежить осіб, що займають місця в зазначених площах чи інших осіб.

14 Реклама навколо майданчика

Вертикальна реклама повинна бути як мінімум:

- 1 м від бокових ліній, за виключенням технічних площ та зон замін, в яких вся вертикальна реклама заборонена;
- така ж відстань від лінії воріт, як і глибина сітки;
- 1 м від сітки воріт.

ПРАВИЛО 2 - М'яч

1 Якість та параметри

М'яч повинен:

- мати форму сфери;
- бути виготовленим зі шкіри або іншого придатного (схваленого) матеріалу;
- мати довжину окружності не більшу 64 см і не менше 62 см;
- мати вагу на початку матчу не більше 440 г та не менше 400 г;
- мати тиск, у межах 0,6 – 0,9 атм (600 – 900 г/см²) на рівні моря.

М'яч не повинен мати перший відскік нижче ніж 50 см та вище ніж 65 см при падінні з висоти 2 м.

Усі м'ячі, які використовуються в матчах, які проводяться в офіційному змаганні, організованому під егідою ФІФА або конфедерації, повинні містити одне з наступних (маркувань):

FIFA Quality PRO

FIFA Quality

IMS – INTERNATIONAL MATCH STANDARD

Кожне маркування означає, що м'яч був офіційно протестований та відповідає відповідним технічним вимогам для маркування, яке є додатковим для мінімальних вимог, передбаченими Правилком 2 та повинно бути схвалене ФІФА.

Організації, які проводять тестування, підлягають затвердженню ФІФА.

2 Реклама на м'ячі

У матчах офіційних змагань, які проводяться під егідою ФІФА, конфедерацій або національних асоціацій, не дозволяється використання жодної з форм комерційної реклами на м'ячі, окрім логотипу/емблеми змагань, організатора змагань та затвердженої торгової марки виробника. Регламент змагань може обмежити розмір та кількість таких маркувань.

3 Заміна лопнувшого/пошкодженого м'яча

Якщо м'яч лопнув або став пошкодженим під час гри, гра зупиняється та поновлюється спірним запасним м'ячем з місця, де попередній м'яч став непридатним, за винятком випадків, якщо гра була зупинена в штрафній площі (див. Правило 8). Винятком є випадки, коли м'яч лопнув або став непридатним в результаті його влучання в одну із стійок або поперечину та безпосередньо проходить у ворота (див. розділ 6 цього Правилу).

Якщо м'яч лопнув або став непридатним під час виконання початкового удару, кидка від воріт, кутового, штрафного або вільного удару, 6-метрового удару або удару з бокової лінії, удар повторюється.

Якщо м'яч лопається чи стає непридатним під час виконання 6-метрового або 10-метрового удару, коли м'яч почав рухатись вперед та перед тим, як він торкнеться воріт, перекладини або до м'яча торкнеться гравець, то виконання удару повторюється.

М'яч не може бути замінений протягом гри без дозволу одного з арбітрів.

4 Додаткові м'ячі

Додаткові м'ячі, які відповідають вимогам Правилу 2 можуть бути розміщені навколо майданчика. Арбітри контролюють використання цих м'ячів.

5 Зайві м'ячі на ігровому майданчику

Якщо зайвий м'яч потрапляє на майданчик коли м'яч знаходиться у грі, арбітри повинні зупинити гру, за умови якщо м'яч заважає грі. Гра поновлюється спірним м'ячем з місця, де знаходився м'яч у момент зупинки гри, за винятком випадків коли м'яч перебував у штрафній площі (див. Правило 8).

Якщо зайвий м'яч потрапляє на майданчик, коли м'яч знаходився в грі не заважаючи їй, арбітри дозволяють продовжити гру і повинні прибрати зайвий м'яч при першій можливості.

6 Гол забитий лопнувшим/пошкодженим м'ячем

Якщо м'яч лопнув або став непридатним після удару в одну зі стійок або поперечину та проходить у ворота, то арбітри зараховують гол.

ПРАВИЛО 3 - Гравці

1 Кількість гравців

Матч проводиться за участю двох команд, кожна з яких складається не більше ніж з п'яти гравців, один з яких є воротарем. Матч не може розпочатися, якщо будь-яка з команд складається менше ніж з трьох гравців. Матч припиняється, якщо в одній з команд залишилося менше трьох гравців на майданчику.

Якщо в команди є менше трьох гравців, тому, що один або більше гравців навмисно покинули майданчик, арбітри не зобов'язані припинити гру і принцип переваги може застосовуватися, але матч не повинен продовжуватися після того, як м'яч вийшов з гри, якщо у однієї з команд немає щонайменше трьох гравців.

Якщо в регламенті змагань зазначено, що всі гравці та запасні повинні бути названі до початку матчу, а команда розпочне матч з меншою кількістю ніж п'ять гравців, лише гравці та запасні, зазначені у списку команд, можуть брати участь у матчі після їх прибуття.

2 Кількість замінів та запасних

Кількість замінів, які можуть бути використані під час матчу, не обмежена.

Офіційні змагання

Максимум дев'ять запасних гравців можуть бути використані в будь-якому матчі офіційного змагання, яке проводиться під егідою ФІФА, конфедерацій або асоціацій. Регламент змагань повинен визначати кількість запасних гравців.

Інші матчі

У матчах за участю національних команд «А» можуть бути використані максимум до десяти запасних.

У всіх інших матчах більша кількість запасних гравців може бути використана за умови, якщо:

- команди досягли згоди про їх максимальну кількість
- арбітри поінформовані до початку матчу

Якщо арбітри не поінформовані або, якщо угода не досягнута до початку матчу, то допускається не більше десяти запасних.

3 Заповнення листа гравців та запасних

У всіх матчах, прізвища гравців та запасних гравців повинні бути надані арбітрам до його початку, незалежно від того чи є вони чи їх немає. Будь який запасний гравець, прізвище якого не було надано арбітрам до початку гри, не може брати участь у матчі.

4 Процедура заміни

Заміна може бути виконана в будь-який час, незалежно від того знаходиться м'яч в грі чи - ні. При заміні гравця на запасного, повинні бути дотримані наступні умови:

- гравець який замінюється, залишає майданчик в зоні заміни своєї команди, крім винятків, передбачених Правилами гри;
- гравець, який замінюється, не повинен отримувати дозволу арбітрів, щоб залишити майданчик;
- арбітрам не потрібно давати дозвіл запасному виходити на майданчик;
- запасний виходить на майданчик лише після того, як гравець, який замінюється, зійшов з нього;
- запасний виходить на майданчик через зону заміни своєї команди.

- заміна завершена, коли запасний гравець виходить на майданчик у зоні заміни своєї команди, після того, як запасний гравець передасть манишку гравцю, який покидає майданчик. У випадку неможливості передачі манишки гравцю, у зв'язку з тим, що він покинув майданчик в іншому місці у відповідності до вимог Правил гри, то у цьому випадку, запасний гравець повинен передати манишку третьому арбітру
- з цього моменту запасний стає гравцем, а замінений гравець стає запасним гравцем
- у дозволі на заміну може бути відмовлено за певних обставин, наприклад якщо у запасного не все гаразд з екіпуванням
- запасний гравець, який не завершив процедуру заміни, не може поновити гру ударом з бокової лінії, штрафним/вільним ударом, 6-метровим ударом, кутовим ударом, вкиданням від воріт, або спірним м'ячем
- замінений гравець може брати подальшу участь в матчі
- всі запасні гравці перебувають у підпорядкуванні та під юрисдикцією арбітрів, незалежно від того беруть участь у грі чи ні.

5 Розминка

Максимум п'ять запасних гравців в кожній з команд можуть розминатися одночасно.

6 Зміна воротаря

- будь-який запасний може помінятися місцями з воротарем, не інформуючи арбітрів та не чекаючи зупинки матчу
- будь-який гравець може помінятися місцями з воротарем. Однак, гравець, який міняється місцями з воротарем, повинен зробити це під час зупинки гри і поінформувати арбітрів до виконання зміни
- гравець чи запасний гравець, який змінює воротаря, повинен одягнути футболку, одного кольору з футболкою воротаря, під своїм номером, нанесеним зі сторони спини.

Регламент змагань також може передбачати, щоб воротар, який грає п'ятим польовим гравцем повинен носити футболку точно такого ж кольору, як і футболка основного воротаря.

7 **Порушення та санкції**

Якщо запасний гравець виходить на ігровий майданчик раніше, ніж замінений гравець покинув його, або не в зоні заміни своєї команди:

- арбітри зупиняють гру (необов'язково негайно, якщо вони можуть застосувати перевагу)
- арбітри попереджають його за порушення процедури заміни та пропонують йому покинути майданчик

Якщо арбітри зупиняють гру, то вона поновлюється вільним ударом командою суперників. Якщо цей запасний гравець чи його/її команда здійснюють також інше порушення, то гра поновлюється згідно розділу «Практичні поради для футзальних арбітрів та інших офіційних осіб (Правило 3).

Якщо під час виконання заміни гравець залишає майданчик з причин, не передбачених Правилами гри і поза зоною заміни його команди арбітри зупиняють гру (також необов'язково в той же момент, якщо вони можуть застосувати перевагу) та попереджають його за порушення процедури заміни.

Якщо арбітри зупиняють гру, то вона поновлюється вільним ударом командою суперників з місця, де знаходився м'яч у момент зупинки гри (див. Правило 13 - Розташування при штрафному і вільному ударах).

У разі будь-яких інших порушень цього Правила:

- гравцям, які вчинили їх, вноситься попередження
- матч поновлюється вільним ударом для команди суперника. В особливих випадках гра поновлюється згідно розділу «Практичні поради для футзальних арбітрів та інших офіційних осіб (Правило 3).

8

Вилучення гравців та запасних гравців

Гравець, який був вилучений:

- до подання списку команди, не може бути внесеним до нього в інших функціях;
- після подання списку команди, може бути замінений внесеним до нього запасним, який, в свою чергу, не може бути замінений.

Внесений до списку команди гравець, який був вилучений, або до початкового удару, або після початку гри, не може бути замінений.

Запасний гравець може замінити вилученого гравця, який був вилучений після початкового удару, і вийти на майданчик після закінчення двох повних хвилин після вилучення за умови, що він отримав дозвіл від хронометриста або третього арбітра, якщо не був зарахований гол до закінчення двох хвилин, в цьому випадку дотримуються наступні умови:

- якщо п'ять гравців грають проти чотирьох, або чотири гравці грають проти трьох і команда з більшим числом гравців забиває гол, то команда з меншою кількістю гравців може бути доповнена одним гравцем;
- якщо обидві команди грають з трьома або чотирма гравцями і забивається гол, жодна з команд не збільшує чисельність гравців, доки не закінчиться відповідна чисельна меншість;
- якщо п'ять гравців грають проти трьох або чотири проти трьох і команда з п'ятьма гравцями забиває гол, то команда з трьома гравцями може бути доповнена тільки одним гравцем;
- якщо команда з меншою кількістю гравців забиває гол, гра продовжується без зміни кількості гравців до тих пір, поки не пройдуть дві хвилини, або команда з більшою кількістю гравців забиває гол, в цей проміжок часу.

9 Зайві особи на майданчику

Тренер та інші офіційні особи внесені до списку команди команди є офіційними представниками команди. Той, хто в списку команди не є гравцем, запасним чи офіційним представником команди, вважається сторонньою особою.

Якщо офіційна особа команди, запасний (за винятком частини процедури заміни), вилучений гравець або зайва особа виходить на майданчик, арбітри повинні:

- зупинити матч, лише в тому випадку, якщо є втручання у гру;
- усунути особу, коли матч зупинено;
- вжити відповідних дисциплінарних заходів.

Якщо матч було зупинено з приводу втручання в гру з боку:

- офіційного представника команди, запасного або вилученого гравця, гра поновлюється штрафним ударом або 6-метровим ударом;
- сторонньої особи, гра поновлюється спірним м'ячем.

Арбітри повинні повідомити про інцидент у відповідні органи.

10 Взяття воріт коли зайва особа перебуває на майданчику

Якщо м'яч рухається в напрямку воріт та зовнішнє втручання не заважає гравцю команди, що захищається, зіграти в м'яч, гол зараховується, якщо м'яч проходить у ворота (навіть якщо було торкання м'яча), за винятком, якщо зовнішнє втручання в гру було зі сторони команди, що атакує.

Якщо, після того як гол було зараховано і гра була поновлена, арбітри усвідомили, що зайва особа була на майданчику в момент зарахування голу, гол неможливо відмінити.

Якщо зайва особа все ще перебуває на майданчику арбітри повинні:

- зупинити гру;
- усунути зайву особу з майданчика;
- гра поновлюється спірним м'ячем чи штрафним/ вільним ударом відповідно.

Арбітри повинні повідомити про інцидент у відповідні органи.

Якщо, після зарахування голу але до поновлення гри, арбітри усвідомлюють, що зайва особа знаходилась на майданчику в момент зарахування голу:

Арбітри повинні відмінити гол, якщо зайва особа була:

- гравцем, запасним, вилученим гравцем чи офіційним представником команди, що забила гол; гра поновлюється штрафним ударом з місця, де знаходилась зайва особа;
- сторонньою особою, яка втрутилась в гру спрямувавши м'яч у ворота чи завадила гравцю команди, що захищається, зіграти в м'яч ; гра поновлюється спірним м'ячем.

Арбітри повинні зарахувати гол, якщо зайва особа була:

- гравцем, запасним, вилученим гравцем чи офіційним представником команди, що пропустила гол;
- сторонньою особою, що не втрутилася в гру.

У всіх випадках арбітри повинні усунути зайву особу з майданчика.

11 Недозволений вихід на майданчик гравцем

Якщо гравець, який потребує дозволу одного із арбітрів, щоб повернутися на майданчик, робить це без цього дозволу, то арбітри повинні:

- зупинити гру (необов'язково негайно, якщо гравець не втручається в гру не заважає офіційним особам матчу чи можна застосувати перевагу);
- попередити гравця за недозволений вихід на майданчик.

Якщо арбітри зупинили гру, то гра поновлюється:

- штрафним ударом з місця втручання в гру;
- вільним ударом якщо не було втручання в гру.

Якщо гравець перетинає обмежувальну лінію внаслідок ігрового руху, то це не вважається порушенням.

12 Капітан команди

Капітан команди не має спеціального статусу чи привілеїв, але несе відповідальність за поведінку команди.

ПРАВИЛО 4 - Екіпування гравців

1 Безпека

Гравець не повинен використовувати обладнання у своїй екіпіровці або носити будь-що, що становить небезпеку.

Всі ювелірні вироби (намиста, кільця, браслети, сережки, шкряні або гумові пов'язки, тощо.) заборонені та повинні бути зняті. Заборонено закривати тейпом ювелірні вироби.

Перед початком матчу гравці та запасні гравці повинні пройти перевірку. Якщо гравець носить або використовує заборонені/небезпечні предмети/обладнання або ювелірні вироби, арбітр повинен наказати гравцю:

- зняти предмет,
- покинути майданчик під час наступної зупинки гри, якщо гравець не в змозі або не хоче виконувати

Якщо гравець відмовляється зняти чи знову одягає заборонений предмет, він має бути попереджений.

2 Обов'язкове екіпування

Обов'язкове екіпування гравця включає наступні окремі предмети:

- футболка з рукавами
- шорти – воротарю дозволяється носити штани
- гетри – тейп або подібний матеріал, що накладений або натягнутий зверху, повинен бути такого самого кольору, як і та частина гетрів, на яку його накладають або яку він перекриває
- щитки – мають бути виготовлені з відповідного матеріалу і прикриватися гетрами
- взуття

Гравець, який випадково губить взуття чи щиток, повинен замінити його якомога швидше та не пізніше, до наступного разу коли м'яч вийде з гри; якщо, перш ніж це зробити, гравець забиває або бере участь у забиванні голу, гол зараховується.

3 Кольори

- Дві команди повинні носити екіпіровку таких кольорів, яка відрізняється одна від одної, а також арбітрів та їх асистентів
- Кожен воротар повинен носити екіпіровку такого кольору, яка відрізняє його від інших гравців, арбітрів та їх асистентів
- Якщо футболки обидвох воротарів однакового кольору і жоден з них немає можливості одягти футболку іншого кольору, арбітри дають дозвіл на початок гри.

Спортивна білизна повинна бути одного кольору, який є таким же, як і основний колір рукава футболки, або містити візерунок/кольори, які точно копіюють рукав футболки.

Спортивна білизна (підтрусники) повинні бути того ж кольору, що і основний колір шортів або облямівки шортів - гравці однієї команди повинні носити однаковий колір білизни.

Правила змагань можуть зобов'язати усіх, хто знаходиться в технічній площі, крім запасних, носити одяг, який відрізняється кольором від одягу, який носять гравці та офіційні особи матчу.

4 Інше екіпування

Сучасне захисне екіпування таке, як головні убори, маски для обличчя, наколінники та налокітники виготовляються з м'яких, легких матеріалів не є небезпечними і тому дозволяються. Це також стосується кепок для воротарів та спортивних окулярів.

Манишки

Манишка одягається поверх футболки, щоб відокремити запасного гравця. Манишка повинна відрізнятись по кольору від футболок обидвох команд та манишок команди- суперника.

Захисний шолом

При використанні захисного шолому, він повинен:

- бути або чорним, або мати той же колір в якості основного кольору футболки (за умови, що гравці з однієї команди носять той же колір);
- бути у відповідності до професійний вимог до екіпіровки гравця;
- бути відокремлений від футболки;
- бути безпечним та не становити ніякого ризику для гравця, який використовує його або для будь-якого іншого гравця (наприклад, з кріпленням на шиї);
- не мати жодних виступів

Наколінники, налокітники

Коли використовують наколінники та налокітники, вони повинні бути такого ж кольору як основний колір рукава футболки (налокітники) чи шорт/штанив (наколінники), і не можуть виступати надмірно.

Використання електронних засобів зв'язку

Гравцям (у тому числі запасним та вилученим гравцям) заборонено носити або використовувати будь-які електронні засоби зв'язку (крім випадків, коли дозволено використання електронних систем стеження).

Використання електронних або комунікаційних засобів зв'язку офіційними представниками команди дозволено, якщо це безпосередньо стосується добробуту гравця або його безпеки або з тактичних / тренерських причин, причому може використовуватися лише невелике, мобільне, кишенькове обладнання (наприклад, мікрофони, навушник (и) / динаміки, мобільні / смартфони, смарт-годинники, планшети, ноутбуки). Офіційний представник команди, який використовує несанкціоновану техніку або поводить себе невідповідно внаслідок використання електронного або комунікаційного обладнання, буде вилучений з технічної площі.

Електронні системи відстеження фізичних кондицій (EPTS)

Якщо EPTS використовуються під час матчів, що граються в офіційних змаганнях (за умови домовленості національної футбольної асоціації/організатора змагань), організатор змагань повинен забезпечити надійність та достовірність інформації та даних, переданих з EPTS в технічну площу.

Професійний стандарт був розроблений FIFA для того, щоб підтримати організаторів змагань у процесі затвердження надійних та точних EPTS.

Наступний знак вказує на те, що пристрій / технологія EPTS був офіційно випробуваний та відповідає вимогам щодо надійності та точності позиційних даних у футзалі:

Якщо використовується технологія (WT) як частина EPTS використовується в матчах, що граються в офіційних змаганнях, організованих під егідою FIFA, конфедерацій або національних футбольних асоціацій, організатор змагань повинен переконатися, що технологія, поєднана з обладнанням гравця, не є небезпечною і повинна мати наступну позначку:

Цей знак вказує на те, що технологія була перевірена офіційно та відповідає мінімальним вимогам безпеки Міжнародного стандарту відповідності, розробленого FIFA. Інститути, які проводять ці випробування, підлягають схваленню FIFA.

5 Гасла, заяви, зображення та реклама

Екіпування не повинно містити жодних політичних, релігійних чи особистих гасел, заяв чи зображень. Гравці не повинні демонструвати нижню білизну, яка показує політичні, релігійні чи особисті гасла, заяви чи зображення, або рекламу, окрім логотипу виробника. За перераховані порушення гравець та / або команда будуть покарані організатором змагань, національною футбольною асоціацією або FIFA.

Вимоги

Правило 4 застосовується до всього екіпування (включаючи одяг), яке носять гравці та запасні; його вимоги поширюються також на всіх офіційних представників команди в технічній площі.

- Наступне дозволяється:
  - номер гравця, ім'я, логотип команди, лозунги / емблеми, що сприяють популяризації футзалу, повагу та добросесність, а також будь-яка реклама, дозволена правилами змагань чи національними правилами ФА, конфедерації чи FIFA
  - інформація про матч: команди, дата, змагання, місце
- дозволені гасла, висловлювання чи зображення повинні бути нанесені спереду на футболці та / або на ручній пов'язці.
- у деяких випадках гасла, висловлювання чи зображення можуть відобразитися лише на пов'язці капітана команди

Трактування правила

Трактуючи, чи допустиме гасло, висловлювання чи зображення, слід враховувати Правило 12 (Фоли та неналежна поведінка), яке вимагає від арбітрів вжити заходів проти гравця, який винен у:

- використанні образливих, ненормативних висловлювань, жестів;
- жестикуляції з ціллю провокації, насміхання.

Будь-яке гасло, висловлювання чи зображення, яке підпадає під ці категорії, повинно бути заборонене.

Хоча "релігійні" та "особисті" відносно легко визначаються, "політичні" є менш зрозумілими, але гасла, висловлювання чи зображення не дозволяються стосовно:

- будь-якої людини, живої чи мертвої (за винятком випадків офіційної назви змагань)
- будь-якої місцевої, регіональної, національної чи міжнародної політичної партії / організації / групи тощо.
- будь-якого місцевого, регіонального або національного уряду або будь-якого з його відомств, офісів чи функцій
- будь-якої організації, яка є дискримінаційною
- будь-якої організації, цілі чи дії якої можуть образити значну кількість людей
- будь-якого конкретного політичного акту / події

Під час відзначення визначної національної чи міжнародної події слід уважно ставитися до чутливості команди суперника (включаючи її прихильників) та широкої громадськості.

Регламент змагань може містити додаткові обмеження, особливо стосовно розміру, кількості та положення дозволених гасел, висловлювань та зображень. Рекомендується вирішувати суперечки, пов'язані з гаслами, заявами чи зображеннями до початку матчу / змагань.

6 **Порушення та санкції**

За будь-які порушення, не пов'язані з небезпечним екіпуванням, гру не потрібно зупиняти, а гравець:

- за вимогою арбітрів повинен покинути майданчик, щоб привести своє екіпування у відповідність;
- покидає майданчик коли гра зупинена, якщо до цього моменту його екіпування не було приведене у відповідність.

Гравець, який покидає майданчик, щоб привести у відповідність або поміняти своє екіпування:

- перевіряється офіційною особою матчу перед тим, як йому буде дозволено повернутися на майданчик;
- повертається на майданчик з дозволу арбітрів.

У такому випадку гравець, який повторно виходить на майданчик без дозволу, попереджається, і якщо гра зупиняється для винесення попередження, призначається вільний удар. Однак, якщо було втручання в гру, штрафний удар призначається з місця втручання (або 6-метровий удар, якщо втручання було в штрафній площі).

7 Нумерація на формі гравців

Регламент змагань повинен визначати політику щодо нумерації гравців, яка зазвичай становить від 1 до 15, при цьому номер 1 відведений для воротаря.

Організатор повинен пам'ятати, що арбітрам дуже важко та незручно демонструвати жест для чисел більше 15.

Номер кожного гравця повинен бути видимим на його/її спині та відрізнятися від основного кольору футболки. Регламент змагань повинен визначати та чи має бути обов'язкова їх наявність/розмір на інших предметах основної екіпіровки гравців тощо.

ПРАВИЛО 5 - Арбітр

1

Повноваження арбітрів

Кожний матч контролюється двома арбітрами – арбітром та другим арбітром – які мають виняткові повноваження щодо забезпечення дотримання Правил гри в матчі.

2

Рішення арбітрів

Рішення арбітрів, які стосуються подій пов'язаних з грою, включаючи зарахування чи не зарахування голу та результат матчу є кінцевими (остаточними).

Арбітри не можуть змінити рішення про поновлення гри, зрозумівши, що воно помилкове, або за порадою іншої офіційної особи матчу, якщо гру було поновлено або арбітри подали сигнал про закінчення першого або другого тайму (включаючи тайми додаткового часу) та покинули майданчик для гри або припинили матч.

Інколи, коли один з асистентів арбітра вказує / повідомляє про порушення яке карається ЖК або ЧК, але арбітри не помічають вказівку або не чують повідомлення після того як гра поновилася. Арбітри можуть винести відповідні дисциплінарні санкції, але поновлення гри пов'язане з порушенням не застосовується.

Рішення арбітра превалює над рішенням другого арбітра, якщо між ними існує розбіжність.

У випадку неправомірного втручання або неналежної поведінки, арбітр звільняє другого арбітра або іншу офіційну особу матчу від виконання їхніх обов'язків, забезпечує їхню заміну та подає рапорт до відповідних органів.

3 Права та обов'язки

Арбітри:

- забезпечують дотримання Правил гри;
- контролюють матч у співпраці з асистентами арбітрів, там, де це можна застосувати;
- забезпечують, щоб м'ячі, які будуть використовувати у матчі відповідали вимогам Правил 2;
- забезпечують, щоб екіпірування гравців відповідало вимогам Правил 4;
- ведуть записи у матчі;
- зупиняють гру, на власний розсуд, за будь-яке порушення правил;
- зупиняють, призупиняють або припиняють матч через інші негаразди, наприклад стороннє втручання; якщо:
  - освітлення не відповідає вс тановленим нормам;
  - предмет кинутий/вдарений глядачем влучає в офіційну особу матчу, гравця, запасного або офіційного представника команди – арбітр може продовжити або зупинити матч, в залежності від серйозності інциденту;
  - глядач подає сигнал свистком, тим самим втручається в гру – гра зупиняється та поновлюється спірним м'ячем;
  - додатковий м'яч, інший предмет або тварина потрапляє на майданчик протягом гри – арбітри повинні:
    - зупинити гру (і поновити її спірним м'ячем) якщо відбувається втручання в гру, крім випадків коли м'яч прямує у ворота і втручання не запобігає гравцю команди захисту зіграти в м'яч; у таких випадках, гол зараховується, якщо м'яч проходить у ворота (навіть у випадку контакту з м'ячем), якщо втручання не відбулось зі сторони атакуючої команди;
    - дозволити продовжити гру та усунути предмет якомога раніше
- зупинити гру, якщо на їхню думку, гравець серйозно травмований і забезпечити, щоб гравець залишив поле. Травмованому гравцю, включаючи воротаря, не може надаватись допомога на майданчику і він може повернутись тільки, коли гру буде поновлено; гравець повинен вийти на майданчик в зоні заміни власної команди. Єдиними винятками до вимоги покинути майданчик є коли:
  - відбувається зіткнення воротаря з гравцем і вони потребують негайної допомоги;
  - відбувається зіткнення гравців однієї команди і вони потребують негайної допомоги;
  - відбулося серйозне пошкодження;

- гравець травмований в результаті фізичного контакту в результаті якого суперник був попереджений або вилучений (нерозважливі дії або серйозне ігрове порушення), якщо оцінка / допомога надані швидко;
  - призначений 6-метровий удар і травмований гравець буде його виконувати.
- забезпечувати, що будь-який гравець, в якого тече кров залишив майданчик. Гравець може повернутись тільки після сигналу арбітра, який повинен переконатись, що кровотеча зупинилась та відсутня кров на екіпіруванні;
  - забезпечувати, що при дозволі виходу лікаря і/або (носіїв) на майданчик, гравець покидає майданчик на ношах або самостійно. Гравець, який не виконує вказівки арбітра, повинен бути попереджений за неспортивну поведінку;
  - демонструвати відповідну дисциплінарну санкцію, якщо вони вирішили попередити або вилучити гравця, який травмований та покидає майданчик, перед тим як гравець покине майданчик;
  - у випадках, коли гру було зупинено, поновити гру спірним м'ячем якщо гру не було зупинено з іншої причини або якщо травма, яку отримав гравець, не була результатом порушення;
  - дозволити продовжувати гру поки м'яч не вийде з гри, якщо гравець, на їхню думку, отримав незначне пошкодження;
  - дозволити продовжувати гру коли команда, проти якої було скоєно порушення, отримує вигоду від такої переваги, і зафіксувати порушення, якщо очікувана перевага не настає в той самий момент або протягом декількох секунд;
  - карати за більш серйозне порушення, коли одночасно відбувається більше ніж одне порушення;
  - демонструвати дисциплінарні санкції гравцям, які винні у скоєнні порушення, пов'язаних з попередженням або вилученням. Арбітри не повинні робити це негайно, проте вони повинні зробити це, коли наступного разу м'яч вийде з гри;
  - приймати міри по відношенню до офіційних представників команди які ведуть себе у безвідповідальній манері та попереджати їх усно, попереджати (ЖК) або вилучити (ЧК) їх з майданчика та його навколишньої території. Якщо порушник не може бути ідентифікований, санкцію отримує старший тренер. Медичний працівник, який скоїв порушення може залишатись на лавці;
  - приймати рішення спільно з іншими офіційними особами (асистентами арбітра) в інцидентах, які не бачив арбітр;
  - забезпечити, щоб на майданчику не з'являлись неозначені особи;
  - вказати на поновлення гри після її зупинки;
  - демонструвати сигнали, описані у розділі Жести арбітрів та офіційних осіб матчу;

- вибирати позицію на / або навколо майданчика як це описано у відповідних розділах Практичного розташування для арбітрів та інших офіційних осіб матчу, коли це вимагається;
- надати відповідним органам рапорт, який включає інформацію про будь-які санкції, застосовані по відношенню до гравців та / або офіційних представників команд та будь-які інші інциденти, що сталися до, під час або після матчу.

Арбітр:

- виконує функції хронометриста та третього арбітра в матчі у випадку відсутності цих двох осіб;
- зупиняє або припиняє матч, на його думку, за будь-яке порушення проти Правил гри;
- призупиняє або припиняє матч через будь-яке втручання ззовні.

Другий арбітр:

- замінює арбітра, який стає травмованим або хворим.

4 **Відповідальність офіційних осіб матчу**

Арбітри або інші офіційні особи матчу не несуть відповідальності за:

- будь-яку травму, отриману гравцем, офіційним представником або глядачем;
- будь-яку шкоду, завдану будь-якому майну;
- будь-які інші збитки, що зазнала будь-яка приватна особа, клуб, компанія, асоціація або інший орган, які є або можуть бути наслідком будь-якого рішення прийнятого в межах Правил гри, або звичайних процедур, потрібних для організації, проведення та контролю матчу.

Такі рішення можуть включати:

- рішення про те, що стан майданчика або його навколишньої території є таким, що погодні умови дозволяють або не дозволяють провести гру;
- рішення припинити матч, якою б не була причина;
- рішення щодо придатності аксесуарів та спорядження використовуваного протягом матчу;
- рішення зупинити або призупинити матч через втручання глядачів або іншими негараздами у секторах для глядачів;
- рішення зупинити або не зупиняти гру, щоб дозволити травмованому гравцю покинути майданчик для надання допомоги;
- рішення вимагати від травмованого гравця покинути майданчик для надання допомоги (крім вищеперелічених винятків);

- рішення дозволити або заборонити гравцю носити відповідне спорядження або екіпірування;
- рішення (в тих випадках, коли вони мають право) дозволити чи заборонити будь-яким особам (включаючи офіційних представників команди або місця проведення матчу, співробітників служби безпеки, фотографам чи іншим співробітникам ЗМІ) перебувати поблизу майданчика;
- будь-які інші рішення, прийняті відповідно до Правил гри або в межах своїх обов'язків, передбачених регламентами ФІФА, конфедерації, національної асоціації або правилами або регламентами змагань під якими матч проводиться.

5 Міжнародні матчі

Другий арбітр є обов'язковим для міжнародних матчів.

6 Екіпірування арбітрів

Обов'язкове екіпірування

Арбітри повинні мати наступні предмети:

- щонайменше один свисток
- червоні та жовті картки
- блокнот (або інший засіб для ведення нотаток стосовно матчу)
- щонайменше один годинник

Інше екіпірування

Арбітрам може бути дозволено використовувати:

- засоби зв'язку з іншими офіційними особами матчу – гарнітура, тощо;
- електронні системи та системи моніторингу (EPTS) або інші обладнання контролю фізичного стану.

Арбітрам заборонено носити будь-які інші електронні пристрої, включаючи камери.

Арбітрам та іншим офіційним особам матчу також заборонено носити ювелірні вироби (хоча арбітру дозволено носити годинник або схожий пристрій для контролю часу матчу, якщо хронометрист відсутній).

ПРАВИЛО 6 – Інші офіційні особи матчу

1 Асистент арбітрів

Можуть бути призначені два асистенти арбітра (третій арбітр та хронометрист, які повинні виконувати свої обов'язки відповідно до Правил гри. Вони розташовуються на майданчику, на рівні з середньою лінією та зонами заміни. Хронометрист залишається сидіти за столом хронометриста, в той час як третій арбітр може виконувати свої обов'язки сидячи або стоячи.

Хронометрист та третій арбітр забезпечені відповідним хронометром та необхідним екіпіруванням, щоб вести запис накопичених фолів, яке постачається асоціацією або клубом під чією юрисдикцією проводиться матч.

Для якісного виконання своїх обов'язків їм надається табло хронометриста.

2 Права та обов'язки

Третій арбітр:

- допомагає арбітрам та хронометристу;
- веде записи гравців, які беруть участь у матчі;
- контролює заміну м'ячів на вимогу арбітрів;
- перевіряє екіпірування запасних гравців перед їхнім виходом на майданчик;
- записує номери гравців, які забили голи;
- повідомляє арбітрів про будь-яке порушення, неналежну поведінку або неспортивну поведінку будь-якого учасника матчу, яке арбітри можуть брати або не брати до уваги;
- інформує хронометриста, коли офіційний представник команди попросить тайм-аут;
- показує обов'язковим жестом тайм-аут після того, як пролунає звуковий сигнал, поданий хронометристом, щоб проінформувати арбітрів та команди про те, що тайм-аут надано;
- веде облік наданих тайм-аутів;
- веде облік накопичених порушень кожною командою зафіксованих арбітрами в кожному таймі матчу;
- демонструє обов'язковим жестом, що одна з команд зробила п'ять накопичених порушень в одному таймі;

- розміщує чітко видимий знак на столі хронометриста, який вказує на те, що команда зробила п'ять накопичених порушень за один тайм;
- записує імена та номери будь-яких гравців, які були попереджені або вилучені;
- перед початком кожного тайму гри вручає офіційним представникам команд картки для надання тайм-аутів, і забирає їх в кінці кожного тайму, якщо вони не були використані;

FIFA®

ТАЙМ-АУТ
TEMPS MORT
TIEMPO MUERTO
AUSZEIT

- вручає картки офіційним представникам кожної команди, які показують коли запасний гравець може вийти на ігровий майданчик, щоб замінити гравця, який був вилучений;

FIFA®

ЗАПАСНИЙ ГРАВЕЦЬ МОЖЕ ВИЙТИ НА МАЙДАНЧИК ЗА
___ ХВИЛИН(У) ТА ___ СЕКУНДУ(И) ДО КІНЦЯ ___ ТАЙМУ.

**LE REMPLAÇANT POURRA ENTRER SUR LE TERRAIN QUAND
LE CHRONOMÈTRE INDIQUERA ___ MINUTE(S) ET ___ SECONDE(S) ___
AVANT LA FIN DE LA ___ PÉRIODE.**

**EL SUPLENTE PODRÁ ENTRAR EN EL TERRENO DE JUEGO CUANDO
EL CRONÓMETRO INDIQUE ___ MINUTO(S) Y ___ SEGUNDO(S) PARA
FINALIZAR EL ___ PERIODO.**

**DER AUSWECHSELSPIELER DARF DAS SPIELFELD BETRETEN,
WENN IN DER ___ HALBZEIT NOCH ___ MINUTE(N) UND ___ SEKUNDE(N)
ZU SPIELEN SIND.**

- під наглядом арбітрів контролює вихід гравця, який покинув майданчик для приведення в порядок свого екіпірування;
- під наглядом арбітрів контролює вихід гравця, який покинув майданчик через травму будь-якого роду.

- сигналізує арбітрам, коли була допущена очевидна помилка при винесенні попередження або вилучення гравця або, якщо агресивна дія була скоєна поза полем їх зору. У будь-якому випадку, арбітри приймають рішення з усіх фактів, пов'язаних з грою;
- контролює поведінку осіб, розташованих в технічній площі та на лавах запасних та інформує арбітрів про будь-яку неналежну поведінку;
- веде запис зупинок у грі через стороннє втручання та їх причини;
- надає арбітрам будь-яку відповідну інформацію, яка стосується гри;
- розташовується на майданчику, як це описано у відповідному розділі Практичних рекомендації для арбітрів та офіційних осіб матчу у випадках, коли від нього вимагається діяти таким чином;
- замінює другого арбітра у випадку, якщо арбітр або другий арбітр отримають травму або захворіють.

Хронометрист:

Забезпечує, щоб тривалість матчу відповідала вимогам Правила 7:

- включає хронометр після правильного виконання початкового удару;
- зупиняє хронометр, коли м'яч вийде з гри;
- відновлює хронометраж після правильного виконання удару з бокової лінії, вкидання від воріт, кутового удару, початкового удару, штрафного/ вільного удару, 6-метрового або 10-метрового удару або спірного м'яча;
- відображає на табло, якщо таке є, голи, накопичені порушення та тайми матчу;
- надає тайм-аут на прохання команди свистком або акустичним сигналом, який відрізняється від тих, які використовують арбітри після того, як йому повідомить третій арбітр;
- веде відлік часу тайм-ауту – одна хвилина;
- сигналізує про закінчення тайм-ауту свистком або акустичним сигналом, який відрізняється від тих, які використовують арбітри;
- сигналізує про п'ятий накопичений фол свистком або акустичним сигналом, який відрізняється від тих, які використовують арбітри після того як йому повідомить третій арбітр;
- веде відлік гри команди у меншості – дві хвилини;
- сигналізує про кінець першого тайму, кінця матчу чи кінця додаткових таймів, якщо такі є, свистком або акустичним сигналом, який відрізняється від тих, які використовують арбітри;
- займає позицію на майданчику, як це описано у відповідних розділах Практичних рекомендацій для арбітрів та офіційних осіб матчу;

- виконує обов'язки третього арбітра, якщо резервний асистент арбітра не призначений;
- надає будь-яку іншу інформацію, яка стосується гри.

3 Міжнародні матчі

Для міжнародних матчів присутність третього арбітра та хронометриста є обов'язковим.

Для міжнародних матчів, хронометр повинен мати усі необхідні функції (точний хронометр та пристрій для показу часу одно- або дво- хвилинного вилучення та контролю накопичених порушень для кожної команди протягом кожного тайму матчу).

4 Резервний асистент арбітра (РАА)

В турнірах або змаганнях, де призначений резервний асистент арбітра, його роль та обов'язки повинні відповідати положенням передбаченим у Правилах гри.

Резервний асистент арбітра:

- призначається згідно регламенту та замінює третього арбітра, якщо будь-який з арбітрів не має змоги продовжити проводити гру;
- весь час допомагає арбітрам, включаючи будь-які адміністративні обов'язки перед, протягом або після матчу, як цього вимагають арбітри;
- надає рапорт після матчу відповідним органам про будь-яку неналежну поведінку або будь-який інший інцидент, який залишився поза увагою арбітрів, і також інформує арбітрів про будь-який поданий рапорт;
- занотовує всі події, які відбулись до, під час та після матчу;
- носить альтернативний ручний хронометр у випадку, якщо він необхідний у випадку через будь-який інцидент;
- займає позицію, щоб мати змогу допомогти арбітрам, надаючи будь-яку відповідну інформацію стосовно матчу.

ПРАВИЛО 7 – Тривалість матчу

1 Тайми гри

Матч триває два рівних тайми по 20 хвилин ігрового часу, яке може бути скорочено, якщо це дозволено регламентом змагань.

2 Закінчення таймів гри

Хронометрист сигналізує про закінчення кожного 20-хвилинного тайму (та додаткового тайму) акустичним сигналом.

- Тайм закінчується, коли прозвучить акустичний сигнал, навіть якщо арбітри не сигналізують про це своїм свистком.
- Якщо штрафний удар, починаючи з 6-го накопиченого порушення або 6-метровий удар призначено, коли час було майже вичерпано, то тайм вважається таким, що завершився після того як цей удар буде виконано. Будь-який удар, вважається таким, що завершився, після того як м'яч входить в гру та відбувається один з таких епізодів:
  - м'яч перестає рухатись або виходить з гри;
  - в м'яч грає будь-який гравець (включаючи гравця який виконує удар) за винятком воротаря команди, яка захищається;
  - арбітри зупиняють гру через порушення атакуючого гравця або його команди.
- Гол забитий відповідно правила 1 та 10, але після завершення тайму, коли прозвучить акустичний сигнал хронометриста, буде зарахований тільки у вищеписаних ситуаціях.

Тривалість таймів не може бути збільшена у жодних інших випадках.

3 Тайм-аут

Команди мають право на 1-хвилинну перерву в кожному таймі.

Повинні виконуватися наступні умови:

- Офіційні представники команди мають право попросити у третього арбітра або хронометриста, якщо третій арбітр відсутній, 1-хвилинну перерву, використовуючи надану картку.

- Хронометрист надає тайм-аут, коли м'яч вийшов з гри або вона зупинена і команда, яка попросила тайм-аут має право на його поновлення, використовуючи акустичний сигнал або свисток, який відрізняється від тих, які використовують арбітри.
- Під час тайм-ауту:
  - гравці повинні залишатись на або за межами майданчика. Для того, щоб попити, гравці повинні залишити майданчик
  - запасні гравці повинні залишатися за межами майданчика;
  - офіційним представникам не дозволено надавати поради на майданчику.
- Заміни можуть бути зроблені тільки після того, як прозвучав акустичний сигнал або свисток, який сигналізує про закінчення тайм-ауту.
- Команда, яка не попросила тайм-аут в першому таймі, має право тільки на один тайм-аут у другому таймі.
- Якщо немає ні третього арбітра, ні хронометриста, то команда може попросити тайм-аут у арбітрів.
- Тайм-ауту не надаються у додатковий час, якщо такий призначений.

4 Перерва між таймами

Гравці мають право на перерву між таймами, яка не повинна перевищувати 15 хвилин. Якщо призначений додатковий час, то перерва між таймами додаткового часу не надається: команди міняються половинами ігрового майданчика, а офіційні представники та запасні гравці змінюють лави. Проте, коротка перерва на напої (яка не повинна перевищувати 1 хвилину) є дозволеною під час перерви додаткового часу.

В регламенті змагань повинна бути вказана тривалість часу перерви між таймами, і вона може бути змінена лише з дозволу арбітрів.

5 Недограний матч

Недограний матч, буде переграно, якщо регламент змагань або організатори не передбачають інше.

ПРАВИЛО 8 – Початок та поновлення гри

Початковий удар є способом початку гри в обох таймах основного часу, в обох таймах додаткового часу та поновленням гри після зарахування голу. Штрафні або вільні удари, 6-метрові удари, удари з бокової лінії, вкидання від воріт, кутові удари є іншими способами поновлення гри.

Спірний м'яч є способом поновлення гри, коли арбітри зупиняють гру, а Правило не передбачає один з наведених вище способів поновлення.

Якщо відбувається порушення, коли м'яч не у грі, це не впливає на вибір способу поновлення гри.

1 Початковий удар

Процедура

- Підкидається монета і команда, яка виграє жереб, обирає або які ворота вона атакує під час першого тайму, або право здійснити початковий удар.
- В залежності від зазначеного вище вибору, інша команда або виконує початковий удар, або вирішує які ворота вона буде атакувати у першому таймі.
- Команда, яка обирає які ворота вона буде атакувати у першому таймі, виконує початковий удар на початку другого тайму.
- У другому таймі команди міняються воротами та атакують ворота суперника.
- У перерві, кожна команда змінює лаву запасних так, щоб їхня лава була навпроти власної половини майданчика.
- Після зарахування голу, команда, яка пропустила м'яч, виконує початковий удар.
- Всі гравці, за виключенням гравця, який виконує початковий удар, повинні розташовуватися на власних половинах майданчика.
- Гравці команди, що не виконує початковий удар, повинні розташовуватися на відстані, щонайменше 3 м від м'яча, доки він не ввійде у гру.
- М'яч має лежати нерухомо на центральній позначці.
- Арбітр зі сторони лав запасних сигналізує, що початковий удар може бути виконаний, його/її сигналу свистком.
- М'яч ввійшов у гру, коли, після удару ногою, він очевидно рухається.
- Гол забитий напряму у ворота суперника з початкового удару буде зарахований, якщо м'яч напряму потрапляє у ворота команди гравця, який виконував удар, признається кутовий удар на користь суперника.

Порушення та санкції

- Якщо гравець, який виконував початковий удар, вдруге торкнеться м'яча перш, ніж до нього торкнеться інший гравець, призначається вільний удар або, за порушення у вигляді гри рукою, призначається штрафний удар.

У випадку будь-якого іншого порушення процедури виконання початкового удару, початковий удар повторюється.

2 Спірний м'яч

Процедура

- Спірний м'яч розігрується для воротаря команди, що захищається, у власній штрафній площі, якщо у момент зупинки гри:
  - м'яч перебував у штрафній площі; або
  - останнє торкання до м'яча відбулось у штрафній площі.
- В усіх інших випадках, один з арбітрів розіграє спірний м'яч для одного з гравців команди, яка останнім торкнулась м'яча у місці, в якому його останній раз торкнувся гравець, стороння особа або офіційна особа матчу.
- Всі гравці (обох команд) повинні перебувати на відстані щонайменше 2 м від м'яча до того часу, поки він не увійде в гру.
- М'яч вважається у грі в той момент, коли він торкається майданчика.

Порушення та санкції

- Розігрування спірного м'яча відбувається повторно, якщо:
  - будь-який гравець доторкнувся до м'яча, перш ніж м'яч доторкається майданчика;
  - м'яч залишає межі майданчика після того, як доторкнувся майданчика, але до нього не доторкнувся гравець.
- Якщо після розіграшу спірного м'яча, м'яч потрапляє у ворота і, при цьому його не торкнулось щонайменше двоє гравців, гра поновлюється:
  - вкиданням від воріт, якщо м'яч потрапляє у ворота команди суперника;
  - кутовим ударом, якщо м'яч потрапляє у власні ворота.

Проте, якщо спірний м'яч проходить в одні із воріт команд, без дотику щонайменше двох гравців, через причини не передбачені Правилами (наприклад: погодні умови або погане вкидання), розігрування спірного м'яча відбувається повторно.

ПРАВИЛО 9 – М'яч у грі та не у грі

1 М'яч не у грі

М'яч не у грі, коли:

- він повністю перетнув лінію воріт або бокову лінію по поверхні або по повітрі;
- гра була зупинена арбітрами;
- він торкнеться стелі.

М'яч також не у грі, коли він торкнеться офіційної особи матчу, залишається на майданчику та:

- команда розпочне перспективну атаку; або
- м'яч потрапляє у ворота; або
- володіння м'ячем переходить до іншої команди.

У цих трьох випадках, включаючи потрапляння м'яча в офіційну особу матчу, гра поновлюється спірним м'ячем.

2 М'яч у грі

М'яч весь час знаходиться у грі коли він відскакує від офіційної особи матчу та коли він відскакує від стійки або поперечини воріт та залишається на майданчику.

3 Критий ігровий майданчик

Мінімальна висота стелі повинна передбачатись регламентом змагань.

Якщо м'яч потрапляє в стелю, коли він у грі, то гра поновлюється ударом з бокової лінії суперником команди, що остання торкнулась м'яча. Удар з бокової лінії виконується з місця на боковій лінії, найближчого до місця на майданчику, над яким м'яч потрапив у стелю.

ПРАВИЛО 10 – Визначення результату матчу

1 Зарахування голу

Гол зараховується, коли м'яч повністю перетинає лінію воріт між стійками та поперечиною, за умови, що команда, яка забиває м'яч, не скоїла порушення.

Якщо ворота зсунені або перекинуті гравцем команди, яка захищається (включаючи воротаря) випадково або спеціально і арбітри стверджують, що м'яч перетнув би лінію воріт та увійшов би у ворота при нормальному положенні стійок воріт (як передбачено у Правилі 1), арбітри повинні зарахувати гол. Якщо ворота були зсунені або перекинуті спеціально, арбітри попереджають гравця команди, яка захищається.

Якщо гравець атакуючої команди, включаючи воротаря, зсуває або перекидає ворота, арбітри, гол не зараховують. Якщо ця дія була виконана навмисно, гравець повинен бути попереджений.

Якщо воротар закинув м'яч прямо у ворота суперника, призначається вкидання від воріт, окрім випадків де внутрішні правила забороняють вкидання м'яча через середню лінію в юнацьких змаганнях, змаганнях ветеранів, інвалідів та масового футболу. У такому випадку, призначається вільний удар для команди суперника, який буде виконуватись з місця де м'яч пересік середню лінію.

Немає голу

Якщо один з арбітрів подає сигнал про взяття воріт, перш ніж м'яч повністю перетнув лінію воріт (між стійками, як обумовлено в Правилі 1) і негайно усвідомлює свою помилку, гра поновлюється спірним м'ячем.

2 Команда переможець

Команда, яка забила більшу кількість голів протягом матчу є переможцем. Якщо дві команди забивають однакову кількість голів, або не забивають взагалі, матч завершився внічию.

Коли регламент змагань вимагає визначення переможця матчу після нічиєї або двох матчів вдома та на виїзді, для визначення команди переможця передбачені тільки такі процедури:

- правило забитих м'ячів на виїзді
- два рівних тайми додаткового часу, які не перевищують 5 хвилин. Регламент змагань повинен передбачати тривалість двох рівних таймів додаткового часу.
- удари з 6-метрової позначки

Дозволяється поєднання вищезазначених процедур.

3 Серія 6-метрових ударів

Серія 6-метрових ударів виконується після завершення матчу і, якщо не передбачено інше, застосовуються відповідні Правила гри.

Удари з 6-метрової позначки не є частиною матчу.

Процедура

Перед початком виконання серії 6-метрових ударів

- Якщо немає інших перешкод (стан поверхні майданчику, безпека, розміщення камер, тощо) чи регламент змагань передбачає інше, арбітр застосовує жереб для визначення воріт у які будуть виконуватись удари.
- Арбітр знову застосовує жереб і команда, яка виграла його, визначає послідовність виконання ударів (першою чи другою).
- Усі гравці та запасні гравці мають право на пробиття 6-метрового удару, крім тих гравців, які, коли матч або додатковий час закінчується є травмовані та/або вилучені.
- Кожна команда є відповідальною за визначення послідовності виконання ударів визначеними гравцями. Арбітрів не інформують про таку послідовність.
- Якщо на момент завершення матчу або додаткового часу та перед пробиттям 6-метрових ударів, одна з команд має більше гравців (включаючи запасних) ніж їхній суперник, кількість гравців цієї команди потрібно скоротити до кількості гравців як у команді суперників і арбітри повинні бути проінформовані щодо прізвищ та номерів кожного виключеного гравця. Будь-який виключений гравець не має права виконувати удари (за винятком зазначеного нижче).

- Воротаря, який не в змозі далі виконувати свої функції до або під час виконання ударів, може бути замінено гравцем або виключеним запасним гравцем, але замінений воротар не може брати участь у подальшій грі та не має права виконувати удар.
- Якщо воротар вже виконав удар, то воротар, який його замінює, не має права виконувати удар до наступної серії ударів.

Під час виконання 6-метрових ударів

- Тільки визначеним гравцям, що мають право, арбітрам та іншим офіційним особам матчу дозволено залишатись на майданчику для гри.
- Всі визначені гравці, за винятком гравця, який виконує 6-метровий удар, та двох воротарів, повинні залишатись в центральному колі або позаду середньої лінії.
- Воротар команди, яка виконує удар повинен залишатись на майданчику, за межами штрафної площі, приблизно на відстані 5 м від штрафної позначки і протилежній частині майданчика до лавок і другого арбітра.
- Визначений гравець може помінятися місцями з воротарем.
- Удар вважається завершеним, коли м'яч зупинився, виходить з гри або арбітр зупиняє гру за будь-яке порушення Правил; гравець, який виконує удар, не має права торкатися м'яча вдруге.
- Арбітри роблять відповідні записи щодо виконання ударів.
- Якщо воротар скоїв порушення, внаслідок чого удар буде повторено, то він повинен бути попереджений.
- Якщо гравець, який виконує удар, карається за порушення, що було скоєно після того, як арбітри подали сигнал на виконання удару, то такий удар вважається не результативним, а цей гравець попереджається.

Якщо воротар та гравець одночасно скоюють порушення:

- якщо удар не завершується взяттям воріт або м'яч було відбито, то удар повторюється і обидва гравця попереджаються;
- якщо удар завершується взяттям воріт, гол не зараховується, удар вважається не результативним, а гравець, який виконував удар, попереджається.
- Якщо протягом виконання 6-метрових ударів, в одній з команд зменшується кількість гравців, команді з більшою кількістю гравців потрібно скоротити кількість гравців до такої самої кількості та повідомити арбітрів про прізвище та номер кожного виключеного гравця. Будь-якому виключеному гравцю не дозволяється приймати участі у подальшому виконанні ударів (окрім описаного вище).

Викладені нижче умови для обох команд, що виконують по п'ять ударів

- Команди виконують удари по черзі.
- Кожний удар виконується іншим гравцем і всі визначені гравці повинні виконати по одному удару, перш ніж будь-який інший гравець зможе виконати другий удар.
- Вище зазначений принцип стосується будь-якої подальшої послідовності ударів, але команда може змінити послідовність гравців, які виконують удари.
- Якщо, перш ніж обидві команди виконають по п'ять ударів, одна команда забила більше м'ячів, ніж суперник може забити, навіть якщо виконає всі п'ять ударів, виконання ударів припиняється.
- Якщо після виконання п'яти ударів обома командами, рахунок залишається нічийним, виконання ударів триває, доки одна з команд не забила більше м'ячів за умови виконання однакової кількості ударів.
- Виконання ударів не повинно затримуватись через гравця, який залишає майданчик для гри. Якщо гравець не повертається вчасно, щоб виконати удар, то його удар вважається виконаним, але не результативним (немає голу).

4 Голи забиті на виїзді

Регламент змагань може передбачати те, коли команди грають один з одним вдома та на виїзді, якщо загальний рахунок після другого матчу є рівним, голи забиті на майданчику команди суперника рахуються за два.

ПРАВИЛО 11 – Поза грою

У футзалі положення “поза грою” немає.

ПРАВИЛО 12 – Фоли та неналежна поведінка

Штрафний та вільний удари, а також 6-метрові удари можуть бути призначені тільки у випадку скоєння порушення, коли м'яч перебуває у грі.

1 Штрафний удар

Штрафний удар призначається за будь-які з наступних порушень які гравець скоїть проти суперника, як вважає арбітр, через недбалість, нерозважливість або із застосуванням надмірної сили:

- напади
- стрибки
- удари або спроби вдарити стопою
- поштовхи
- удари або спроби вдарити (у тому числі удар головою)
- боротьба ногою за м'яч або єдиноборства
- підніжки або спроби зробити підніжку

Якщо порушення містить контакт, воно карається штрафним або 6-метровим ударом.

- “Недбалість” – гравець діє або веде боротьбу необачно (необережно), поводить себе неуважно та необдумано. Дисциплінарні санкції не застосовуються.
- “Нерозважливість” – гравець діє без огляду на безпеку або наслідками для суперника, повинен бути попередженим.
- “Застосування надмірної сили” – гравець перевищує необхідне застосування сили та/або піддає (здоров'я) суперника небезпеці, повинен бути вилученим з майданчика.

Штрафний удар також призначається, якщо гравець скоює будь-яке з наступних порушень:

- скоює порушення у вигляді гри рукою (за винятком воротаря в межах власної штрафної площі)
- затримує суперника
- перешкоджає супернику за допомогою контакту
- кусає або плює у будь-кого
- кидає предмет у м'яч, суперника або офіційну особу матчу, або контактує із м'ячем предметом, що тримається у руці

Усі порушення, перелічені в цьому розділі, вважаються накопиченими фоломи.

Гра рукою

За виключенням воротарів у власній штрафній площі, вважається порушенням, якщо гравець:

- навмисне торкається м'яча рукою або кистю, включаючи рух рукою або кистю до м'яча;
- отримує володіння / контроль над м'ячем після того, як м'яч торкнувся його руки або кисті, і потім:
  - забиває гол у ворота суперника;
  - створює голюву можливість.

За виключенням воротарів у власному штрафному майданчику, зазвичай вважається порушенням, якщо гравець:

- торкається м'яча власною рукою або кистю, коли:
  - рука або кисть неприродно збільшує об'єм його тіла;
  - рука або кисть знаходиться вище/поза межами рівня плеч (за винятком випадків, коли гравець навмисно грає у м'яч іншою частиною тіла, який потім торкається його руки або кисті).

Зазначені вище порушення вважаються такими навіть, якщо м'яч торкається руки або кисті гравця безпосередньо після його контакту із головою або тілом (включаючи стопу) іншого гравця, який знаходиться поруч.

Є порушенням, якщо будь-який гравець, включаючи воротаря, забиває гол у ворота суперника безпосередньо рукою або кистю, навіть якщо це відбулося випадково.

За винятком перерахованих вище порушень, зазвичай не є порушенням, якщо м'яч торкається руки або кисті гравця:

- безпосередньо після контакту із власною головою або тілом (включаючи стопу);
- безпосередньо від голови або тіла (включаючи стопу) іншого гравця, який знаходиться близько;
- якщо рука або кисть знаходяться близько до тіла і не робить тіло неприродно більше;
- коли гравець падає, і рука або кисть знаходяться між тілом та майданчиком для опори тіла, але не витягується в бік або вгору від тіла.

Воротар за межами штрафної площі має ті ж обмеження по грі рукою в м'яч, як і будь-який інший гравець. Якщо воротар грає в м'яч рукою у власній штрафній площі, коли це йому не дозволено, призначається вільний удар, але дисциплінарні санкції не застосовуються.

2 Вільний удар

Вільний удар призначається, якщо гравець:

- грає небезпечно (як зазначено нижче);
- перешкоджає діям суперника без будь-якого контакту;
- демонструє незгоду, використовуючи образливі, зневажливі або непристойні слова та/або рухи, або інші образливі висловлювання;
- перешкоджає воротарю, який намагається звільнитися від м'яча руками, або завдає удару або намагається завдати удар ногою по м'ячу, коли воротар вводить його у гру;
- скоює будь-яке інше порушення, не зазначене у Правилах, за яке арбітр зупиняє гру, щоб попередити гравця або вилучити його з майданчика.

Вільний удар також призначається, якщо воротар скоює будь-яке з наступних порушень :

- контролює м'яч руками, кистю або ногою на своїй половині ігрового майданчика більше чотирьох секунд;
- після гри в м'яч в будь-якій частині майданчика, повторно торкається м'яча на власній половині майданчика після того, як він був навмисно відіграний партнером по команді, перш, ніж суперник зіграв або торкнувся м'яча;
- торкнеться м'яча руками або кистями у власній штрафній площі після того, як він був навмисне відіграний ногою партнером по команді;
- торкнеться м'яча руками або кистями у власній штрафній площі після того, як він отримує його безпосередньо після удару м'яча з бокової лінії від партнера по команді;
- там, де це заборонено внутрішніми правилами для юнацьких команд, команд ветеранів, інвалідів та масового футболу, кидає м'яч безпосередньо за середню лінію (вільний удар повинен бути виконаний з місця, де м'яч перетнув середню лінію).

Вважається, що воротар контролює м'яч руками, коли:

- м'яч перебуває між руками або між рукою та будь-якою поверхнею (наприклад, майданчиком, власним тілом (воротаря) чи доторкнувся до м'яча будь-якою частиною рук або кистей);
- м'яч перебуває на долоні простягнутої руки;
- б'є м'ячем об землю або підкидає його у повітря.

Небезпечна гра

Небезпечною грою вважаються будь-яка дія, за якої, в момент спроби зіграти у мяч гравцем, ця дія загрожує травмою будь-кому (включаючи самого гравця) та перешкоджає супернику, який перебуває поруч, зіграти в м'яч через страх отримання травми.

Удар ножицями дозволяється за умови, що це є безпечним для суперника.

Перешкоджання просуванню суперника за відсутності контакту

Перешкоджання просуванню суперника означає переміщення на траєкторію руху суперника задля того, щоб перешкодити, заблокувати, уповільнити або змусити суперника змінити напрямок, коли м'яч не перебуває на ігровій відстані до будь-якого гравця.

Всі гравці мають право на свою позицію на майданчику; перебування на шляху суперника не є тим самим, що переміщення на шлях суперника.

Гравець може прикривати м'яч, займаючи позицію між суперником та м'ячем, якщо м'яч перебуває в межах ігрової відстані та суперника не стримують (затримують) руками або тулубом. Якщо м'яч перебуває в межах ігрової відстані, суперник може у чесний спосіб атакувати гравця.

Блокування суперника

Блокування суперника може вважатись легитимною тактикою у футзалі, доки гравець, що блокує суперника, нерухомий під час будь-якого контакту та навмисно не спричиняє контакту шляхом переміщення або виставляючи своє тіло на шлях суперника, і опонент має можливість ухилитися від блокування. Блок може бути виконаний проти опонента, який може володіти або не володіти м'ячем.

3 Дисциплінарні заходи

Арбітр має право вживати дисциплінарні заходи з моменту виходу на майданчик для інспектування до початку матчу та до виходу з майданчика після його завершення (включаючи серію 6-метрових ударів).

Якщо, до виходу на майданчик до початку матчу, гравець або офіційний представник команди скоїв порушення, що карається вилученням, арбітр має право заборонити такому гравцю або офіційному представнику команди приймати участь у грі; арбітр повинен вказати у рапорті про будь-яку іншу неналежну поведінку.

Гравець або офіційний представник команди, який скоїв порушення, що карається попередженням або вилученням, на майданчику або за його межами, проти будь-якої іншої особи чи Правил гри отримує покарання відповідно до характеру порушення.

Жовта картка застосовується для винесення попередження, а червона картка - для вилучення з майданчика

Тільки гравцю, запасному або офіційному представнику команди можна пред'явити жовту або червону картку.

Гравці та запасні

Затримка поновлення гри з метою пред'явлення картки

Якщо арбітр вирішив попередити або вилучити з майданчика гравця, гра не повинна бути поновлена до винесення покарання.

Перевага

Якщо арбітр не зупиняє гру у випадку переваги в момент порушення, коли потрібно застосувати попередження / вилучення під час зупинки гри, таке попередження / вилучення треба застосувати, коли м'яч вийде з гри наступного разу, за винятком ситуацій, коли через наявність зриву очевидної голювальної можливості, гравцю виноситься попередження за неспортивну поведінку замість вилучення.

Не бажано застосовувати «принцип переваги» у випадках серйозного ігрового порушення, агресивної поведінки або іншого порушення, що потребує другого попередження або шостого (чи наступного) фолу, за виключенням ситуації, за якої виникає очевидна голювальна можливість. Арбітр повинен вилучити гравця з майданчика, коли м'яч вийде з гри наступного разу, але якщо гравець грає у м'яч або веде єдиноборство / втручається в дії суперника, арбітр повинен зупинити гру, вилучити гравця з майданчика та поновити гру вільним ударом, за виключенням тих випадків, коли цей гравець скоїв будь-яке більш серйозне порушення.

Якщо застосовано перевагу та після забитого голу виноситься друга жовта або червона картка, команда, яку покарано, продовжує гру з такою ж кількістю гравців, а запасний заміняє вилученого гравця. Якщо гол не забитий, команда продовжує гру на одного гравця менше.

Якщо захисник починає затримувати нападника поза межами штрафної площі і робить це далі в межах штрафної площі, арбітр повинен призначити 6-метровий удар.

Порушення, що заслуговують попередження

Гравець отримує попередження за:

- затримку поновлення гри;
- незгоду у вигляді слів або дій;
- вихід, повернення на майданчик без дозволу одного з арбітрів чи порушення процедури заміни.

- недотримання необхідної відстані при поновленні гри кутовим, штрафним, вільним ударами або ударом з бокової лінії;
- систематичне порушення Правил гри (без певної кількості або різновиду «систематичного» здійснення порушень);
- неспортивну поведінку.

Запасний отримує попередження за:

- затримку поновлення гри;
- незгоду у вигляді слів або дій;
- вихід на майданчик з порушенням процедури заміни;
- неспортивну поведінку.

Якщо були скоєні два окремих порушення, які заслуговують на попередження (навіть близько по часу між собою), то обидва попередження повинні бути винесені; наприклад, якщо гравець виходить на майданчик поза зоною заміни і вчиняє нерозважливі дії або зриває перспективну атаку фолом/грою рукою.

Попередження за неспортивну поведінку

Існують різні обставини за яких гравець повинен отримати попередження за неспортивну поведінку, включаючи наступні, якщо гравець:

- намагається ввести в оману арбітра, наприклад, імітуючи отримання травми або роблячи вигляд, що стосовно нього було порушення правил (симуляція);
- скоює порушення у нерозважливій манері, що карається штрафним ударом;
- грає рукою в м'яч, щоб втрутитися або зірвати перспективну атаку;
- скоює фол і цим втручається або зриває перспективну атаку, за виключенням випадків, коли арбітр призначає 6-метровий удар за порушення, що було скоєне із намаганням та можливістю зіграти в м'яч;
- позбавляє суперника очевидної гольової можливості забити м'яч шляхом порушення, що було скоєне із намаганням зіграти в м'яч і арбітр призначає 6-метровий удар;
- грає рукою у спробі забити м'яч (незалежно від того, чи була спроба успішною чи ні) або безуспішна спроба захистити ворота;
- робить на майданчику заборонені позначки;
- грає м'ячем, залишаючи майданчик після отримання дозволу арбітра;
- діє в манері, що демонструє неповагу до гри;
- використовує навмисний трюк, щоб зробити передачу (включаючи штрафний та вільний удари) воротарю головою, грудьми, коліном і т.ін., щоб обійти Правила;
- в усній формі відволікає суперника під час гри;
- навмисно зміщає чи перевертає ворота (без позбавлення команди-суперниці голу чи зриву очевидної гольової можливості).

Святкування голу

Гравці можуть святкувати з приводу забитого м'яча, але такі прояви святкування не повинні бути надмірними; практика хореографічних святкувань не заохочується та не повинна приводити до надмірної втрати часу.

Вихід з майданчика для святкування з приводу забитого м'яча не вважається порушенням, що заслуговує на попередження, але гравці повинні якнайшвидше повернутися.

Гравця слід попередити, навіть коли гол не було захищено, якщо він:

- наближається до глядачів у спосіб, який призводить до порушення громадського порядку та/або проблем із безпекою;
- здійснює рухи або вчиняє дії у провокуючій, глузливій або підбурюючій формі;
- одягає на голову або на обличчя маску або схожий предмет;
- знімає свою футболку або накриває нею голову.

Порушення, що заслуговують вилучення

Гравець чи запасний, який скоїв будь-яке з наступних порушень, вилучається:

- перешкоджає голу або зриває очевидну голюву можливість команди суперника порушенням у вигляді гри рукою (за винятком воротаря, у власній штрафній площі) або зміщує чи перевертає ворота (наприклад, коли не дозволяє м'ячу перетнути лінію воріт)
- перешкоджає голу або очевидній можливості забити гол супернику (за умови, що ворота незахищені воротарем) рух якого в цілому спрямовано до воріт команди порушника, порушенням, яке карається штрафним/ вільним ударом (за виключенням випадків, що зазначені нижче)
- серйозне ігрове порушення
- кусає або плює у будь-кого
- агресивна поведінка
- використовує агресивні, образливі або лайливі вирази та/або жести
- отримує друге попередження в одному і тому ж матчі

Гравець або запасний гравець, який був вилучений, повинен залишити простір, прилеглий до майданчику та технічної площі.

Позбавлення голу або зрив очевидної голювої можливості (ЗОГМ)

Коли гравець позбавляє команду суперника голу або зриває очевидну голюву можливість забити гол вчинивши порушення у вигляді гри рукою, він вилучається з майданчика незалежно від того, де відбулося порушення.

Якщо гравець скоїв порушення проти суперника у його власній штрафній площі, що зриває очевидну голюву можливість і арбітр призначає 6-метровий удар,

порушник попереджається, якщо порушення містило намагання (спробу) зіграти в м'яч; за всіх інших обставин (наприклад, затримка, поштовх, відсутність можливості зіграти в м'яч тощо) гравець, який скоює порушення, повинен бути вилучений.

Гравець, вилучений гравець або офіційний представник команди, що виходить на майданчик без дозволу одного з арбітрів або з порушенням процедури заміни та втручається в гру, здійснивши порушення позбавляє команду-суперника гола чи зриває очевидну гольову можливість, карається вилученням. При визначенні чи є ця ситуація ЗОГМ, необхідно враховувати наступні критерії:

- відстань від місця порушення до воріт
- основний напрямок атаки
- ймовірність зберегти або отримати контроль м'яча
- розташування і кількість гравців які захищаються, а також воротаря
- є чи ні ворота «незахищеними»

Якщо воротар знаходиться перед своїми воротами, щоб захищати їх, вважається, що ЗОГМ не може бути скоєно, навіть якщо ситуація відповідає іншим критеріям для ЗОГМ.

Якщо воротар робить порушення, яке позбавляє команду суперника очевидної можливості забити гол або позбавляє команду суперника голу зігравши в м'яч рукою за межами штрафного майданчика, коли його ворота незахищені або захищені тільки гравцем команди, яка захищається, що знаходяться за спиною воротаря, то воротар вважається винним в ЗОГМ.

Якщо кількість гравців атакуючої команди більша, ніж кількість гравців команди, що захищається (крім воротаря), то це вважається ЗОГМ.

Серйозні ігрові порушення

Боротьба ногою за м'яч або єдиноборство, небезпечні для (здоров'я) суперника, або застосування надмірної сили або жорсткості повинні вважатись серйозним ігровим порушенням.

Будь-який гравець, який в боротьбі за м'яч стрибає на суперника спереду, збоку або ззаду, застосовуючи одну або дві ноги, застосовуючи надмірну силу, або створюючи небезпеку для (здоров'я) суперника, винен у серйозному ігровому порушенні.

Агресивна поведінка

Агресивною поведінкою є застосування або спроба застосування гравцем надмірної сили або жорстокості щодо суперника без ведення із ним боротьби за м'яч, або щодо партнера по команді, офіційного представника команди, офіційної особи матчу, глядача або будь-якої іншої особи, незалежно від того чи відбувся контакт чи ні.

Агресивна поведінка може мати місце, як на ігровому майданчику, так і за його межами незалежно від того, знаходиться м'яч у грі чи ні.

Перевага не повинна застосовуватися в ситуаціях, пов'язаних з агресивною поведінкою, якщо не виникає явна гольова можливість. У цьому випадку арбітри повинні вилучити гравця, винного в агресивній поведінці, під час найближчого виходу м'яча з гри.

Арбитрам повідомлено, що агресивна поведінка часто призводить до масової конфронтації між гравцями, тому арбітри повинні намагатися запобігти цьому суворим втручанням.

Гравець чи запасний, який винен в агресивній поведінці, повинен бути вилучений.

Офіційні представники команд

Якщо було скоєне порушення, а порушника не можливо ідентифікувати, санкція застосовується до головного тренера, присутнього у технічній площі.

Усне зауваження

Зазвичай, за наведені нижче порушення, слід застосовувати усне зауваження; за неодноразові або відверті, слід застосовувати попередження або вилучення:

- вихід на майданчик у чемній/неконфронтаційній манері
- відсутність співпраці із офіційною особою матчу, наприклад, ігнорування вказівок/вимог від асистентів арбітра
- незначні/малоактивні незгоди (у вигляді слів або дій) із рішенням арбітра
- випадкове залишення меж технічної площі без вчинення іншого порушення

Попередження

Попередження застосовується у наступних випадках (але не обмежуються випадками наведеним нижче):

- явне/наполегливе порушення меж технічної площі власної команди
- затримка поновлення гри з боку власної команди
- навмисний вхід до технічної площі команди суперника (неконфронтаційного характеру)

- незгода у вигляді слів або дій, включаючи наступне:
  - кидання/удари ногами пляшок з напоями або інших предметів
  - жести, що явно демонструють неповагу до офіційної (-их) особи (осіб) матчу, наприклад, саркастичне рукоплескання
- надмірні/настирливі жести на вимогу червоної або жовтої картки
- жести або дії у провокуючій, глузливій або підбурюючій манері
- наполегливо неприйнятна поведінка (в т.ч. систематичні усні зауваження)
- демонстрація неповаги до гри

Вилучення

Вилучення застосовується у наступних випадках (але не обмежуючись випадками наведеним нижче):

- затримка поновлення гри, що здійснюється командою суперника, наприклад, утримування м'яча, його вибивання, перешкоджання пересуванню гравця
- навмисне залишення технічної площі задля:
  - демонстрації незгоди у відношенні до або суперечки з офіційною особою матчу
  - дії, здійснені у провокативній або підбурюючій манері
- вхід до технічної площі команди суперника в агресивній чи конфронтаційній манері
- навмисне кидання/удари ногами предметів на майданчик
- вихід на майданчик задля:
  - конфлікту із офіційною особою матчу (в т.ч. у перерві між таймами та після завершення основного часу гри)
  - втручання в гру, дії гравця команди суперника або офіційної особи матчу
- ворожа поведінка (включаючи плювання чи кусання) проти будь-якої іншої особи
- отримання другого попередження в одному матчі
- використовує агресивні, образливі або лайливі вирази та/або жести
- застосування недозволеного електронного або комунікаційного обладнання та / або демонстрація неналежної поведінки в результаті використання електронного або комунікаційного обладнання
- агресивна поведінка

Порушення, коли кидають/б'ють стопою предмет (або м'яч)

У всіх цих випадках, арбітр застосовує відповідний дисциплінарний захід:

- нерозважливі дії – попереджає порушника за неспортивну поведінку
- застосування надмірної сили – вилучає порушника за агресивну поведінку

4 Поновлення гри після фолів та неналежної поведінки

Якщо м'яч не перебуває у грі, гра поновлюється відповідно до попереднього рішення.

Якщо м'яч перебуває у грі та гравець скоїв порушення фізичного характеру в межах майданчика:

- проти суперника – вільний, штрафний удар або 6-метровий удар
- проти партнера по команді, запасного, вилученого гравця, офіційного представника або офіційної особи матчу – штрафний удар або 6-метровий удар
- проти будь-якої іншої особи – спірний м'яч

Всі порушення вербального характеру караються вільним ударом.

Якщо, м'яч у грі:

- гравець скоїв порушення проти офіційної особи матчу або гравця, запасного або вилученого гравця, або офіційного представника команди суперника за межами майданчика, або
- запасний, вилучений гравець, або офіційний представник команди скоює порушення проти, або втручається в дії, гравця команди суперника або офіційної особи матчу поза межами майданчика:

гра поновлюється штрафним/вільним ударом з місця на обмежувальних лініях, найближчого до місця скоєння порушення/втручання;

якщо порушення, за яке призначається штрафний удар відбулось, а найближча точка до порушення знаходиться на обмежувальній лінії, яка належить штрафній площі порушника, призначається 6-метровий удар.

Якщо порушення було скоєне за межами майданчика гравцем проти гравця, запасного, вилученого гравця або офіційного представника їхньої власної команди, гра поновлюється вільним ударом з місця на обмежувальній лінії, найближчого до місця скоєння порушення.

Якщо гравець торкається м'яча предметом, що тримає у руці (взуття, щиток, тощо), гра поновлюється штрафним ударом (або 6-метровим ударом).

Якщо гравець, який перебуває в межах або за межами майданчика, кидає або завдає удару стопою по предмету (окрім ігрового м'яча), спрямовуючи його у гравця команди суперника, або кидає або завдає удару стопою по предмету (включаючи м'яч), спрямовуючи його в запасного, вилученого гравця, офіційного представника команди суперника або в офіційну особу матчу, або у ігровий м'яч, гра поновлюється штрафним ударом з місця, в якому він влучив або мав би влучити в будь-кого або у м'яч або 6-метровим ударом, якщо це відбулось в штрафній площі порушника.

Якщо ця позиція поза майданчиком, штрафний удар призначається з місця на обмежувальних лініях, найближчого до місця скоєння порушення / втручання; якщо порушення, за яке призначається штрафний удар відбулось, а найближча точка до порушення знаходиться на обмежувальній лінії, яка належить штрафній площі порушника, призначається 6-метровий удар.

Якщо запасний, або вилучений гравець, гравець, який тимчасово перебуває за межами майданчика для гри, або офіційний представник команди, кидає або завдає удару стопою по предмету, спрямовуючи його на майданчик, і він втручається в гру, дії суперника або офіційної особи матчу, гра поновлюється штрафним ударом з місця, в якому предмет здійснив втручання в гру або влучив або мав би влучити в суперника, офіційну особу матчу або м'яч (або 6-метровим ударом, якщо це відбулось в межах штрафної площі).

ПРАВИЛО 13 –Штрафний та Вільний удари

1 Види ударів

Штрафний або вільний удар призначається на користь команди суперника гравця, запасного, заміненого або вилученого гравця, або офіційного представника команди, який скоїв порушення.

Відлік 4-х секунд повинен бути чітко продемонстрований одним з арбітрів під час виконання штрафного або вільного удару.

Жест на виконання вільного удару

Арбітри вказують на вільний удар, піднімаючи одну руку над головою; цей жест демонструється до того часу, поки не буде виконаний удар і м'яч торкнеться іншого гравця або вийде з гри.

Вільний удар повинен бути виконаний повторно, якщо один з арбітрів чи обидва не продемонстрував (-ли) жест і м'яч потрапив у ворота.

М'яч проходить у ворота

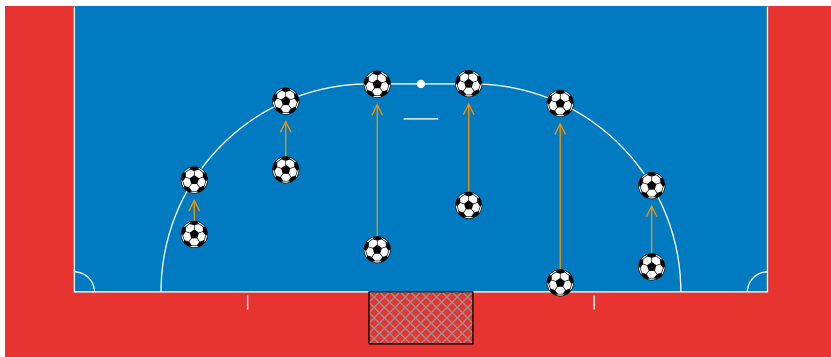
- Якщо зі штрафного удару м'яч проходить у ворота суперника, то гол зараховується.
- Якщо з вільного удару м'яч проходить у ворота суперника, призначається вкидання від воріт на користь команди суперника (крім випадків, коли жест на виконання удару не був продемонстрований арбітрами).
- Якщо зі штрафного або вільного удару м'яч проходить у власні ворота, призначається кутовий удар на користь команди суперників.

2 Процедура

Усі удари повинні бути виконані:

- протягом чотирьох секунд;
- З місця де відбулось порушення, окрім:
  - штрафних ударів на користь команди, яка захищається, в її штрафній площі, тоді команда виконує удар з будь-якого місця цієї площі;
  - вільних ударів для команди, яка захищається, у штрафній площі або певних порушень коли гра була зупинена, коли м'яч знаходився в штрафній площі, які повинні бути виконані з місця на лінії штрафної площі, найближчого до місця порушення або де розташовувався м'яч,

відповідно до уявної лінії паралельно до бокової лінії
(зображено на малюнку нижче)

- удари за порушення пов'язані з входом, виходом або залишенням майданчика без дозволу, які виконуються з місця де гра була зупинена, за винятком випадків, коли м'яч перебував у штрафній площі, у такому випадку удар виконується з місця на лінії штрафної площі, найближчої до місця де знаходився м'яч, відповідно до уявної лінії паралельної до бокової лінії (дивитись зображення вище).
- Проте, якщо гравець скоїв порушення за межами майданчика, гра поновлюється штрафним/вільним ударом на обмежувальній лінії найближчої до місця порушення;
6-метровий удар призначається, якщо призначається штрафний удар і найближча обмежувальна лінія є лінією воріт, яка в штрафній площі команди, яка захищається;
- коли Правила передбачають іншу позицію.

М'яч:

- повинен лежати нерухомо і гравець, який виконує удар, не повинен торкатись м'яча знову, до поки це не зробить інший гравець;
- перебуває в грі, коли він був введений стопою і очевидно рухається.

Поки м'яч не увійшов в гру, всі суперники повинні залишатись:

- на відстані, щонайменше 5 м від м'яча;
- за межами штрафної площі при виконанні ударів зі штрафної площі суперника.

Коли два або більше гравців команди, яка захищається формують «стінку», усі гравці команди атаки повинні бути на відстані принаймні 1м від «стінки» до поки м'яч не увійде в гру.

При виконанні ударів м'яч може бути піднятий стопою або двома стопами одночасно.

Дозволяється застосування оманливих рухів при виконанні ударів, як частина футболу.

Якщо гравець, який виконує штрафний/вільний удар у правильний спосіб, навмисно влучив м'ячем у суперника, щоб знову зіграти м'ячем, але це не було скоєно у недбалий або нерозважливий манері, або із застосуванням надмірної сили, арбітр продовжує гру.

3 **Порушення та санкції**

Якщо під час виконання штрафного/вільного удару, суперник перебуває ближче встановленої відстані від м'яча, удар повторюється, за виключенням випадків, коли може бути застосована перевага; але, якщо гравець швидко виконує штрафний/вільний удар, і суперник який перебуває на відстані менше 5м від м'яча, перехоплює його, арбітр не зупиняє гру. Проте, суперник, який навмисно перешкоджає швидкому виконанню штрафного/ вільного удару, повинен бути попередженим за затримку поновлення гри.

Якщо під час виконання штрафного / вільного удару, гравець команди, що атакує, перебуває на відстані меншої за 1 м (1 ярд) від стінки, що складається з двох або більше гравців, команди, що захищається, призначається вільний удар.

Якщо під час штрафного/вільного удару, який виконується в штрафній площі команди, яка захищається, будь-які гравці команди суперника перебувають в цій штрафній площі, оскільки не встигли залишити її, арбітр продовжує гру.

Якщо суперник, який перебуває в межах штрафної площі в момент виконання штрафного/вільного удару або входить до неї до того, як м'яч ввійшов у гру, торкнеться або вестиме боротьбу за м'яч до того, як він увійде у гру, то такий штрафний/вільний удар повторюється.

Якщо гравець, який ввів м'яч у гру, вдруге доторкнувся до м'яча перш, ніж це зробив інший гравець, арбітр призначає вільний удар, а якщо гравець, який ввів м'яч у гру, скоює порушення у вигляді гри рукою:

- призначається штрафний удар;
- призначається 6-метровий удар, якщо порушення відбулось у штрафній площі гравця, який виконував удар, за винятком випадку, коли гравцем, який виконував удар, був воротарем і тоді, у цьому випадку, призначається вільний удар.

Якщо удар не виконується протягом чотирьох секунд, вільний удар призначається для команди суперника, з місця де гра повинна була бути поновлена, крім випадків, коли команда скоює таке порушення у власній штрафній площі; у цьому випадку призначається вільний удар на користь команди суперника на точці лінії штрафної площі, яка найближче розташована до місця порушення, відповідно до уявної лінії, паралельної до бокової лінії (дивитись зображення у розділі 2 цього правила).

4 Накопичення фолів

- Накопичені фолі є такими, що караються штрафним ударом або 6-метровим удар, як це описано у Правилі 12.
- Накопичені фолі скоєні кожною командою у кожному таймі фіксуються у рапорті арбітра.
- Арбітри можуть дозволити продовжити гру, застосовуючи перевагу, якщо команда-порушник не скоїла п'ять накопичених фолів і не позбавляє голу або очевидної гольової можливості.
- Якщо арбітри застосовують перевагу, вони повинні застосувати обов'язкові жести, щоб вказати на накопичений фол для хронометриста та третього арбітра, як тільки м'яч вийде з гри.
- Якщо команди грають додатковий час, накопичені фолі другого тайму продовжують рахуватись протягом додаткового часу.

5 Штрафний удар, починаючи з шостого накопиченого фолу кожною командою в кожному таймі (ШУНШФ)

Штрафний удар, починаючи з шостого накопиченого фолу призначається за шосте накопичене порушення та всі наступні фолі скоєні командою у кожному таймі. Проте, якщо шостий або наступний накопичений фол скоєно в межах штрафної площі команди, яка захищається, призначається 6-метровий удар.

Гол може бути зарахований безпосередньо з ШУНШФ і гравець, який здійснює удар повинен намагатися це з робити.

Команда, яка захищається не повинна ставити «стінку» при виконанні ШУНШФ.

Процедура

- М'яч повинен стояти нерухомо на 10-метровій позначці або з місця де відбулось порушення ШУНШФ (за умови, якщо це було у місці між штрафною площею команди, яка захищається та уявною лінією поза штрафною площею, 10 м від лінії воріт і паралельно їй).
- Якщо ШУНШФ було скоєно біля цієї площі, гравець, який виконує удар може вибрати: виконати удар з 10-метрової позначки чи з місця де відбулось порушення.
- Стійки, поперечина та сітка воріт не повинні рухатись.
- Гравець, який виконує ШУНШФ повинен бути чітко ідентифікований.
- Воротар, який захищається повинен перебувати на відстані щонайменше 5 м від м'яча, до поки м'яч не ввійде в гру.
- Гравці, за винятком гравця, який виконує удар та воротаря, який захищається повинні бути:
  - в межах ігрового майданчика;
  - щонайменше 5 м від м'яча;
  - позаду м'яча;
  - за межами штрафної площі.
- Після того, як гравці розташовуються згідно цього Правила, один з арбітрів сигналізує про виконання ШУНШФ.
- Гравець, який виконує ШУНШФ, повинен ногою вдарити по м'ячу в напрямку воріт команди суперника з наміром безпосередньо забити гол; удар п'ятою дозволяється за умови, що м'яч направлений до воріт команди суперника зі спробою забити гол безпосередньо.
- М'яч в грі, коли по ньому вдарили ногою і він очевидно рухається в сторону воріт суперника.
- Гравець, який виконує удар, не повинен грати в м'яч знову, до того як його торкнеться інший гравець.
- Якщо ШУНШФ призначений, коли тайм завершено, тайм вважається завершеним, коли ШУНШФ було виконано. Удар вважається завершеним коли, після того як м'яч увійде в гру, відбувається одне з наступних:
  - м'яч зупиняється або виходить з гри;
  - у м'яч зіграв інший гравець (включаючи гравця, який виконував удар), за винятком воротаря, який захищається;
  - арбітри зупиняють гру за порушення скоєне гравцем, який виконує удар або його командою.
- Якщо гравець команди, яка захищається (включаючи воротаря) скоєв порушення і ШУНШФ не було забито /відбито, ШУНШФ повторюється.

Порушення та санкції

- Один з арбітрів сигналізує про виконання ШУНШФ, удар повинен бути виконаний протягом 4-х секунд. Якщо удар не виконується протягом 4-х секунд, призначається вільний удар для команди суперників з місця де повинен бути виконаний ШУНШФ.
- Якщо, перед тим, як м'яч увійде в гру, відбувається наступне:
  - гравець, який виконує ШУНШФ або його партнер скоює порушення:
    - якщо м'яч проходить у ворота, удар повторюється;
    - якщо м'яч не проходить у ворота, арбітри зупиняють гру та поновлюють її вільним ударом на користь команди суперника;

крім наступних випадків, коли гра зупиняється та поновлюється вільним ударом на користь команди суперника, незалежно від того чи був забитий гол:

- ШУНШФ не виконується в сторону воріт суперника з наміром забити гол;
- партнер гравця, який визначений для виконання удару, виконує удар, арбітри попереджують гравця, який виконав удар;
- оманливі рухи, перед тим як вдарити по м'ячу після завершення розбігу (оманливі рухи під час розбігу дозволені), арбітри попереджують гравця, який виконує удар.
- голкіпер, який захищається або його партнер по команді скоює порушення:
  - якщо м'яч проходить у ворота, гол зараховано;
  - якщо м'яч не проходить у ворота, удар повторюється і порушник попереджається.
- Гравці обох команд скоюють порушення, удар повторюється, якщо гравець не скоїв більш серйозне порушення (недозволені оманливі рухи); якщо воротар та гравець, який виконує удар скоюють порушення одночасно:
  - якщо удар не забито / відбито, виконання удару повторюється і обидва гравці отримують попередження;
  - якщо удар забито, гол не зараховано, гравець, який виконував удар, попереджається і гра поновлюється вільним ударом на користь команди, яка захищається.

Суперник, який заважає гравцю рухатись до м'яча при виконанні ШУНШФ, повинен бути попереджений, навіть коли він дотримувався 5-метрової відстані від м'яча.

- Якщо, після ШУНШФ відбулось:
  - гравець, який виконує удар знову торкнеться м'яча перед тим як до м'яча торкнеться інший гравець:
    - призначається вільний удар на користь команди суперника (або штрафний удар, якщо гравець зіграв в м'яч рукою).

- до м'яча торкається стороння особа, в той час, як він прямує у ворота суперника:
  - удар повторюється, якщо тільки м'яч не прямує у ворота та стороннє втручання не завадило воротарю або гравцю, який захищається зіграти в м'яч, у такому випадку гол зараховується, якщо м'яч проходить у ворота (навіть якщо був контакт з м'ячем) якщо втручання не було з боку атакуючої команди.
- м'яч відскакує на майданчик від воротаря, поперечини або стійок і далі торкається сторонньої особи:
  - арбітри зупиняють гру;
  - гра поновлюється спірним м'ячем з місця, де було здійснено втручання сторонньої особи.

Підсумкова таблиця

Дії та результат після пробиття дабл-пенальті (ШУПШФ)		
Порушення	М'яч проходить у ворота	М'яч не проходить у ворота
Недотримання відстані гравцем команди, що атакує	Удар повторюється	Вільний удар на користь команди, що захищається
Недотримання відстані гравцем команди, що захищається	Гол	Удар повторюється і вноситься попередження гравцю команди, що захищається
Порушення з боку воротаря	Гол	Удар повторюється і вноситься попередження воротарю
М'яч направлено у зворотній від воріт бік	Вільний удар на користь команди, що захищається	Вільний удар на користь команди, що захищається
Оманливі рухи	Вільний удар на користь команди, що захищається і вноситься попередження гравцю, що виконував удар	Вільний удар на користь команди, що захищається і вноситься попередження гравцю, що виконував удар
Гравець якого не визначили виконує удар	Вільний удар на користь команди, що захищається і вноситься попередження гравцю, що виконував удар	Вільний удар на користь команди, що захищається і вноситься попередження гравцю, що виконував удар
Воротар і гравець, що виконує удар одночасно вчинили порушення	Вільний удар на користь команди, що захищається і вноситься попередження гравцю, що виконував удар	Удар повторити і вноситься попередження воротарю і гравцю, що виконував удар

ПРАВИЛО 14 – 6-МЕТРОВИЙ УДАР

6-метровий удар призначається за порушення, що карається штрафним ударом, і яке було скоєне гравцем у власній штрафній площі або за межами майданчика в результаті ігрових дій, як зазначено Правилком 12.

М'яч може бути забитий у ворота безпосередньо з 6-метрового удару.

1 Процедура

М'яч повинен лежати нерухомо на 6-метровій позначці, а стійки воріт, поперечина та сітка воріт не повинні рухатися.

Гравець, який виконує 6-метровий удар, повинен бути чітко визначений.

Воротар, який захищає ворота, повинен залишатися на лінії воріт, обличчям до гравця, який виконує удар, між стійками воріт, не торкаючись до стійок воріт, поперечини або сітки воріт, доки не буде виконаний удар по м'ячу.

Гравці, але не той, який виконує удар та воротар, повинні розташовуватися:

- в межах ігрового майданчика;
- на відстані щонайменше 5 м від 6-метрової позначки;
- позаду 6-метрової позначки;
- за межами штрафної площі.

Після того, як гравці розташуються відповідно до цього Правилка, один з арбітрів подає сигнал на виконання 6-метрового удару.

Гравець, який виконує 6-метровий удар, повинен спрямувати м'яч вперед; дозволяється виконувати удар п'яткою за умови, що м'яч рухатиметься вперед.

В момент удару по м'ячу, щонайменше частина однієї стопи воротаря, який захищає ворота, повинна торкатися, або розташовуватися на одній лінії із лінією воріт.

М'яч увійшов у гру, коли, після удару ногою, він очевидно рухається вперед.

Гравець, який виконує 6-метровий удар, не повинен вдруге торкатися до м'яча, перш ніж це зробить інший гравець.

Якщо 6-метровий удар призначається коли тайм майже завершено, тайм вважається закінченим, коли 6-метровий удар виконано.

Удар вважається виконаним коли, після того як м'яч увійде в гру, відбувається наступне:

- м'яч перестає рухатися або виходить з гри;
- в м'яч грає будь-який гравець (включаючи гравця, що виконував удар) окрім воротаря команди, що захищається;
- арбітри зупиняють гру за вчинене порушення з боку гравця, що виконував удар чи його команди.

Якщо гравець команди, що захищається (включаючи воротаря) вчиняє порушення і м'яч не забито / відбито, то 6-метровий удар перебивається.

2 Порушення та санкції

Коли арбітри подали сигнал на виконання 6-метрового удару, удар повинен бути виконаний. Якщо його не було виконано, арбітри мають право вжити дисциплінарних заходів, перш ніж знову подати сигнал на повторення удару.

Якщо, перш ніж м'яч увійде у гру, виникає одна з таких ситуацій:

- гравець, який виконує 6-метровий удар, або його партнер вчиняє порушення;
- якщо м'яч проходить у ворота, удар повторюється;
- якщо м'яч не проходить у ворота, арбітри зупиняють гру та поновлюють її вільним ударом;

за винятком наступних випадків, коли гра буде зупинена та поновлена вільним ударом, незалежно від того, чи було забито м'яч у ворота:

- М'яч спрямований назад;
  - партнер визначеного гравця виконує удар; арбітри попереджають гравця, який виконав удар ;
  - застосування оманливих рухів після завершення розбігу гравцем, який виконує удар (оманливі рухи під час розбігу дозволяються);
  - арбітри попереджають цього гравця
- воротар або його партнер скоює порушення:
  - якщо м'яч проходить у ворота, гол зараховується;
  - якщо м'яч не проходить у ворота, удар повторюється, а порушник попереджається.
- гравці обох команд скоюють порушення, удар повторюється, за винятком ситуації, коли гравець не скоїв більш серйозного порушення (наприклад, заборонені оманливі рухи); якщо обидва, воротар та гравець, одночасно скоюють порушення:
  - якщо м'яч не забито або відбито, то удар повторюється і обидва гравця попереджаються;

- якщо м'яч забито, гол не зараховується, гравець, який виконував удар, попереджається, і гра поновлюється вільним ударом на користь команди, яка захищається.

Суперник, який перешкоджає гравцю, який виконує 6-метровий удар рухатися до м'яча, повинен бути попереджений, навіть якщо він дотримувався мінімальної 5 м дистанції.

Якщо, після виконання 6-метрового удару:

- гравець, який його виконував, вдруге доторкнувся до м'яча перш ніж це зробить інший гравець:
  - призначається вільний удар (або штрафний удар за порушення у вигляді гри рукою).
- стороння особа торкається м'яча, який рухається вперед:
  - удар повторюється, за виключенням випадків, коли м'яч спрямовано в ворота, а втручання не перешкоджає воротарю або гравцю, команди, яка захищається, зіграти в м'яч. В цьому випадку гол зараховується, якщо м'яч потрапляє у ворота (навіть якщо відбувся контакт із м'ячем), за виключенням тих випадків, якщо тільки втручання не було з боку атакуючої команди
- м'яч відскакує на майданчик від воротаря, поперечини або стійок воріт, а потім стороння особа доторкнулася до м'яча:
  - арбітри зупиняють гру;
  - гра поновлюється спірним м'ячем з того місця, де стороння особа доторкнулася до м'яча.

3 Підсумкова таблиця

Дії та результат виконання 6-метрового удару		
Порушення	М'яч проходить у ворота	М'яч не проходить у ворота
Порушення відстані гравцем атакуючої команди	Удар повторюється	Вільний удар на користь команди, що захищається
Порушення відстані гравцем команди, що захищається	Гол	Удар повторюється і виноситься попередження гравцю команди, що захищається
Порушення з боку воротаря	Гол	Удар повторюється і виноситься попередження воротарю
М'яч спрямований назад	Вільний удар на користь команди, що захищається	Вільний удар на користь команди, що захищається
Оманливі рухи	Вільний удар на користь команди, що захищається і виноситься попередження гравцю, що виконував удар	Вільний удар на користь команди, що захищається і виноситься попередження гравцю, що виконував удар
Не визначений гравець, який виконує удар	Вільний удар на користь команди, що захищається і виноситься попередження гравцю, що виконував удар	Вільний удар на користь команди, що захищається і виноситься попередження гравцю, що виконував удар
Воротар і гравець, що виконує удар одночасно вчинили порушення	Вільний удар на користь команди, що захищається і виноситься попередження гравцю, що виконував удар	Удар повторити і виноситься попередження воротарю і гравцю, що виконував удар

ПРАВИЛО 15 – Удар з бокової лінії

Удар (стопою) м'яча з бокової лінії виконується одним із суперників гравця, який останнім торкнувся м'яча, коли м'яч повністю перетнув бокову лінію по поверхні або повітря, або торкається стелі, коли він в грі.

Гол не може бути безпосередньо зарахований після удару з бокової лінії:

- Якщо м'яч потрапляє у ворота команди суперника - призначається удар від воріт.
- Якщо м'яч потрапляє у ворота гравця команди, яка виконувала удар з бокової лінії - призначається кутовий удар.

1 Процедура

На момент звільнення від м'яча:

- м'яч повинен нерухомо стояти на боковій лінії, де він залишив межі майданчика або найближчій точці де він торкнувся стелі;
- усі суперники повинні стояти на відстані щонайменше 5 м від місця, де виконується удар з бокової лінії.

М'яч ввійшов у гру, коли, після удару стопою, він очевидно рухається.

М'яч повинен бути введений в гру протягом 4-х секунд після того, як команда буде готова ввести м'яч в гру або арбітр подає сигнал, що команда готова ввести м'яч в гру.

Якщо при виконанні удару з бокової лінії, м'яч входить в гру та після цього залишає межі майданчика на тій самій лінії, звідки він був введений, і при цьому до м'яча не торкнувся жоден з гравців, удар вводить команда суперника з того місця, де виконувалось початкове введення м'яча.

Якщо гравець, який правильно виконує удар, спеціально б'є м'яч в суперника, щоб зіграти в м'яч знову, але робить це не в недбалій, не в нерозважливій манері та не використовуючи надмірну силу, арбітри дозволяють продовжити гру.

Гравець, який виконує удар не повинен знову торкатись м'яча до поки його не торкнеться інший гравець.

2 **Порушення та санкції**

Якщо після введення м'яча в гру, гравець який виконував удар повторно торкається м'яча до того, як його торкнеться інший гравець, призначається вільний удар. Якщо гравець скоює порушення, граючи рукою:

- призначається штрафний удар;
- призначається 6-метровий удар, якщо це порушення скоює гравець у власній штрафній площі, у випадку якщо це порушення скоює воротар - призначається вільний удар.

Суперник, який нечесним способом відволікає або заважає гравцю, який виконує удар з бокової лінії (включаючи рух до м'яча на відстань ближче ніж на 5 м до місця звідки виконується удар) попереджається за неспортивну поведінку та якщо удар з бокової лінії було виконано, призначається вільний удар.

За будь-яке інше порушення процедури виконання удару, удар з бокової лінії виконується гравцем команди суперника.

ПРАВИЛО 16 – Вкидання від воріт

Вкидання від воріт признається, коли м'яч повністю перетинає лінію воріт по поверхні або в повітрі, останнім торкнувшись гравця команди, яка атакує, і гол не був зарахований.

Гол не може бути забитий безпосередньо вкиданням від воріт. Якщо м'яч потрапляє у ворота команди, яка виконувала вкидання від воріт, то признається кутовий удар на користь команди суперників. Якщо м'яч потрапляє у ворота команди суперника, признається вкидання від воріт на користь команди суперника.

1 Процедура

- М'яч вкидається чи випускається з будь-якого місця в межах штрафної площі воротарем команди, яка захищається.
- М'яч знаходиться в грі, коли воротар його кинув або випустив з рук і м'яч очевидно рухається.
- М'яч повинен увійти в гру протягом 4-х секунд після того, як команда буде готова ввести м'яч в гру.
- Суперники повинні розташовуватись за межами штрафної площі, доки м'яч не увійде в гру

2 Порушення та санкції

Якщо після введення м'яча в гру воротар, який виконував вкидання, торкається м'яча знову, перед тим як його торкнеться інший гравець, признається вільний удар; якщо воротар скоює порушення граючи рукою:

- признається штрафний удар;
- признається вільний удар, якщо порушення було скоєне в штрафній площі.

Якщо під час виконання вкидання від воріт, будь-які гравці команди суперника перебувають в цій штрафній площі, оскільки не встигли залишити її, арбітр дозволяє продовжити гру. Якщо суперник, який перебуває у штрафній площі, під час виконання вкидання від воріт, або який входить до штрафної площі до того, як м'яч увійшов в гру, торкнеться або вестиме боротьбу за м'яч до того, як м'яч увійде в гру, то таке вкидання від воріт повторюється.

Якщо гравець входить у штрафну площу до того як м'яч увійде в гру і скоює порушення або суперник скоює порушення проти нього, вкидання від воріт повторюється і порушник може бути попереджений або вилучений в залежності від характеру порушення.

В тих випадках, де це заборонено внутрішніми правилами для молоді, ветеранів, інвалідів, масового футзалу, якщо воротар кидає м'яч, який перетинає середню лінію, призначається вільний удар для команди суперника з місця де м'яч пересік середню лінію.

У випадку будь-якого іншого порушення, вкидання від воріт повторюється.

ПРАВИЛО 17 – Кутівий удар

Кутівий удар призначається, коли м'яч повністю перетинає лінію воріт по поверхні, або в повітрі, останнім торкнувшись гравця команди яка захищається і гол не був забитий.

Гол може бути забитий безпосередньо з кутового удару, але тільки у ворота команди суперника; якщо м'яч потрапляє у ворота команди гравця, який виконує кутівий удар, то призначається кутівий удар на користь команди суперника.

1 Процедура

- М'яч повинен бути розміщений всередині кутової площі, найближчої до точки, де м'яч перетнув лінію воріт.
- М'яч повинен розміщуватися нерухомо та введений ногою гравцем атакуючої команди.
- М'яч повинен бути введений в гру протягом 4-х секунд після того, як команда буде готова ввести м'яч в гру або поки арбітр не подасть сигнал, що команда готова ввести м'яч в гру.
- М'яч в грі коли по ньому нанесений удар ногою та він очевидно рухається; м'ячу не обов'язково залишати межі кутової площі.
- Суперники повинні залишатись на відстані що найменше 5 м від кутової площі до поки м'яч не увійде в гру.

2 Порушення та санкції

Якщо після того, як м'яч введений в гру, гравець, який виконував кутівий удар, повторно торкається до м'яча перед тим як його торкнеться інший гравець, призначається вільний удар; якщо гравець скоює порушення граючи рукою:

- призначається штрафний удар;
- призначається 6-метровий удар, якщо гравець зіграв рукою у власній штрафній площі, за винятком випадків коли це порушення було скоєно воротарем, у такому випадку призначається вільний удар.

Якщо гравець, правильно виконуючи кутівий удар, навмисно б'є м'ячем в суперника, щоб зіграти в м'яч повторно, але це зроблено не в необачній, або не в нерозважливій манері, не з надмірною силою, то арбітри повинні продовжити гру.

За будь-яке порушення скоєне гравцем атаки, призначається удар від воріт для команди, яка захищається. За будь-яке порушення скоєне командою, яка захищається кутовий удар повторюється.

ФУТЗАЛ

ПРАВИЛА ГРИ

2020/21

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ ДЛЯ ФУТЗАЛЬНИХ АРБИТРІВ ТА ІНШИХ ОФІЦІЙНИХ ОСІБ

СИГНАЛИ	88
РОЗТАШУВАННЯ	101
ТРАКТУВАННЯ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	122
ТЕРМІНОЛОГІЯ ФУТЗАЛУ	140
ТЕРМІНОЛОГІЯ АРБИТРІВ	149

Сигнали

Сигнали арбітра та інших офіційних осіб матчу

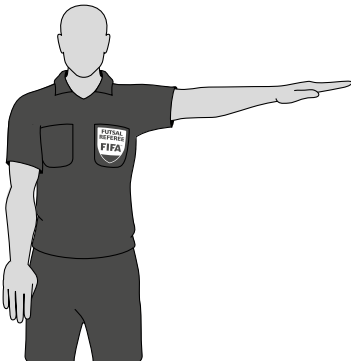
Арбітри повинні застосовувати перераховані нижче сигнали, розуміючи, що більшість сигналів повинні демонструватися лише одним із арбітрів, але один сигнал повинен бути поданий обома арбітрами одночасно.

Асистенти арбітрів повинні демонструвати сигнал на тайм-аут і п'ятий накопичений фол.

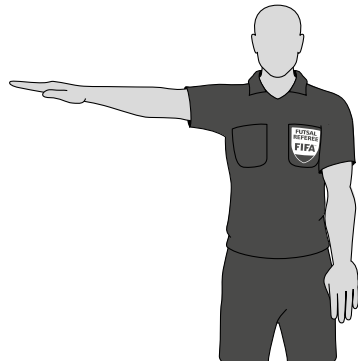
1 Сигнали принаймні одного з арбітрів

Початковий удар/поновлення гри

штрафний удар/6-метровий (Спосіб 1)

(Спосіб 2)

Удар з бокової лінії (Спосіб 1)

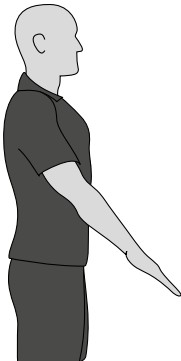
(Спосіб 2)

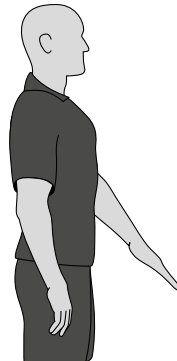
Кутовий удар (Спосіб 1)

(Спосіб 2)

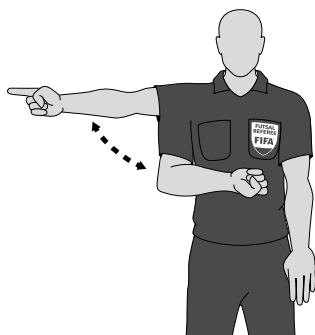

Вкидання від воріт (Спосіб 1)

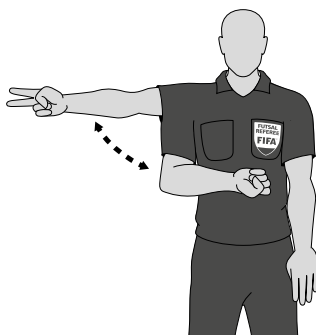

(Спосіб 2)

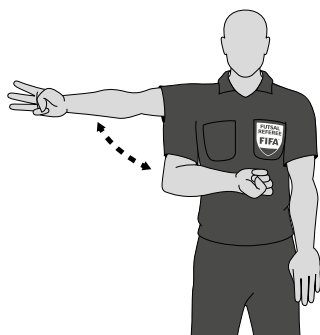
Відлік 4-х секунд

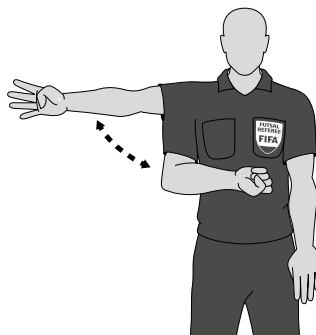
(Крок I)

(Крок II)

(Крок III)

(Крок IV)

(Крок V)

Принаймні один з арбітрів повинен чітко показувати відлік 4-х секунд при наступних поновленнях гри:

- кутові удари;
- удари з бокової лінії;
- вкидання від воріт;
- штрафний та вільний удари(включаючи дабл-пенальті);
- коли воротар контролює м'яч на власній половині майданчика.

Арбітри не виконують відлік 4-х секунд при наступних поновленнях гри:

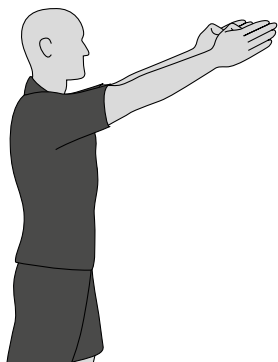
- початковий удар
- 6-метровий удар

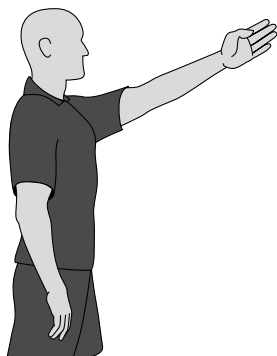
П'ятий накопичений фол

Тайм-аут

**Принцип переваги після порушення,
що карається ШУ**

**Принцип переваги після порушення,
що карається ВУ**

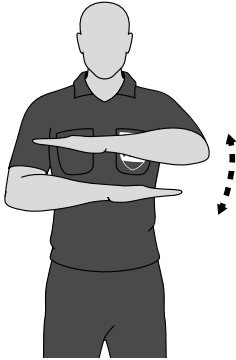

Попередження (жовта картка)

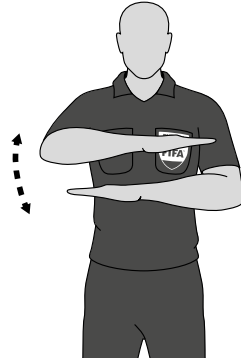

Вилучення (червона картка)

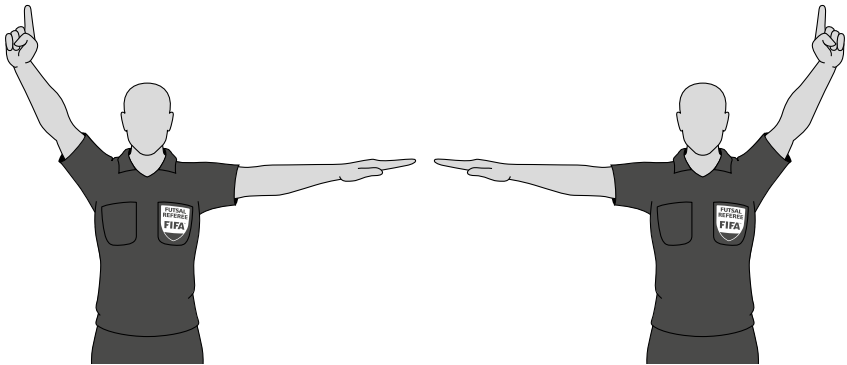
Накопичений фол демонструється хронометристу і третьому арбітру після застосування принципу переваги коли м'яч вийшов з гри.

(Крок I)

(Крок II)

(Крок III: два способи)

Номер гравця – 1

Номер гравця – 2

Номер гравця – 3

Номер гравця – 4

Номер гравця – 5

Номер гравця – 6

Номер гравця – 7

Номер гравця – 8

Номер гравця – 9

Номер гравця – 10

Номер гравця – 11

Номер гравця – 12

Номер гравця – 13

Номер гравця – 14

Номер гравця – 15

Номер гравця – 30 (Крок I)

(Крок II)

Номер гравця – 52 (Крок I)

(Крок II)

Номер гравця – 60 (Крок I)

(Крок II)

Номер гравця – 84 (Крок I)

(Крок II)

Номер гравця – 90 (Крок I)

(Крок II)

Номер гравця – 96 (Крок I)

(Крок II)

Автогол (Крок I)

(Крок II)

2. Сигнал обох арбітрів на поновлення гри

Вільний удар

(такий жест демонструється лише одним із арбітрів коли призначено вільний удар)

3. Сигнали асистента арбітрів

Тайм-аут

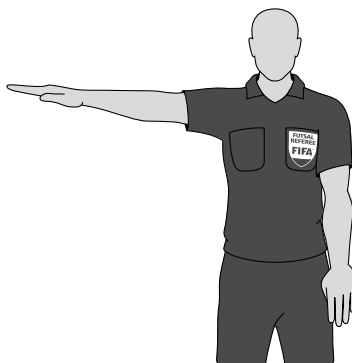

П'ятий накопичений фол

Третій арбітр або резервний асистент арбітра сигналізує після забитого голу, коли здійснюють контроль лінії воріт атакуючої команди

(Крок I)

(Крок II)

РОЗТАШУВАННЯ

1. Розташування, коли м'яч в грі

Рекомендації:

- Гра повинна проходити в просторі між арбітром і другим арбітром.
- Арбітри повинні використовувати діагональну систему.
- Розташування із зовнішньої сторони бокової лінії паралельно їй дозволяє легко тримати в полі зору гру та іншого арбітра.
- Арбітр, найближчий до ігрового епізоду ("Зона дії", тобто зона, де знаходиться м'яч в будь-який момент) повинен бути в полі зору іншого арбітра, і останній повинен зосередитись на контролі над «зоною без м'яча» (місце, де м'яч знаходиться не в той момент, але там, де можливе порушення або фол).
- Один із арбітрів повинен бути достатньо близько до ігрового епізоду, не заважаючи йому.
- Арбітри виходять на майданчик тільки з метою кращого огляду гри.
- "Те, що необхідно бачити" - це не завжди спостереження в безпосередній близькості від м'яча. Арбітри повинні також звертати увагу на:
  - агресивні дії окремих гравців без м'яча;
  - можливі порушення в штрафній площі, до якої наближається гра;
  - порушення, що відбулися після виконаної передачі м'яча;
  - наступна фаза гри.

2. Загальне розташування під час матчу

- Рекомендовано, щоб один із арбітрів повинен перебувати на одній лінії чи позаду з передостаннім гравцем команди захисту або з м'ячем, якщо він ближче до лінії воріт, ніж передостанній гравець команди, що захищається.

Арбітри повинні завжди розташовуватися обличчям до майданчика.

Один із арбітрів повинен контролювати "зону дії", інший - "зону без м'яча"

3. Вкидання м'яча воротарем

Один із арбітрів повинен зайняти позицію на лінії з воротарем та контролювати, чи не торкається він/вона м'яча вдруге після того, як ввів його в гру, або своїми руками чи кистями поза межами штрафної площі, а також веде відлік часу володіння м'ячем воротарем.

Таку ж саму позицію повинен зайняти один із арбітрів при вкиданні від воріт. Відлік чотирьох секунд розпочнеться, якщо воротар знаходиться у власній штрафній площі. Воротар, який перебуває за межами своєї площі, може бути попереджений за затримку поновлення гри.

Після того як воротар вкинув м'яч, арбітри займають відповідні позиції для контролю матчу.

4. Ситуації "гол/не гол"

Коли забивається гол та немає сумніву в цьому, арбітр і другий арбітр повинні встановити візуальний контакт, і арбітр, найближчий до столу хронометриста, повинен показати обов'язковим жестом хронометристу і третьому арбітру номер гравця, який забив гол.

Якщо гол був забитий, але гра продовжена, оскільки ситуація була незрозумілою, арбітр, який знаходиться ближче до м'яча, дає свисток, щоб привернути увагу іншого арбітра, після чого арбітр, найближчий до столу хронометриста, повинен обов'язковим жестом показати хронометристу і третьому арбітру номер гравця, який забив гол.

Коли команда грає з "п'ятим польовим" воротарем, третій арбітр повинен надавати допомогу арбітрам на майданчику, займаючи позицію на лінії воріт команди, яка грає з "п'ятим польовим" воротарем, щоб мати кращий огляд в ситуаціях "гол/не гол".

5. Розташування в ситуаціях, коли м'яч не в грі

Найкраща позиція - це та, з якої арбітр може прийняти правильне рішення та мати оптимальний кут огляду гри та гравців. Всі рекомендації щодо розташування базуються на ймовірності, яку необхідно коригувати, використовуючи конкретну інформацію про команди, гравців та події в ході матчу до цього моменту.

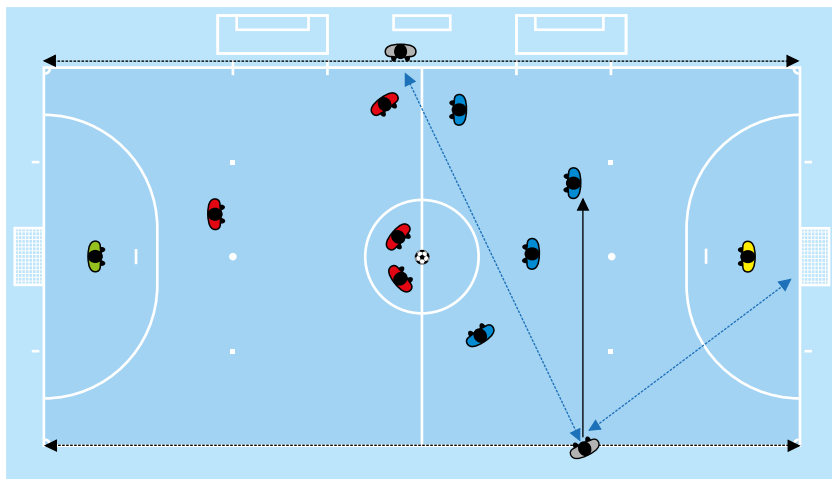
Позиції, пропонувані на наступних схемах, є основними. Деякі з них є для арбітрів рекомендованими, інші є обов'язковими. Термін "зона" підкреслити, що кожна рекомендована позиція насправді є зоною, перебуваючи в якій арбітр з більшою ймовірністю діє більш ефективно. Зона може бути більшою, меншою або інших обрисів залежно від обставин.

6. Розташування при особливих сценаріях

1. Розташування - початковий удар

При кожному початковому ударі, один з арбітрів повинен розташовуватися на боковій лінії, там, де знаходяться зони заміни, 1 м вздовж середньої лінії на стороні команди, що виконує удар, щоб контролювати виконання початкового удару відповідно до встановленої процедури.

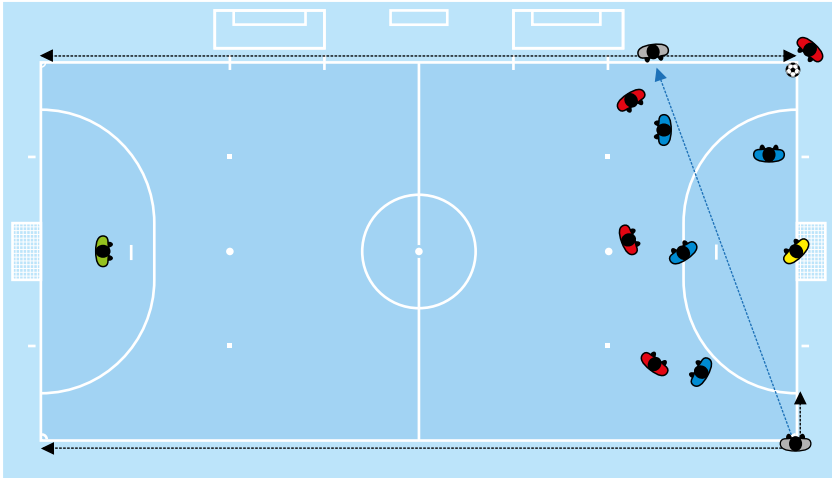
Другий арбітр повинен бути на одній лінії з передостаннім захисником команди, яка не виконує початковий удар.

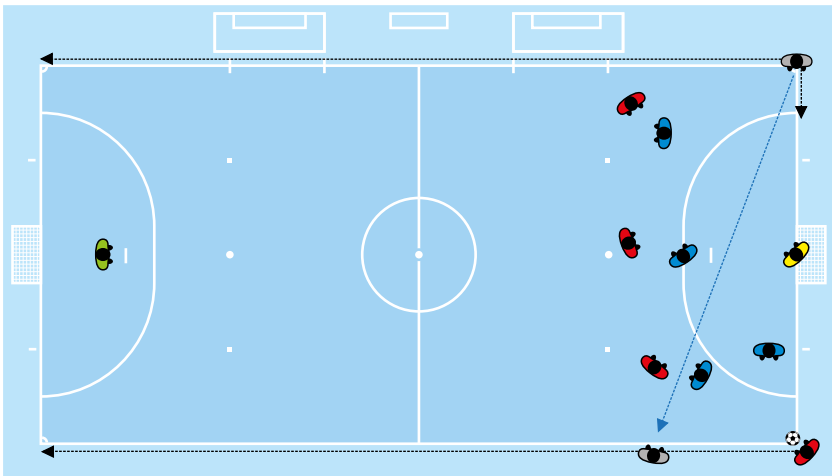

3. Розташування - кутовий удар (1)

При кутовому ударі арбітр, найближчий до місця введення, займає позицію на боковій лінії на відстані приблизно 5 м від кутового сектора. З цієї позиції він повинен контролювати правильність встановлення м'яча всередині кутової площі і захисники відступили щонайменше на 5 м. Інший арбітр, займає позицію на цьому ж краю майданчика, але з іншої сторони, на перетині бокової та лінії воріт. З цієї позиції він спостерігає за м'ячем та поведінкою гравців.

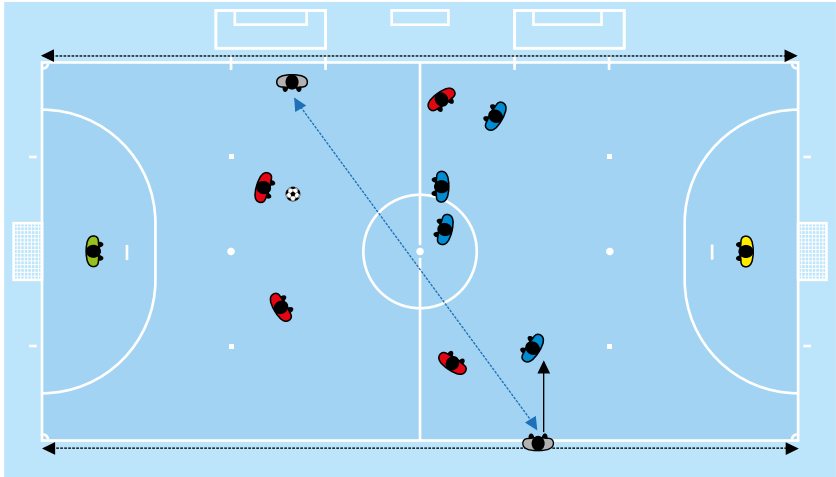

4. Розташування - кутовий удар (2)

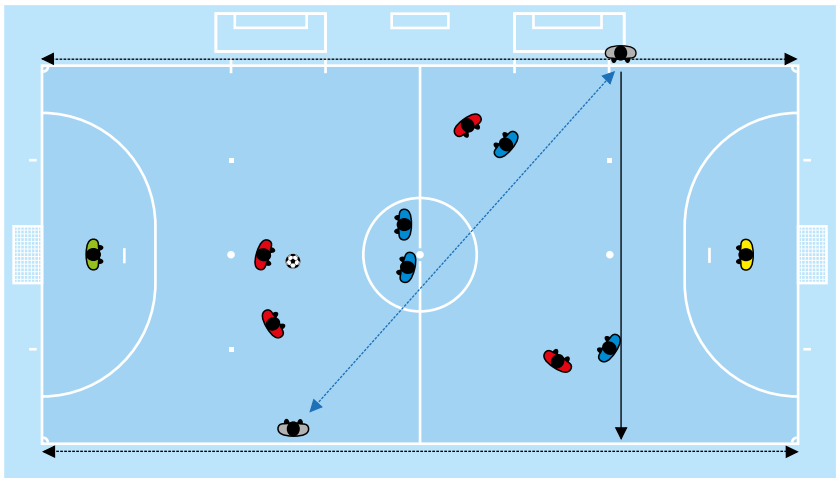

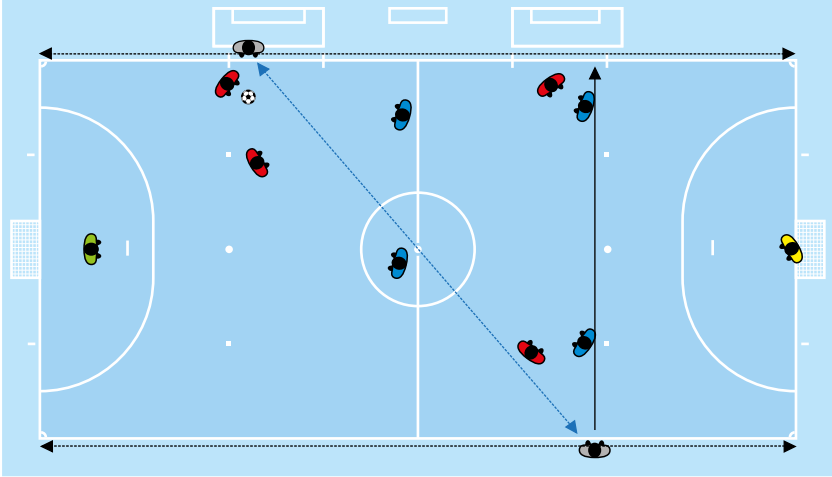
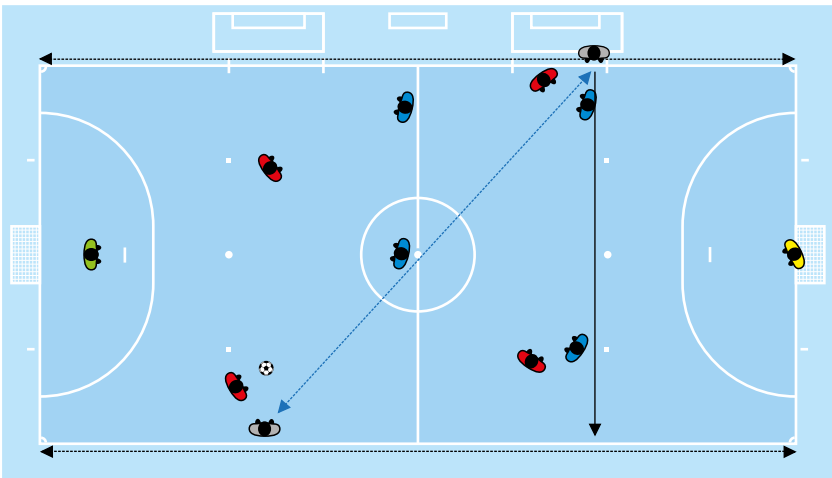
5. Розташування – штрафний чи вільний удар (1)

При штрафному або вільному ударах арбітр займає позицію на боковій лінії, найближчу до місця виконання удару та контролює, щоб м'яч був правильно встановлений, а також стежить за можливими порушеннями Правил гравцями під час виконання удару. Інший арбітр повинен зайняти позицію на лінії з передостаннім захисником або на лінії воріт, яка є пріоритетною в будь-якому випадку. Обидва арбітри повинні бути готові супроводжувати м'яч та рухатись вздовж бокової лінії в напрямку кутового сектора, якщо штрафний удар виконаний у напрямку воріт, і вони не розташовуються на лінії воріт.

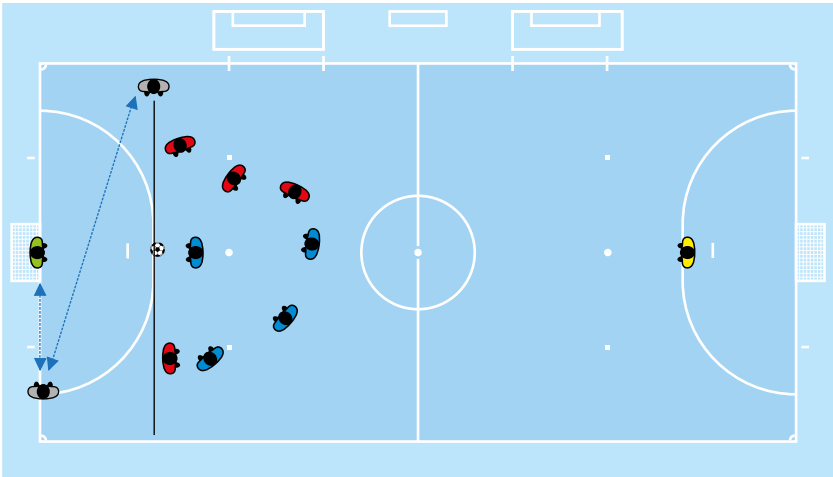
6. Розташування – штрафний чи вільний удар (2)

7. Розташування – штрафний чи вільний удар (3)**8. Розташування – штрафний чи вільний удар (4)**

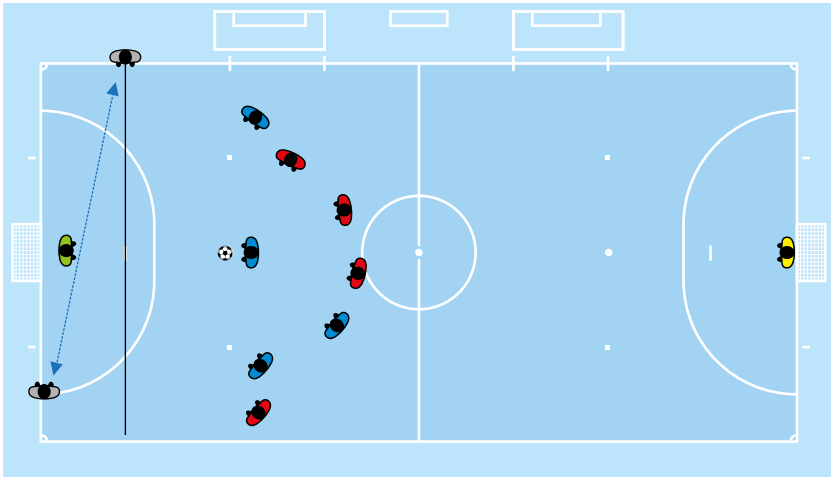
9. Розташування - 6-метровий удар

Один із арбітрів розташовується на лінії 6- метрової позначки, на відстані приблизно в 5 м від неї і контролює, щоб м'яч був правильно встановлений, визначає гравця, який виконує удар, і стежить за можливими порушеннями встановленої відстані гравцями під час виконання удару. Він не дозволяє виконання удару, доки не переконається, що всі гравці розташовуються правильно за допомоги іншого арбітра, якщо це необхідно. Інший арбітр розташовується на перетині лінії воріт та штрафної площі. Якщо воротар команди, що захищається не дотримується вимог Правил 14 до виконання удару, і гол не був забитий, то арбітр дає свисток, щоб призначити повторний удар з 6-метрової позначки.

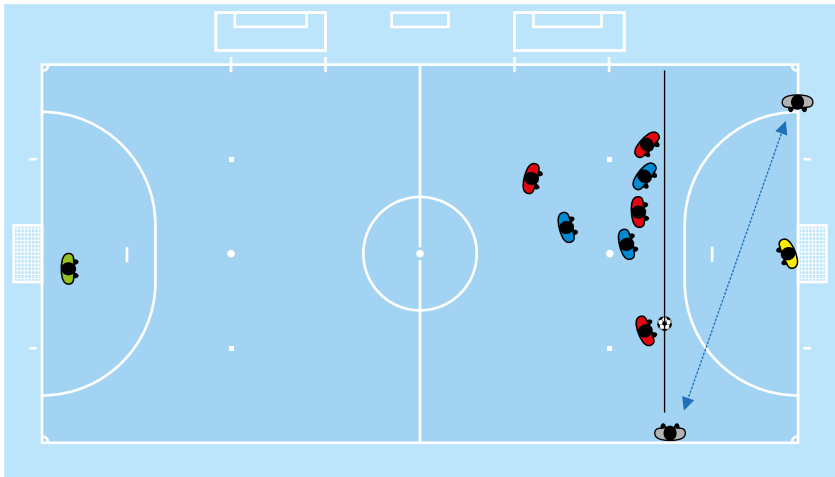
10. Розташування – ШУНШФ з 10-метрової позначки

Один із арбітрів займає позицію на лінії позначки всередині штрафного майданчика із зазначенням мінімальної відстані 5 м від 10-метрової позначки, яку повинен дотримуватися воротар, як зазначено у Правилі 1. Цей арбітр контролює, щоб м'яч був правильно встановлений та визначає гравця, який виконує удар. Стежить за порушеннями встановленої відстані гравцями під час виконання удару. Він не дозволяє виконання удару, доки не переконається, що всі гравці розташовуються правильно за допомогою іншого арбітра, якщо це необхідно. Інший арбітр повинен розташовуватися на перетині лінії воріт та штрафної площі та визначає взяття воріт. Якщо воротар команди, що захищається не дотримується вимог Правилу 13 до виконання удару, і гол не був забитий, то арбітр дає свисток, щоб призначити повторний ШУШПФ.

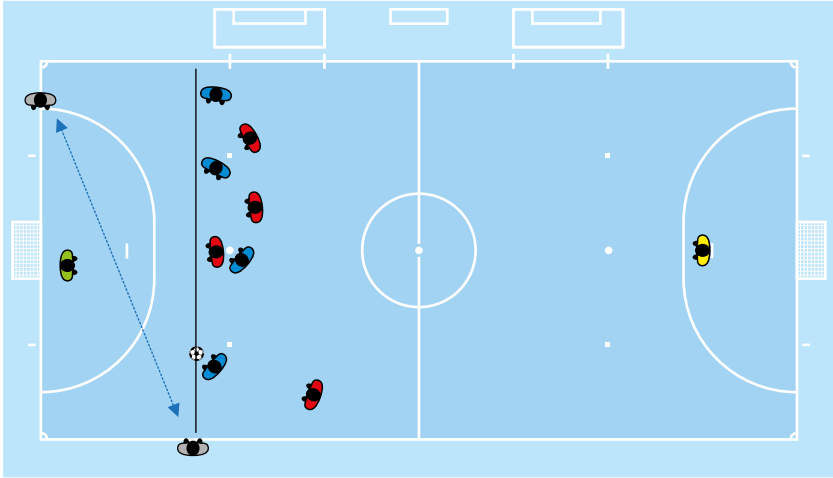
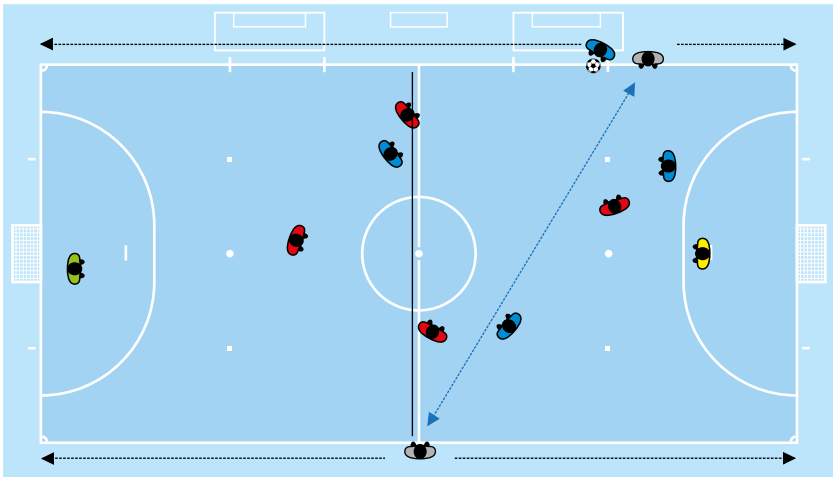

11. Розташування – ШУШНФ не з 10-метрової позначки (1)

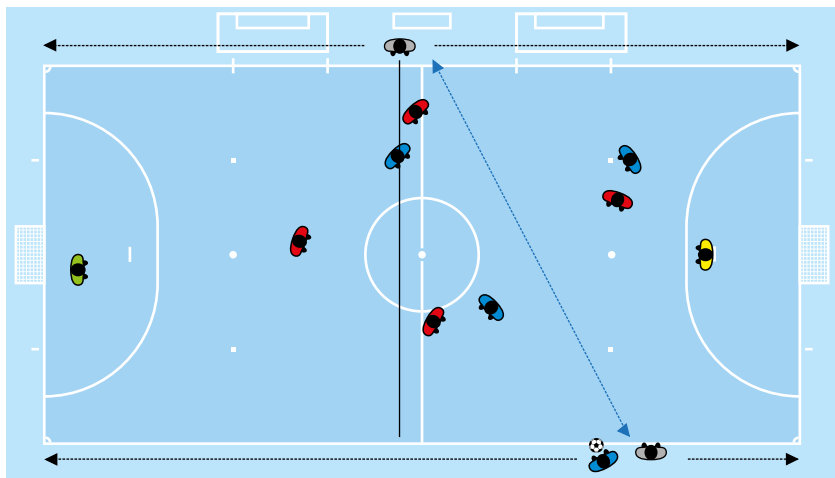
Один із арбітрів займає позицію на лінії м'яча, контролює, щоб м'яч був правильно встановлений та визначає гравця, який виконує удар. Стежить за порушеннями встановленої відстані гравцями під час виконання удару. Він не дозволяє виконання удару, доки не переконається, що всі гравці розташовуються правильно за допомоги іншого арбітра, якщо це необхідно. Інший арбітр повинен розташовуватися на перетині лінії воріт та штрафної площі та визначає взяття воріт. Якщо воротар команди, що захищається не дотримується вимог Правила 13 до виконання удару, і гол не був забитий, то арбітр дає свисток, щоб призначити повторний ШУШНФ.

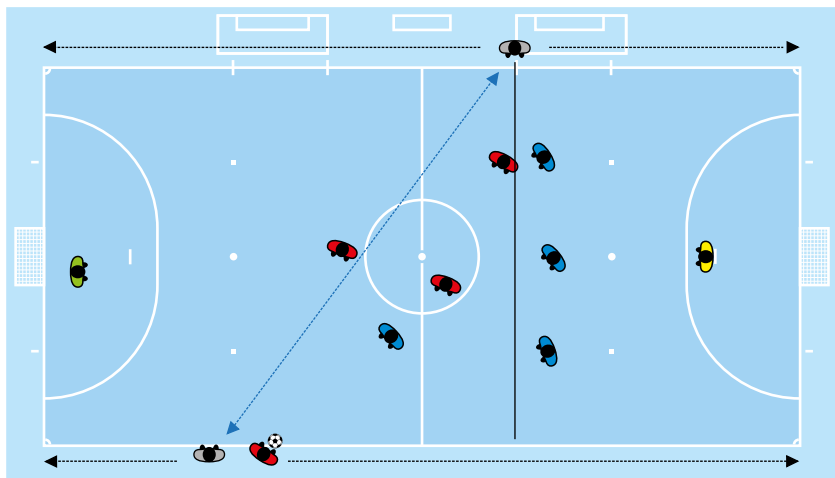

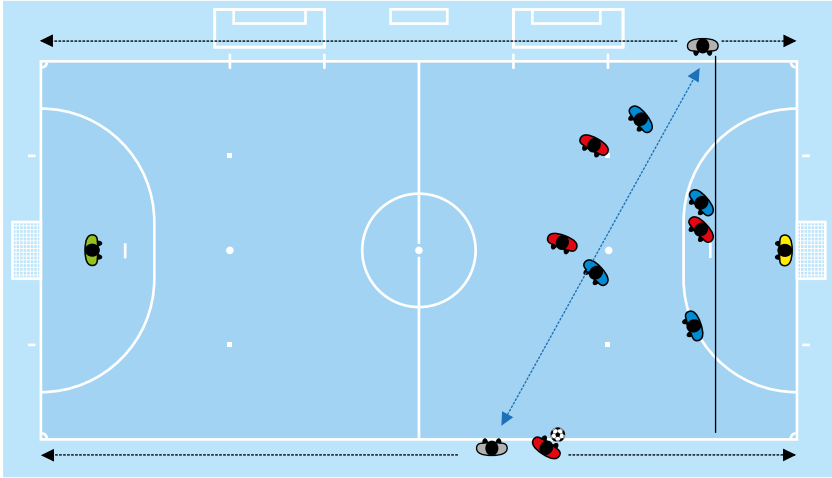
12. Розташування - ШУШНФ не з 10-метрової позначки (2)**13. Розташування - удар з бокової лінії (1)**

14. Розташування - удар з бокової лінії (2)

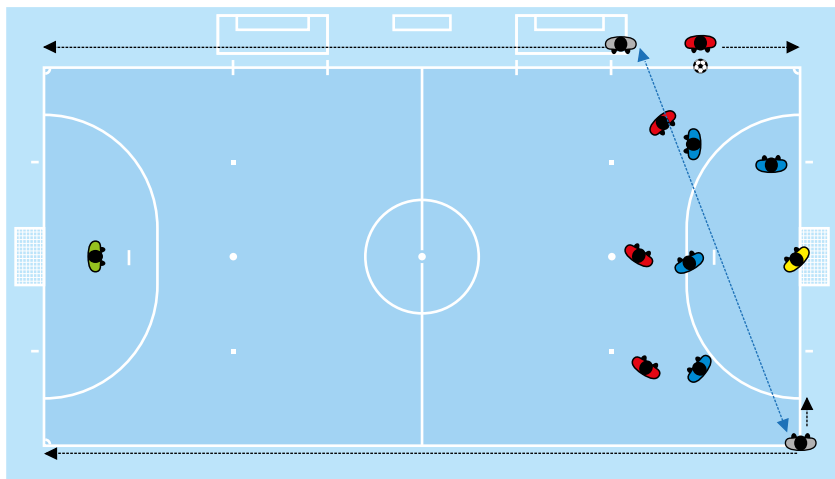
15. Розташування - удар з бокової лінії (3)

16. Розташування - удар з бокової лінії (4)

17. Розташування - удар з бокової лінії (5)

При ударі з бокової лінії поблизу кутової площі команди, що атакує, найближчий арбітр, повинен знаходитися приблизно у 5 м від місця, де має бути виконаний удар. З цієї позиції він контролює правильність виконання удару згідно процедури і розташування захисників щонайменше на 5 м від бокової лінії. Інший арбітр, займає позицію на цьому ж краю майданчика, але з іншої сторони, на перетині бокової та лінії воріт. З цієї позиції він спостерігає за м'ячем і поведінкою гравців.

18А. Розташування – удари з 6-метрової позначки для визначення переможця матчу чи серії дома і на виїзді (без резервного асистента арбітра)

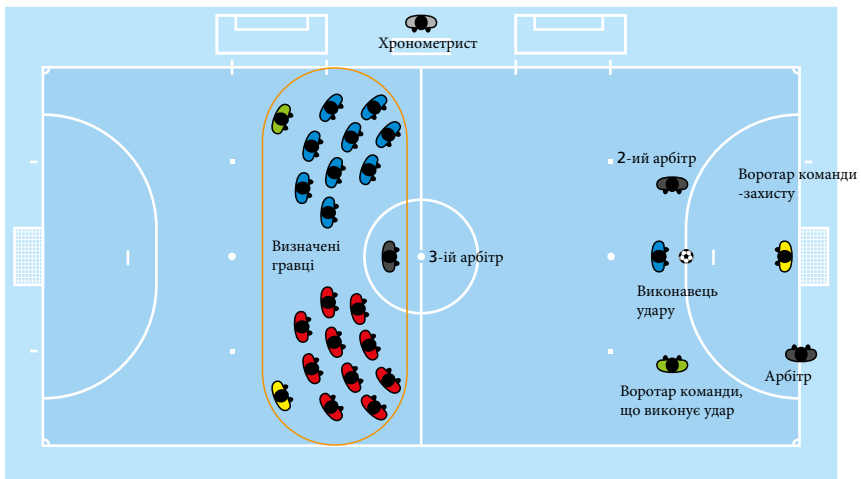
Арбітр займає позицію на лінії воріт приблизно 2 м від воріт. Його/її головний обов'язок контролювати, чи перетнув м'яч лінію воріт та чи виконує воротар умови Правилу 14.

Коли очевидно, що м'яч перетнув лінію воріт, арбітр повинен встановити візуальний контакт з другим арбітром, щоб переконатися, що не було здійснено будь-якого порушення.

Другий арбітр повинен розташовуватися на лінії 6-метрової позначки, на відстані приблизно в 3 м від неї та контролювати, щоб м'яч і воротар команди гравця, що виконує удар, розташовувалися правильно. Другий арбітр дає свисток на виконання удару.

Третій арбітр займає позицію в центральному колі, щоб контролювати решту гравців обох команд, що мають право виконання удару.

Хронометрист займає позицію біля столу хронометриста і контролює, щоб гравці, не допущені до виконання 6-метрових ударів, і офіційні представники команд вели себе коректно.

Усі офіційні особи матчу ведуть запис ударів та номери гравців, що виконали їх.

18В. Розташування – удари з 6-метрової позначки для визначення переможця матчу чи серії дома і на виїзді (з резервним асистентом арбітра)

Якщо резервного асистента арбітра призначено, розташування офіційних осіб матчу наступне:

Арбітр займає позицію на лінії воріт приблизно 2 м від воріт. Головний обов'язок арбітра контролювати, чи перетнув м'яч лінію воріт і чи виконує воротар умови Правила 14.

Коли очевидно, що м'яч перетнув лінію воріт, арбітр повинен встановити візуальний контакт з другим і третім арбітрами, щоб переконатися, що не було здійснено будь - якого порушення.

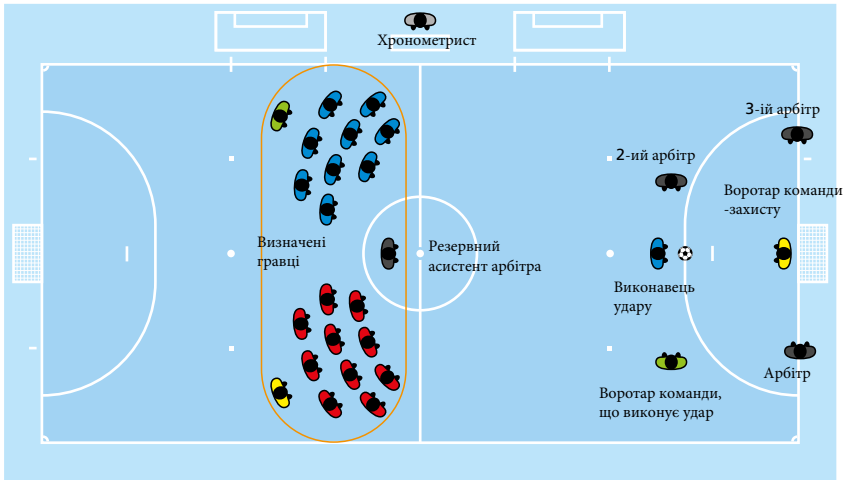
Другий арбітр повинен розташовуватися на лінії 6-метровою позначки, на відстані приблизно в 3 м від неї та контролювати, щоб м'яч та воротар команди гравця, що виконує удар, розташовувалися правильно. Другий арбітр дає свисток на виконання удару.

Третій арбітр займає позицію на лінії воріт приблизно 2 м від воріт, на протилежному від арбітра боці. Головний обов'язок третього арбітра контролювати, чи перетнув м'яч лінію воріт та допомагати арбітру за потреби.

Резервний асистент арбітра займає позицію в центральному колі, щоб контролювати решту гравців обох команд, що мають право виконання удару.

Хронометрист займає позицію біля столу хронометриста задля:

- забезпечення того, щоб гравці, не допущені до виконання 6 - метрових ударів, та офіційні представники команд вели себе коректно.
- скидає табло на 0-0 і відображає результати ударів на табло.

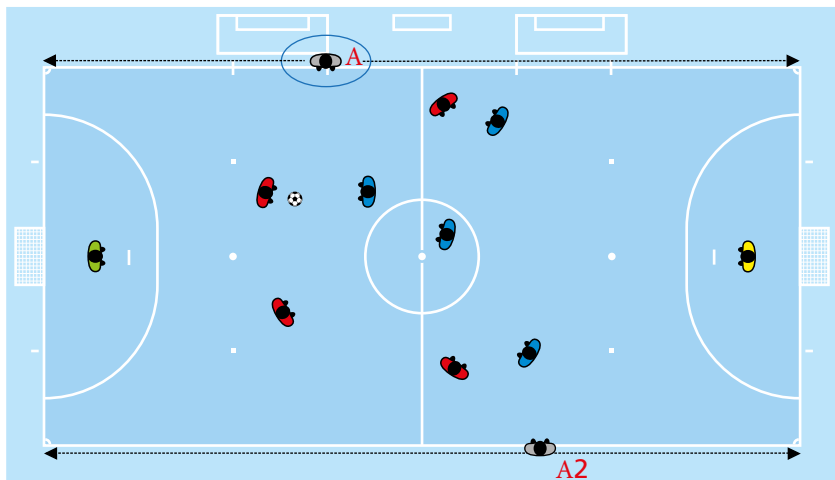
Усі офіційні особи матчу ведуть запис ударів та номери гравців, що зробили це.

19. Розташування – зміна сторін арбітрами на майданчику

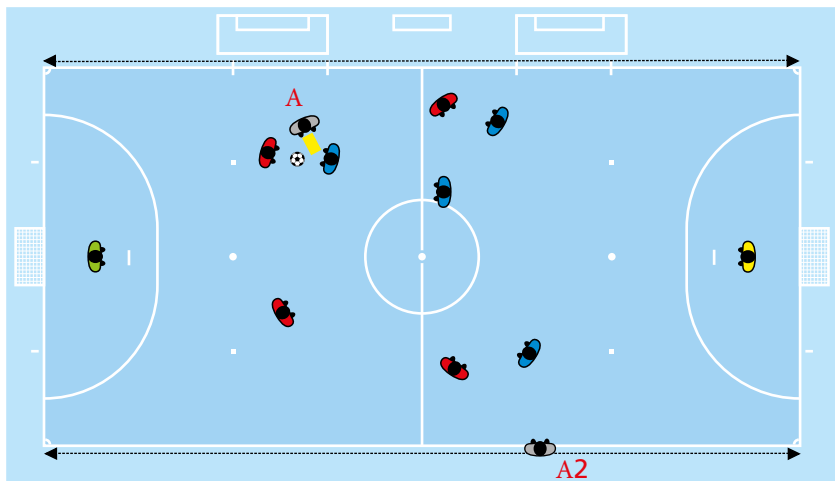
Арбітри можуть мінятися сторонами майданчика, якщо вони вважають, що це позитивно вплине на гру. Однак, арбітри повинні мати на увазі наступне:

- Вони не повинні змінювати сторони, коли м'яч знаходиться в грі.
- В принципі, вони повинні змінювати сторони лише тоді, коли арбітр з боку лави запасних показує ЖК / ЧК або приймає будь-яке інше важливе рішення, яке може призвести до критики або незгоди однієї чи більше команд.
- Як правило, арбітр, який показує ЖК / ЧК, вирішує, змінювати сторони чи ні.
- Арбітр, який з боку лави запасних після зміни сторін, завжди подає сигнал про поновлення гри.
- Арбітри можуть повернутися до своїх «рекомендованих» сторін, коли гра це дозволить.

Приклад

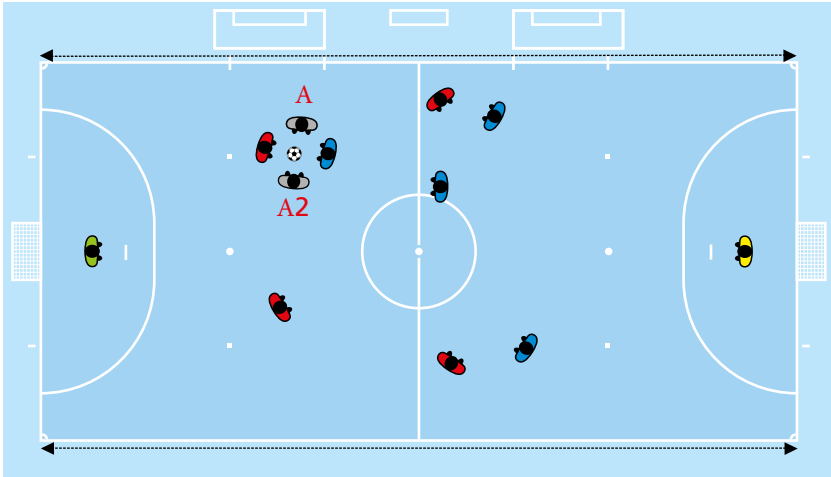

1) Арбітр біля лавки дав свисток про фол.

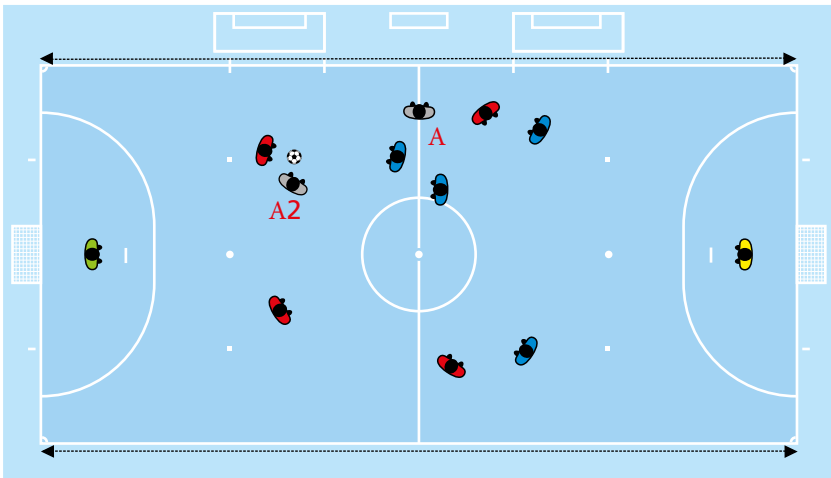

2) Арбітр, який дав свисток про фол, прямує до місце порушення показати ЖК/ЧК.

3) Інший арбітр прямує до місця порушення для допомоги в контролі ситуації (гравців та м'яча).

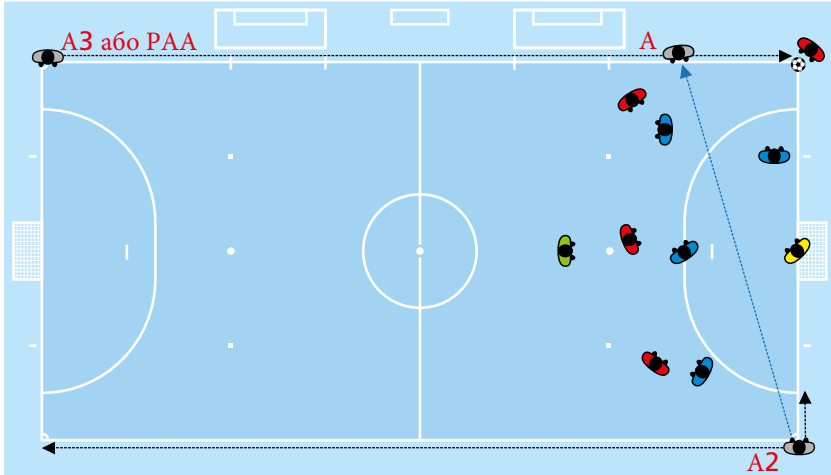
4) Арбітр, який показав ЖК / ЧК прямує до столу хронометриста інформувати інших офіційних осіб про номер гравця-порушника. Сигнал повинен бути зроблений з середньої лінії приблизно 5 м від столу хронометриста.

5) Арбітри поновлюють гру, змінивши сторони. Гра поновлюється свистком арбітра, який зараз знаходиться з боку лавки запасних.

20. Розташування – третій арбітр (або резервний асистент арбітра) коли одна чи більше команди грає з “п’ятим польовим” гравцем

Коли команда грає з “п’ятим польовим” гравцем, третій арбітр (або резервний асистент арбітра) контролює лінію воріт атакуючої команди. Якщо гол забито, на стороні атакуючої команди, третій арбітр (або резервний асистент арбітра) інформує інших арбітрів за допомоги затвердженого сигналу.

Якщо обидві команди грають з “п’ятим польовим”, а третій арбітр та резервний асистент арбітра в наявності, третій арбітр повинен контролювати лінію воріт однієї команди, а резервний асистент арбітра повинен контролювати іншу лінію воріт.

ТРАКТУВАННЯ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

ПРАВИЛО 3 – Гравці

Якщо гравець, який перебуває поза майданчиком з дозволу арбітрів та який не був замінений, повертається на майданчик без дозволу одного з арбітрів чи третього арбітра і скоює інше порушення, яке заслуговує на попередження, гравець повинен бути вилучений, наприклад, якщо гравець входить на майданчик без дозволу одного із арбітрів та згодом робить підніжку в нерозважливий манері. Якщо це порушення скоєно з надмірною силою, гравець вилучається напругу.

Якщо гравець випадково перетинає обмежувальні лінії, вважається що він / вона не скоює порушення. Якщо гравець перетинає обмежувальні лінії в рамках ігрового руху, вважається що він/вона не скоює порушення.

Запасні

Якщо запасний гравець виходить на майданчик всупереч процедури заміни, або команда грає з шостим додатковим гравцем, то арбітри, за допомоги асистентів, повинні дотримуватися наступних порад:

- Зупинити гру, не обов'язково негайно, якщо перевага може бути застосована;
- Попередити запасного гравця за неспортивну поведінку, якщо його команда грає з шостим додатковим гравцем або всупереч процедури заміни, якщо заміну зроблено;
- Вилучити запасного, якщо запасний позбавляє команду суперника голу або зриває очевидну голюву можливість. Кількість гравців в його команді зменшується згідно Правилу 3, незалежно від того яке було скоєно порушення: була порушена процедура заміни або його команда грала з додатковим гравцем;
- Запасний повинен покинути майданчик при наступній зупинці гри, якщо він/вона не залишив її раніше, або для завершення процедури заміни, якщо порушення відбулося з цієї причини, або перейти в технічну площу, якщо його команда грала з шостим додатковим гравцем;
- Якщо арбітри застосували перевагу:
  - вони повинні зупинити гру, як тільки команда запасного заволодіє м'ячем та поновити гру вільним ударом на користь команди суперника з місця, де знаходився м'яч у момент зупинки гри, крім зупинки гри, коли м'яч був в штрафній площі (Правило 13);

- і згодом команда запасного скоїть порушення, що заслуговує на вільний, штрафний чи 6-метровий удар, вони повинні покарати команду запасного відповідним поновленням гри на користь команди суперника. За необхідністю, вони також застосовують дисциплінарні заходи, що відповідають скоєному порушенню;
- і згодом зупинили гру, тому що суперники команди запасного скоїли порушення або м'яч вийде з гри, вони повинні поновити гру вільним ударом на користь команди суперників запасного. За необхідністю, вони також застосовують дисциплінарні заходи, що відповідають скоєному порушенню
- Якщо вказаний запасним вийде на майданчик замість вказаного гравцем на початку матчу та арбітр або інші офіційні особи не були проінформовані щодо цієї зміни:
  - арбітри дозволяють вказанному запасному гравцю продовжувати матч;
  - дисциплінарні санкції не застосовуються щодо запасного;
  - арбітр повідомляє про інцидент у відповідні органи.
- Якщо запасний скоїть порушення, яке заслуговує на вилучення до виходу на ігровий майданчик, кількість гравців в його команді не зменшується та інший запасний гравець чи гравці які мають намір замінити його можуть вийти на майданчик.

Дозволені виходи з майданчика

Окрім звичної заміни, гравець може залишити майданчик навіть без дозволу арбітрів в наступних ситуаціях:

- як частина ігрового руху, при якому гравець негайно повертається на майданчик, тобто граючи в м'яч або обігруючи суперника. Однак забороняється залишати майданчик та обходити ворота перед поверненням на майданчик з ціллю обманути суперника; якщо така ситуація має місце, то арбітри зупиняють гру, якщо вони не можуть застосувати принцип переваги. Якщо вони зупиняють гру, вони повинні її поновити вільним ударом. Гравцю виноситься попередження за вихід на майданчик без дозволу арбітра;
- через травму. Гравець потребує дозволу одного з арбітрів, щоб повернутися на майданчик, якщо гравець не був замінений. Якщо у гравця кровотеча, то кровотечу потрібно зупинити перед тим, як гравець знову вийде на майданчик, а самого гравця повинні перевірити арбітри або один з інших офіційних осіб матчу;
- щоб привести в порядок своє обладнання. Гравець потребує дозволу одного з арбітрів, щоб повернутися на майданчик, якщо гравець не був замінений, а арбітри або хтось із інших офіційних осіб матчу повинен перевірити обладнання до того, як гравець повернеться у гру.

Недозволені виходи з майданчика

Якщо гравець залишає майданчик без дозволу арбітра та з причин не дозволеними Правилами гри з Футзалу, хронометрист або третій арбітр подають акустичний сигнал, щоб повідомити арбітрів, якщо перевагу не можна застосувати. Якщо необхідно зупинити гру, арбітри карають команду гравця-порушника вільним ударом. Якщо застосовано перевагу, хронометрист або третій арбітр повинен подати акустичний сигнал у момент наступної зупинки в грі. Гравець отримує попередження за вихід з майданчика без дозволу арбітра.

Мінімальна кількість гравців

Хоча матч не може розпочатися, якщо у однієї з команд менше ніж троє гравців, мінімальна кількість гравців, включаючи запасних, необхідна для проведення матчу, залишається на розсуд національних футбольних асоціацій.

Гру не може поновити, якщо в одній із команд є менше трьох гравців. Однак якщо у команди є менше трьох гравців, оскільки один або більше гравців навмисно покинули майданчик, арбітри не зобов'язані негайно зупиняти матч, і принцип переваги може бути застосований. У таких випадках арбітри не повинні поновлювати матч після зупинки гри, якщо у команди немає мінімальної кількості трьох гравців.

Проходжуючі напої

Арбітри дозволяють гравцям вживати прохолоджуючі напої під час тайм-аутів або під час зупинки в матчі, але тільки поза майданчиком, щоб він не став мокрим. Не дозволяється викидати пакети з рідиною, або будь-яку іншу ємність, що містить рідину, на майданчик.

Вилучені гравці

- Якщо гравець вчиняє порушення, яке карається попередженням, а воно у нього друге, і застосовується принцип переваги та його команда пропускає гол, то гравцеві-порушнику виноситься друга жовта картка за неспортивну поведінку і він вилучається з майданчика до поновлення гри, але кількість гравців на майданчику не зменшується оскільки порушення було вчинено до того як був забитий гол; запасний гравець міняє вилученого гравця.
- Якщо гравець вчиняє порушення, яке карається вилученням, в перерві між таймами гри або перед початком додаткових таймів, то його команда починає гру на одного гравця менше на майданчику.

ПРАВИЛО 5 – Арбітри

Права та обов'язки

Футзал є контактним видом спорту і арбітри повинні розуміти, що фізичний контакт між гравцями є нормальною та прийнятною частиною гри. Однак, якщо гравці не дотримуються Правил гри та духу чесної гри, то арбітри повинні вжити відповідних заходів для забезпечення їх дотримання.

Арбітри мають право попереджати або вилучати гравців або офіційних представників під час перерви між таймами, а також після закінчення матчу, як то протягом додаткового часу і під час виконання серії ударів з 6-метрової позначки.

Перевага

Арбітри можуть застосувати перевагу, коли відбувається порушення і Правила гри явно не забороняють його застосування. Наприклад, якщо воротар бажає швидко виконати вкидання від воріт за наявності атакуючих гравців в штрафній площі, проте, перевагу не дозволяється застосовувати, коли удар з бокової лінії виконано неправильно.

Застосування переваги не допускається при порушенні правила чотирьох секунд, за винятком порушення вчиненого воротарем при контролі м'яча на власній половині майданчика коли м'яч вже в грі і команда воротаря втрачає володіння. В інших випадках стосовно цього правила (при штрафному та вільному ударах, ударах з бокової лінії, вкиданнях від воріт та кутових ударах) арбітри не можуть застосовувати принцип переваги.

Арбітри повинні враховувати наступні фактори, вирішуючи, чи слід використовувати перевагу:

- Серйозність порушення: якщо порушення заслуговує вилучення, то арбітри повинні зупинити гру та вилучити гравця, якщо не виникла можливість забити гол.
- Місце, де відбулося порушення: чим ближче до воріт суперника, тим ефективніше може бути застосування принципу переваги
- Можливість швидкої, перспективної атаки.
- Вчинене порушення не повинно бути для команди шостим або наступним накопиченим фолом, якщо не виникла можливість забити гол.
- Атмосфера матчу.

Рішення покарати початкове порушення повинно бути прийняте протягом найближчих декількох секунд, але до нього неможливо повернутися, якщо відповідний жест не було застосовано або був дозволений новий епізод гри.

Якщо порушення заслуговує попередження, то воно має бути винесено в найближчий момент зупинки гри. Однак, якщо немає явної переваги, то арбітрам рекомендується зупинити гру і попередити гравця негайно. Якщо попередження не виноситься в найближчий момент зупинки гри, воно не може бути винесене пізніше.

Якщо порушення таке, що потрібно поновити гру вільним ударом, арбітри повинні застосовувати принцип переваги, щоб дозволити грі продовжитися далі, за умови, що це не призведе до будь-яких дій у відповідь та не завдає шкоди команді, проти якої було вчинено порушення.

Більше одного порушення скоєно одночасно

Якщо одночасно скоєно більше одного порушення, арбітри карають більш серйозні порушення в частині санкцій, поновлення гри, фізичної тяжкості та тактичного впливу.

Якщо скоєні порушення караються штрафним ударом, то арбітри у відповідному порядку зараховують накопичені фоли.

Стороннє втручання

Арбітри зупиняють матч, якщо глядач подає свисток, і вони вважають, що ця дія є втручанням у гру, наприклад, якщо гравець бере м'яч в руки. Якщо гра зупиняється, вона повинна бути поновлена спірним м'ячем з місця, де знаходився м'яч у момент зупинки гри, крім того, коли м'яч знаходився в штрафній площі (див. Правило 8).

Відлік чотирьох секунд, коли м'яч в грі

Кожного разу, коли воротар команди володіє м'ячем, який знаходиться в грі, на своїй половині майданчика, один із арбітрів повинен демонструвати відлік чотирьох секунд.

Поновлення гри

Арбітри особливо звертають увагу на забезпечення якнайшвидшого поновлення гри, і не дозволяють затримку поновлення (удари з бокової лінії, вкидання від воріт, кутові удари або штрафні та вільні удари) в тактичних цілях. У цих випадках починається відлік чотирьох секунд, і немає необхідності використовувати свисток для поновлення гри. У випадках, коли при поновленні гри відлік чотирьох секунд не застосовується (початкові удари або 6-метрові удари) будь-які гравці, які затягують гру, попереджаються.

Особам, які подають м'ячі, дозволяється розташовуватися навколо майданчика для сприяння швидкому поновленню та розвитку гри.

Використання свистка

Використання свистка обов'язково для:

- початкових ударів:
  - при початку гри (першої та другої половини, а також першої та другої половини додаткового часу, за необхідності);
  - при поновлення гри після голу;
- зупинки гри:
  - при призначенні штрафного, вільного, 6-метрового ударів;
  - якщо матч призупиняється або припиняється, або для підтвердження акустичного сигналу хронометриста, коли він сигналізує про закінчення тайму гри;
- поновлення гри:
  - штрафним або вільним ударами для забезпечення необхідної відстані захисниками;
  - ударом з 10-метрової позначки;
  - ШУШНФ
  - 6-метровим ударом;
- поновлення гри після її зупинки по причині:
  - винесення попередження або вилучення за неналежну поведінку;
  - отримання травми одним чи більше гравцями.

Використання свистка не потрібно для:

- зупинки гри для:
  - призначення вкидання від воріт, кутового удару або удару з бокової лінії (обов'язково, якщо ситуація не очевидна);
  - зарахування голу (обов'язково, якщо м'яч не очевидно пройшов у ворота);
- поновлення гри:
  - штрафним або вільним ударами, якщо відстань 5 м не вимагалась, чи гравець протилежної команди не вчинив шостого накопиченого фола;
  - вкиданням від воріт, кутовим ударом або ударом з бокової лінії; якщо відстань 5 м не вимагалась.
- поновлення гри “спірним м'ячем”.

Свисток може не використовуватися у випадку:

- поновлення гри спірним м'ячем.

Занадто часте використання свистка матиме менший вплив, ніж коли він дійсно необхідний. Коли команда, яка виконує штрафний, вільний удари, удар з бокової лінії або кутовий удар, вимагає дотримання необхідної відстані або правильного розташування гравців суперника під час вкидання від воріт, арбітри повинні чітко проінформувати гравців, що гра може бути поновлена лише після свистка.

Якщо в цих випадках гравець поновлює гру до свистка арбітра, гравець попереджається за затягування поновлення гри.

Якщо під час гри один з арбітрів помилково подає свисток, то арбітри повинні зупинити матч, якщо вони вважають, що ця дія завадила грі. Якщо арбітри зупинили гру, вони повинні поновити її спірним м'ячем з місця, де знаходився м'яч у момент зупинки гри, якщо тільки він не був в штрафній площі (див. Правило 8). Якщо сигнал свистка не заважає грі, арбітри дають чіткий жест на продовження гри.

Мова тіла

Мова тіла є інструментом, який використовується арбітрами для:

- допомоги собі у контролі матчу;
- демонстрації авторитетності та самоконтролю.

Мова тіла не є поясненням прийнятого рішення.

ПРАВИЛО 6 – Інші офіційні особи матчу

Обов'язки та відповідальність

- Третій арбітр та хронометрист допомагають арбітрам контролювати матч відповідно до Правил гри. Вони також допомагають арбітрам в усіх інших питаннях, пов'язаних з проведенням матчу, на прохання і за вказівками арбітрів. Це звичайно включає в себе такі питання як:
  - огляд ігрового майданчика, м'ячів які будуть використовуватися і екіпірування гравців
  - визначення, чи були вирішені проблеми, пов'язані з екіпіруванням гравців або кровотечею
  - контроль процедури заміни
  - ведення запису часу зарахованих голів, накопичених фолів і неналежної поведінки

Розташування асистентів арбітрів та командна робота

1. Початковий удар

Третій арбітр розташовується за столом хронометриста і контролює, щоб запасні, офіційні представники команд та інші особи розташовувалися правильно.

Хронометрист розташовується за столом хронометриста та контролює, правильність виконання початкового удару.

2. Основні розташування під час матчу

Третій арбітр контролює, щоб запасні, офіційні представники команд та інші особи розташовувалися правильно. Для цього він може рухатися вздовж бокової лінії, якщо необхідно, але, не виходячи на майданчик.

Хронометрист розташовується за столом хронометриста і забезпечує, щоб хронометр зупинявся та запускався відповідно до розвитку гри.

3. Заміни

Третій арбітр контролює, щоб екіпірування запасних гравців відповідало вимогам Правила 4, а заміни виконувались правильно. Для цього він може рухатися вздовж бокової лінії, якщо необхідно, але, не виходячи на майданчик.

4. Удари з 6-метрової позначки

Там, де немає резервного асистента арбітра, третій арбітр повинен розташовуватися на тій половині ігрового майданчика, на якій не виконуватимуться 6-метрові удари, разом з гравцями, які мають право на удар. З цієї позиції третій арбітр спостерігає за діями гравців та контролює, щоб жоден гравець не виконав 6-метровий удар повторно перш, ніж інші гравці, які мають право на удар в його команді, ще не зробили це.

Якщо третій арбітр призначений, розташування арбітрів наступне :

Арбітр займає позицію на лінії воріт приблизно 2 м від воріт. Головний обов'язок арбітра контролювати, чи перетнув м'яч лінію воріт та чи рухається воротар з лінії воріт.

Коли очевидно, що м'яч перетнув лінію воріт, арбітр повинен встановити візуальний контакт з другим і третім арбітрами, щоб переконатися, що не було здійснено будь - якого порушення.

Другий арбітр повинен розташовуватися на лінії 6-метрової позначки, на відстані приблизно в 3 м від неї та контролювати, щоб м'яч і воротар команди гравця, що виконує удар, розташовувалися правильно. Другий арбітр дає свисток на виконання удару.

Третій арбітр має бути розташований на лінії воріт приблизно 2 м від воріт, на протилежному від арбітра боці.

Головний обов'язок третього арбітра контролювати, чи перетнув м'яч лінію воріт та допомагати арбітру за потреби.

Резервний асистент арбітра займає позицію в центральному колі, щоб контролювати решту гравців обох команд, що мають право виконання удару.

Хронометрист займає позицію біля столу хронометриста задля:

- забезпечення того, щоб гравці, не допущені до виконання 6 - метрових ударів, і офіційні представники команд вели себе коректно.
- скидає табло на 0-0 і відображає результати ударів на табло.

Усі офіційні особи матчу ведуть запис ударів та номери гравців, що зробили це.

Сигнали асистента арбітра (обов'язково)

Асистент арбітрів повинен подавати відповідні жести на п'яте накопичене командою порушення та на наданий тайм-аут, показуючи рукою на лаву запасних команди, яка здійснила п'яте набране порушення або якій надано тайм-аут.

Якщо третій арбітр спостерігає за лінією воріт, коли одна або обидві команди грають з "п'ятим польовим" гравцем і м'яч проходить у ворота під його спостереженням, третій арбітр піднімає руку, а потім відразу вказує на центральну позначку, повідомляючи арбітрів про те, що гол був забитий.

Акустичні сигнали

Акустичний сигнал є визначеним сигналом в матчі, який використовується тільки в разі потреби для залучення уваги арбітрів.

Ситуації, коли акустичний сигнал є обов'язковим:

- закінчення таймів гри
- повідомлення про запит тайм-ауту
- повідомлення про закінчення тайм-ауту
- повідомлення про п'ятий накопичений фол
- повідомлення про некоректну поведінку запасних або офіційних представників команди
- повідомлення про неправильну заміну
- повідомлення про помилковість дисциплінарних покарань, скоєні арбітрами
- повідомлення про стороннє втручання

Якщо під час матчу хронометрист помилково подасть акустичний сигнал, арбітри повинні зупинити матч, якщо вони вважають, що ця дія є втручанням в гру. Якщо арбітри зупинили матч, вони повинні поновити гру спірним м'ячем з місця, де знаходився м'яч у момент зупинки гри, якщо тільки м'яч не був в штрафній площі (див. Правило 8). Якщо звук сигналу не завадив грі, арбітри подають чіткий жест на продовження гри.

Якщо команда, яка здійснила чотири накопичених порушення, здійснює п'яте, і арбітри вирішують застосувати принцип переваги, то третій арбітр встановлює знак п'ятого накопиченого порушення на столі хронометриста.

Хронометр

Якщо хронометр не працює належним чином, то асистенти арбітра інформують арбітра про цей факт. Хронометрист повинен продовжувати вести відлік часу, використовуючи ручний хронометр. У цій ситуації вони запрошують офіційних осіб кожної команди, щоб повідомити їм про час гри, що залишився.

Якщо після зупинки гри хронометрист забув включити хронометр, арбітри вимагають від нього додати час, який не був врахований.

Після поновлення гри хронометр включається таким чином:

- Початковий удар: після удару стопою м'яч очевидно рухається, згідно з процедурою
- Вкидання від воріт: після того, як воротар випустить м'яч з його/її рук, згідно з процедурою
- Кутовий удар: після удару стопою м'яч очевидно рухається, згідно з процедурою
- Удар з бокової лінії: після удару стопою м'яч очевидно рухається, згідно з процедурою
- Штрафний удар за межами штрафної площі: після удару стопою м'яч очевидно рухається, згідно з процедурою
- Вільний удар за межами штрафної площі, який виконується будь-якою з команд або атакуючою командою з лінії штрафної площі: після удару стопою м'яч очевидно рухається, згідно з процедурою
- Штрафний або вільний удар усередині штрафної площі, який виконується командою, яка захищається: після удару стопою м'яч очевидно рухається, згідно з процедурою

- 6-метровий удар: після удару стопою м'яч очевидно рухається вперед, згідно з процедурою
- Штрафний удар після шостого накопиченого фолу: після удару стопою м'яч спрямован з наміром забити гол, напряду і очевидно рухається, згідно з процедурою
- Спірний м'яч: після того, як м'яч буде випущений з рук одного з арбітрів і він доторкнеться поверхні майданчика згідно з процедурою

ПРАВИЛО 8 – Початок та поновлення гри

Початковий удар

Арбітри не повинні вимагати підтвердження від воротарів чи будь-якого іншого гравця перед тим, як розпочати гру.

ПРАВИЛО 12 – Фоли та неналежна поведінка

Напад на суперника

Напад - це боротьба за простір з фізичним контактом коли м'яч на ігровій відстані без використання рук чи ліктів. Є порушенням нападу на суперника:

- в недбалій манері;
- в нерозважливій манері;
- з застосуванням надмірної сили.

Затримка суперника

Затримка суперника включає дії, спрямовані на запобігання вільному руху гравця за допомоги рук, кистей чи тіла.

Арбітри повинні якомога раніше втручатися та рішуче вести боротьбу з порушеннями, пов'язаними із затримками, особливо в штрафній площі при виконанні кутових ударів, ударів м'яча з бокової лінії, штрафних або вільних ударів.

Для вирішення цих ситуацій арбітри повинні:

- зробити зауваження будь-якому гравцю перед введенням м'яча в гру;
- попередити гравця, якщо він продовжує затримувати суперника до того, як м'яч увійде в гру;
- призначити штрафний чи 6-метровий удар та попередити гравця, якщо це відбувається, коли м'яч знаходиться в грі.

Якщо захисник починає затримувати нападника за межами власної штрафної площі і продовжує затримувати його всередині штрафної площі, то арбітри повинні призначити 6-метровий удар.

Дисциплінарні санкції

- Попередження за неспортивну поведінку повинно бути винесене, коли гравець тримає суперника, щоб завадити йому заволодіти м'ячем або зайняти вигідну позицію.
- Гравець повинен бути вилучений, якщо він/вона позбавляє суперника явної гольової можливості, затримуючи його.
- В інших ситуаціях пов'язаних із затримкою суперника будь-які дисциплінарні санкції додатково не повинні застосовуватися.

Поновлення гри

- штрафним ударом з місця порушення або 6-метровим ударом, якщо порушення відбулося в межах штрафної площі.

Гра рукою в м'яч

Дисциплінарні санкції

Існують обставини, коли попередження виноситься за неспортивну поведінку, якщо гравець навмисне зіграє рукою в м'яч, наприклад, коли гравець:

- зіграє в м'яч рукою, щоб перешкодити супернику заволодіти ним;
- намагається забити гол, навмисно граючи в м'яч рукою;
- робить вигляд, що буде грати в м'яч однією з частин тіла, коли він насправді робить це рукою для того, щоб ввести в оману арбітрів намагається запобігти голу або зриває очевидну гольову можливість граючи рукою, коли є воротарем, перебуває за межами власної штрафної площі, і його спроба не досягла успіху.

Гравець вилучається з майданчика однак, якщо він/вона запобігає голу або зриває очевидну гольову можливість, навмисно зігравши в м'яч рукою. Це покарання виноситься не за дії гравця, який навмисне зіграв у м'яч рукою, а за неприйнятне та нечесне втручання, для запобігання взяттю воріт.

Поновлення гри

- штрафним ударом з місця порушення або 6-метровим ударом, якщо порушення відбулося в межах штрафної площі.

За межами власної штрафної площі на воротаря поширюються ті ж обмеження за гру рукою в м'яч, що й на будь-якого іншого гравця. Усередині власної штрафної площі воротар не може бути покараний штрафним ударом за гру рукою. Тим не менш, він/вона може бути винен в деяких порушеннях, які караються вільним ударом.

Порушення правил воротарем

Володіння м'ячем означає, що воротар контролює м'яч. Вважається, що воротар контролює м'яч, торкаючись його будь-якою частиною тіла, за винятком випадків, коли м'яч відскочить від воротаря.

Воротар не має права володіти м'ячем на своїй половині майданчика більше чотирьох секунд:

- руками або кистями (в межах власної штрафної площі);
- стопами (в будь-якому місці на власній половині майданчика).

У цих випадках найближчий до воротаря арбітр повинен демонструвати відлік чотирьох секунд.

На додаток, після гри в м'яч будь-де на майданчику, воротарю не дозволено торкатися його знову на власній половині майданчика після того, як він був навмисно відіграний йому/її партнером по команді перш, ніж суперник зіграє в м'яч або торкнеться його.

Більше того, воротар за жодних обставин не може торкатися м'яча рукою або кистю у власній штрафній площі, після того, як він був йому/її спрямований стопою партнером по команді, включаючи безпосередньо після удару з бокової лінії.

Поновлення гри

- **Вільний удар**

Порушення скоєні проти воротаря

Суперник не може вступати в єдиноборство з воротарем, коли воротар володіє м'ячем руками.

Порушенням є:

- заважати воротарю випустити м'яч з його/її рук, наприклад, коли він вдаряє м'ячем по поверхні майданчика;
- зіграти в м'яч або намагається зробити це, коли воротар тримає м'яч на своїй долоні;
  - Гравець повинен бути покараний за гру в небезпечній манері, якщо він вдарить або намагатиметься вдарити по м'ячу ногою в момент, коли воротар виконує вкидання м'яча.
- нечесно перешкоджати руху воротаря, наприклад при виконанні кутового удару .

Фізичний контакт нападника з воротарем в штрафній площі останнього не обов'язково означає, що було скоєно будь-яке порушення, за винятком, якщо нападник стрибне, нападе або штовхне воротаря в недбалій або в нерозважливій манері або з використанням надмірної сили.

Поновлення гри

Якщо гра була зупинена, тому що порушення, було скоєно проти воротаря, як зазначено в попередньому пункті, і арбітри не можуть застосувати перевагу, гра поновлюється вільним ударом, за винятком, якщо суперник стрибне, нападе або штовхне воротаря в недбалій або в нерозважливій манері або з використанням надмірної сили, в цьому випадку незалежно від дисциплінарних санкцій, які вони застосовують, арбітри повинні поновити гру штрафним ударом з місця, де відбулося порушення.

Гра в небезпечній манері

Небезпечна гра не обов'язково передбачає фізичний контакт між гравцями. Якщо є фізичний контакт, то небезпечна гра стає порушенням, яке карається штрафним ударом або 6-метровим ударом. У разі фізичного контакту арбітри повинні брати до уваги те, що також принаймні неналежна поведінка була скоєна.

Дисциплінарні санкції

- Якщо гравець грає небезпечно у «звичайному» єдиноборстві, арбітри не повинні застосовувати ніяких дисциплінарних санкцій. Якщо така дія виконана з явним ризиком нанесення травми, арбітри повинні попередити гравця за вчинення дій в нерозважливій манері.
- Якщо гравець зіграє небезпечно, зриваючи очевидну голюву можливість, арбітри повинні вилучити гравця.

Поновлення гри

- Вільний удар

Якщо має місце або арбітри вважають, що єдиноборство велося в необачній або в нерозважливій манері або з використанням надмірної сили, то скоєне порушення карається штрафним або 6-метровим ударом.

Прояв незгоди словами або дією

Гравець або запасний, який висловлює незгоду, протестуючи (словами або жестами) проти рішення арбітрів або асистентів арбітрів, повинен бути попереджений.

Капітан команди не має особливого статусу або привілеїв відповідно до Правил гри, але він несе певну ступінь відповідальності за поведінку гравців його/її команди.

Будь-який гравець або запасний, який атакує офіційну особу або винен у використанні образливих, грубих або непристойних жестів або виразів, повинен бути вилучений.

Затримка поновлення гри

Арбітри повинні попередити гравців, які затримують поновлення гри, використовуючи наступні засоби:

- виконують штрафний або вільний удар не з того місця з єдиною метою змусити арбітрів призначити удар повторно;
- відкидають м'яч ногою або забирають його в руки після того, як арбітри зупинили гру;
- затягують свій вихід з майданчика, після виходу медичного персоналу для оцінки травми;
- провокують конфронтацію, навмисно торкаючись м'яча, після того, як арбітри зупинили гру

Симуляція

Будь-який гравець, який намагається ввести в оману арбітрів, симулюючи травму або роблячи вигляд, що проти нього вчинено порушення, винен в симуляції та буде попереджений за неспортивну поведінку. Якщо матч був зупинений в результаті цього порушення, гра поновлюється вільним ударом.

Масова конфронтація

У випадках масової конфронтації:

- арбітри повинні швидко та ефективно визначити та мати справу з ініціатором (-рами) конфронтації;
- арбітри повинні зайняти добру позицію на майданчику навколо конфронтації, так щоб усі інциденти можна було побачити та визначити порушення;
- третій арбітр і резервний асистент арбітра (якщо призначений) повинні вийти на майданчик для допомоги арбітрам (за потреби).
- після конфронтації необхідно вжити дисциплінарних заходів.

Систематичні порушення

Арбітрам слід постійно бути уважними до гравців, які систематично порушують Правила гри. Зокрема, вони повинні мати на увазі, що, навіть, якщо гравець здійснює декілька різних порушень, він повинен бути попереджений за систематичні порушення Правил гри.

Правилами не визначено точну кількість порушень, які є «систематичними», або наявність конкретного зразка - це питання повністю залишається на розсуд арбітрів та має вирішуватися в контексті ефективного управління грою

Серйозне ігрове порушення

Гравець, який винен у серйозному ігровому порушенні, повинен бути вилучений і гра поновлюється штрафним ударом з місця, де відбулося порушення або 6-метровим ударом (якщо порушення відбулося в штрафній площі гравця який порушив правила).

Перевага не повинна застосовуватися в ситуаціях, пов'язаних з серйозними ігровими порушеннями, якщо не виникає очевидна гольова можливість. У цьому випадку арбітри вилучають гравця, винного у серйозному ігровому порушенні під час найближчого виходу м'яча з гри.

ПРАВИЛО 13 – Штрафний та вільний удари**Відстань**

Якщо гравець вирішує швидко виконати штрафний або вільний удар, а суперник, який знаходиться ближче 5 м від м'яча, перехоплює м'яч, арбітри повинні дозволити продовження гри.

Якщо гравець вирішує швидко виконати штрафний або вільний удар, а суперник, який знаходиться близько від м'яча, навмисне заважає йому виконати удар, арбітри повинні попередити суперника за затримку поновлення гри.

Якщо, команда, що захищається, вирішує швидко виконати штрафний або вільний удар зі своєї штрафної площі, а один або декілька суперників залишилися в штрафній площі, тому що не мали час залишити площу, арбітри повинні дозволити продовження гри.

ПРАВИЛО 14 – 6-метровий удар

Процедура

- Якщо м'яч лопнув після удару в одну зі стійок або поперечину і потрапляє у ворота, арбітри зараховують гол.
- Якщо м'яч лопнув після удару в одну зі стійок або поперечину і не потрапляє у ворота, арбітри не призначають 6-метровий удар повторно, але зупиняють гру, яка поновлюється спірним м'ячем.
- Якщо арбітри призначають повторний 6-метровий удар, то новий удар може виконуватися не обов'язково гравцем, який робив це спочатку.
- Якщо гравець виконує 6-метровий удар до сигналу арбітрів, вони призначають повторний удар та попереджають гравця.

ПРАВИЛО 15 – Удар з бокової лінії

Процедура порушення

Арбітри повинні пам'ятати, що суперники не можуть знаходитися ближче 5 м від місця, з якого виконується удар м'яча з бокової лінії.

У разі потреби, арбітри повинні застерегти будь-якого гравця від перебування в межах цієї відстані до того, як буде виконаний удар м'яча з бокової лінії та попередити гравця, який згодом не відійшов на встановлену відстань. Гра поновлюється ударом м'яча з бокової лінії, і відлік чотирьох секунд починається спочатку, якщо він вже починався.

Якщо удар м'яча з бокової лінії виконано неправильно, арбітри не можуть застосувати перевагу, навіть якщо м'яч направляється безпосередньо супернику, тому, скоріше, надають право повторити виконання удару гравцю суперника.

ПРАВИЛО 16 – Вкидання від воріт

Процедура порушення

Якщо суперник входить у штрафну площу або все ще перебуває в ній до того, як м'яч увійде в гру, і захисник порушує проти нього правила, то вкидання від воріт повторюється, а захисник може бути попереджений або вилучений залежно від характеру порушення.

Якщо, в момент виконання воротарем вкидання від воріт один або декілька суперників залишилися в штрафній площі тому, що воротар вирішив швидко виконати вкидання від воріт, і суперники не мали часу залишити штрафну площу, арбітри повинні дозволити продовження гри.

Якщо воротар, під час правильного виконання вкидання від воріт, навмисно кидає м'ячем у суперника, але це не зроблено в недбалій, або в нерозважливій манері, ні з надмірною силою, то арбітри повинні дозволити продовжити гру.

Якщо, виконуючи вкидання від воріт, воротар кине м'яч не з меж своєї штрафної площі, арбітри призначають вкидання від воріт повторно, причому відлік чотирьох секунд буде продовжуватися з моменту коли його зупинили, як тільки воротар буде готовий повторити вкидання.

Арбітри починають відлік чотирьох секунди, коли воротар контролює м'яч, будь то руками чи ногами.

Якщо воротар, який правильно виконав вкидання від воріт, навмисно торкнеться м'яча рукою після того, як він залишив штрафну площу, але до того, як інший гравець торкнеться його, арбітри на додаток до призначення штрафного удару на користь команди суперника, можуть застосувати до нього дисциплінарні санкції відповідно до Правил гри.

Якщо воротар виконує вкидання від воріт ногою, то арбітри повинні зробити йому зауваження та вимагати від нього/неї виконати вкидання від воріт руками, але відлік чотирьох секунд продовжується з моменту, коли його зупинили, як тільки воротар буде готовий повторити вкидання.

ПРАВИЛО 17 – Кутовий удар

Процедура порушення

Арбітри повинні нагадувати захисникам, що вони повинні залишатися не менше 5 м від кутової площі, доки м'яч не ввійде в гру. У разі необхідності арбітри усно застерігають будь-якого гравця, який не дотримується мінімальної відстані, перед виконанням кутового удару, і виносять попередження будь-якому гравцю, який згодом не відходить на необхідну відстань.

М'яч повинен бути встановлений в кутовій площі та входить в гру коли по ньому вдарили ногою; при чому м'яч не повинен залишати кутовий сектор, щоб він був у грі.

Якщо воротар, як частина ігрового руху, опиняється за воротами або за межами майданчика, команда суперника може швидко виконати кутовий удар.

ФУТЗАЛЬНІ ТЕРМІНИ

A

Abandon / Припиняти

Закінчувати/завершувати матч до запланованого (очікуваного) кінця

Action area / Зона дії

Зона на майданчику де знаходиться м'яч в грі

Accumulated foul / Накопичений фол

Порушення, скоєне гравцем, яке карається штрафним ударом або 6-метровим ударом; кожній команді накопичуються порушення, починаючи з нуля, у кожному таймі матчу. Якщо повинен відбутись додатковий час, накопичені порушення з другого тайму додається до порушень, скоєних протягом додаткового часу

Advantage / Перевага

Після порушення, арбітр дозволяє продовжити гру, якщо це йде на користь команді, що не скоювала порушення

Assessment of injured player / Оцінка стану травмованого гравця

Швидкий огляд травми, який зазвичай виконується медиком задля з'ясування чи потрібна гравцю допомога

Away-goals rule / Правило забитих м'ячів на виїзді

Спосіб визначення результатів матчу/матчу з нічийним результатом, коли команди забили однакову кількість голів; кожен з голів, що було забито на виїзді, рахується за два

B

Blocking / Блокування

Дія, при якій гравець займає або переміщається в положення, щоб відволікти суперника або запобігти супернику дістати м'яч або конкретної ділянки майданчика, але без навмисного вчинення контакту

Brutality / Брутальність, жорстокість

Дія, що вважається лютою, нещадною або навмисно агресивною

C

Careless / Недбалість

Будь-яка дія (зазвичай боротьба ногою за м'яч або єдиноборство) гравця, який показує брак уваги, міркування або обережності

Caution / Попередження

Дисциплінарна санкція, що відображається у рапорті до дисциплінарних органів; виноситься шляхом пред'явлення жовтої картки; два попередження отримані гравцем, офіційним представником команди у матчі призводить до його вилучення

Challenge / Єдиноборство

Дія, за якої гравець змагається/веде боротьбу з суперником за м'яч

Charge (an opponent) / Напад (на суперника)

Фізичне єдиноборство проти суперника, зазвичай, шляхом використання плеча та передпліччя (що є прижатим до тіла)

D

Deceive / Обманувати

Дія спрямована на введення в оману/обдурювання арбітра з метою прийняття/застосування неправильного рішення/ дисциплінарної санкції, що принесе вигоду особі, яка обманює, та/або її команди

Deliberate / Навмисні дії

Будь-які дії, які гравець мав намір/задум вчинити; тут не йдеться про рефлекс або ненавмисну реакцію

Direct free kick / Штрафний удар

Удар, при якому гол може бути забитий безпосередньо після удару без торкання іншого гравця

Discretion / Розсуд

Оцінка, що застосовує арбітр або інша офіційна особа матчу при прийнятті рішення

Dissent / Протест

Публічний протест або незгода (у вигляді слів та/або фізичної дії) проти рішення офіційної особи матчу; карається попередженням (жовтою картою)

Distract / Відволікати

Турбувати (заважати), спантеличувати або привертати увагу (зазвичай у нечесний спосіб)

Dropped ball / Спірний м'яч

Спосіб поновлення гри - арбітр кидає м'яча для одного з гравців тієї команди, що останньою торкнулась м'яча (за виключенням випадків у штрафній площі коли м'яч кидається для воротаря); м'яч вважається у грі, коли торкається поверхні майданчика

E

Electronic performance and tracking system (EPTS) / Електронна система та система спостереження

Система, що реєструє та аналізує дані про фізичні та фізіологічні показники діяльності гравця

Endanger the safety of an opponent / Піддавати небезпеці (здоров'я) суперника

Створювати для (здоров'я) суперника небезпеку або ризик (травми)

Excessive force / Надмірна сила

Застосування більшої сили/енергії, ніж це потрібно

Extra time / Додатковий час

Спосіб спробувати визначити результат матчу за допомогою проведення двох рівних за часом додаткових тайми, тривалість кожного з яких не перевищує 5 хвилин

F

Feinting / Застосування оманливих рухів (фінтів)

Дії спрямовані на спробу спантеличити суперника. Правилами визначені дозволені та недозволені оманливі рухи (фінти)

Flying goalkeeper / Воротар, який є п'ятим польовим гравцем

Воротар який (тимчасово) грає в якості гравця в полі, часто розташовується на половині поля суперника і залишає свої ворота без захисту. Цю роль може виконувати звичайний воротар або інший гравець, який виконав заміну воротаря спеціально для цієї ролі

Indirect free kick / Вільний удар

Технічна санкція, удар, що може призвести до взяття воріт, лише якщо інший гравець (будь-якої команди) торкнеться м'яча після завданого по ньому удару

Influence area / Зона впливу (Зона без м'яча)

Зона майданчика де не знаходиться м'яч, але де може відбутись суперечка між гравцями

Impede / Заважати, створювати перешкоду

Затягувати (час), блокувати або запобігати діям суперника або його руху (просуванню)

Intercept / Перехоплювати

Запобігати м'ячу досягнути передбачуваного місця призначення

Kick / Удар (стопою)

Вважається, що по м'ячу було завдано удару, коли гравець контактує із ним стопою та/або щиколоткою і м'яч очевидно рухається

Kicks from the penalty mark / Серія 6-метрових ударів

Спосіб визначення результату матчу, коли кожна команда виконує удари по черзі, доки одна з команд не заб'є на один гол більше після того, як команди завдали однакову кількість ударів (за винятком випадків, коли під час перших 5 ударів кожною з команд, одна з них не змогла зрівняти рахунок голів і не зможе цього зробити навіть, якщо вона заб'є голи з усіх ударів, що для неї залишаються

N

Negligible / Незначний

Несуттєвий, мінімальний

O

Offence / Порушення

Дія, що є порушенням Правилу Гри

Offensive, insulting or abusive language and/or gestures / Агресивні, образливі або лайливі вирази та/або жести

Поведінка (словесна та/або не словесна), яка груба, образлива або неповажна: карається вилученням (червоною карткою)

Outside agent / Стороння особа (або фактор)

Будь-яка особа, яка не є офіційною особою матчу або особою, що внесена у списки команд (гравців, запасних гравців або офіційних представників команд), або будь-яка тварина, предмет, конструкція тощо

P

Penalise / Карати

Покарання, що виконується, зазвичай, шляхом зупинки гри та призначення штрафного/вільного або 6-метрового удару на користь команди суперника

Play / Гра

Дії гравця, які призводять до контакту із м'ячем

Playing distance / Ігрова відстань

Відстань до м'яча, що дозволяє гравцю торкнутись м'яча простягнутою ступнею/ ногою або шляхом підстрибування або, у випадку із воротарями, шляхом підстрибування із простягнутими руками. Відстань до м'яча залежить від фізичних особливостей гравця

Playing time / Час гри

Час, протягом якого м'яч перебуває в грі, рахується використовуючи хронометр; хронометрист зупиняє хронометр коли м'яч виходить з гри або гра зупиняється з іншої причини

Pitch /Майданчик

Майданчик для гри, обмежений боковими лініями і лініями воріт, сітками воріт, де вони використовуються

Q**Quick free kick / Швидке виконання штрафного/вільного удару**

Дуже швидке виконання (з дозволу арбітра) штрафного/вільного удару після зупинки гри

R**Reckless / Нерозважливість**

Будь-які дії (зазвичай боротьба ногами за м'яч або єдиноборство) вчинені гравцем без огляду на (з ігноруванням) безпеку (-и) або на наслідки (-ів) для суперника

Restart / Поновлення гри

Будь-який спосіб поновлення гри після її зупинки

S**Sanction / Санкція**

Дисциплінарний захід, що застосовують арбітри

Sending-off / Вилучення

Дисциплінарна санкція, згідно якої від гравця вимагається залишити майданчик до закінчення матчу за скоєне порушення, що карається вилученням (шляхом пред'явлення червоної картки)

Serious foul play / Серйозне ігрове порушення

Боротьба ногою за м'яч або єдиноборство, небезпечні для (здоров'я) суперника, або застосування надмірної сили або жорсткості; карається вилученням (червоною картою)

Serious injury / Серйозне пошкодження

Пошкодження, яке вважається настільки поганим, що гра повинна бути зупинена, але для якої медичний персонал повинен швидко прибрати гравця з майданчика для надання допомоги або оцінки пошкодження, якщо необхідно, щоб гра швидко поновилась

Severe injury / Важка травма

Травма, яка вважається настільки серйозною, що гра повинна бути зупинена і медичний персонал обов'язково повинен надати допомогу або оцінку травми на майданчику, перед тим як травмований гравець покине майданчик, наприклад, у випадку можливого струсу, перелому кісток або травми хребта

Signal / Сигнал, жест

Фізична дія у вигляді вказівки арбітра або будь-якої офіційної особи матчу; зазвичай, застосовуються рухи (жести) рукою або кистю, або шляхом використання свистка

Simulation / Симуляція

Дія, що створює неправильне/неправдиве враження про те, що начебто щось відбулось, коли насправді це не так (див. також "Обманювати"); дія вчиняється гравцем з метою отримання нечесної вигоди

Spirit of the game / Дух гри

Основні/суттєві принципи/звичаї футзалу, які прийняті як в будь-якій спортивній грі в цілому, так і в рамках конкретного матчу зокрема

Suspend / Тимчасово призупинити

Зупинка матчу на певний період часу з наміром можливого зрештою поновлення гри, наприклад у випадку протікання води на майданчик чи серйозної травми

T**Tackle / Боротьба ногою за м'яч**

Єдиноборство за м'яч стопою (на поверхні майданчика або у повітрі)

Team list / Список команди

Офіційний документ команди, в якому, зазвичай, перелічені гравці, запасні та офіційні представники команди

Team official/Офіційний представник команди

Будь-яка особа внесена до списку офіційних представників команди, наприклад тренер, фізіотерапевт, лікар

Technical area/Технічна площа

Визначена площа із місцями для сидіння, що призначена для офіційних представників команди та запасних

Timeout/Тайм-аут

Однохвилинна перерва, яку команда може запросити у кожному з двох періодів

Two-minute numerical reduction/Двохвилинна чисельна меншість

Ситуація, при якій команда має менше гравців протягом двох хвилин внаслідок вилучення, за деяких обставин, число гравців збільшується, якщо команда-суперниця заб'є гол

U**Undue interference/Невиправдане втручання**

Дія/вплив, які не були необхідними

Unsporting behaviour/Неспортивна поведінка

Нечесна дія/поведінка; карається попередженням

V**Violent conduct/Агресивна поведінка**

Дія, що не являє собою боротьбу за м'яч, і в якій застосовується або робиться спроба застосувати надмірну силу або жорстокість проти суперника, або ситуація, коли гравець навмисно завдає удару будь-кому у голову або обличчя, за виключенням випадку, коли застосована сила була незначною

Терміни арбітрів

Match official(s)/Офіційна особа (особи) матчу

Загальний термін для позначення особи або осіб, відповідальних за контроль проведення футзального матчу від імені футбольної асоціації та/або організатора змагань, під юрисдикцією якої (-ого) проходить

‘On-pitch’ match officials/Офіційні особи матчу на майданчику

Арбітр

Головна офіційна особа матчу, яка виконує свої обов'язки на майданчику. Інші офіційні особи матчу виконують свої обов'язки під контролем арбітра і підпорядковуються йому. Арбітр приймає остаточне/кінцеве рішення

Другий арбітр

Друга офіційна особа матчу, яка виконує свої обов'язки на майданчику. Інші офіційні особи матчу виконують свої обов'язки під контролем арбітра і підпорядковуються йому. Другий арбітр завжди знаходиться під наглядом арбітра

Other match officials/Інші офіційні особи

Для допомоги арбітру організатори змагань можуть призначати інших офіційних осіб матчу:

- **Третій арбітр**
Помічник арбітра, який особливо допомагає арбітрам контролювати офіційних представників та запасних, записувати дані матчу, такі як накопичені фоли та приймати рішення
- **Резервний асистент арбітра**
Помічник арбітра, який замінює третього арбітра або хронометриста, які не можуть продовжити матч
- **Хронометрист**
Офіційна особа, основним обов'язком якої є контроль ігрового часу

МІЖНАРОДНА РАДА ФУТБОЛЬНИХ АСОЦІАЦІЙ

The background is a solid dark blue. It features several abstract geometric elements: a thick light blue line that starts from the left edge and extends diagonally upwards towards the top right; another thick light blue line that starts from the top right edge and extends diagonally downwards towards the bottom left; a thick light blue arc in the lower-left quadrant; and three solid light blue circles of varying sizes scattered across the lower half of the page. A small green square is visible in the bottom right corner.